

Jaarverslag 2022

Unilever APF

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
----------------	---

Unilever APF Bestuursverslag

Unilever APF - Overkoepelende activiteiten en ontwikkelingen 2022

Ontwikkelingen in 2022	10
Risicobeheersing	13
Governance - de organisatie in beeld	18

Kring Forward - Resultaten & ontwikkelingen 2022

Het jaar op hoofdlijnen	27
Vermogensbeheer	34

Kring Progress - Resultaten & ontwikkelingen 2022

Het jaar op hoofdlijnen	41
Vermogensbeheer	48

Vooruitblik.....	53
------------------	----

Unilever APF - Jaarrekening

Balans per 31 december 2022	56
Staat van baten en lasten over 2022	57
Kasstroomoverzicht over 2022.....	58
Toelichting jaarrekening	59
Toelichting op de balans	61
Toelichting op de staat van baten en lasten	63
Gebeurtenissen na balansdatum	66

Kring Forward - Financiële jaarrapportage

Balans per 31 december 2022	68
Staat van baten en lasten over 2022	69
Kasstroomoverzicht over 2022.....	70
Toelichting op de Financiële jaarrapportage kring Forward	71
Toelichting op de balans	74
Toelichting op de staat van baten en lasten	83

Kring Forward - overige gegevens

Kerncijfers laatste 8 jaar	89
Strategische benchmarkbeschrijving.....	90

Kring Progress - Financiële jaarrapportage

Balans per 31 december 2022	92
Staat van baten en lasten over 2022	93
Kasstroomoverzicht over 2022.....	94
Toelichting op de Financiële jaarrapportage kring Progress	95
Toelichting op de balans	99
Toelichting op de staat van baten en lasten	109

Kring Progress - overige gegevens

Kerncijfers laatste 10 jaar	113
Strategische benchmarkbeschrijving.....	114

Unilever APF - overige gegevens

Actuariële verklaring kring Forward.....	116
Actuariële verklaring kring Progress	118
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	120
Verslag Intern Toezicht	131
Verslag Verantwoordingsorgaan kring Forward	134
Verslag Verantwoordingsorgaan kring Progress.....	135

Unilever APF - Bijlagen

Bijlage 1 – Personalía per 31 december 2022.....	137
Bijlage 2 – Hoofdlijnen pensioenregeling 2022 Forward	138
Bijlage 3 - Verklaring van afkortingen	139
Bijlage 4 - Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen kring Forward.....	140
Bijlage 5 - Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen kring Progress	146

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Unilever APF over 2022. In dit voorwoord lichten we een aantal ontwikkelingen toe die in 2022 belangrijk voor ons waren en kijken we vooruit naar 2023. Mijn eerste jaar als voorzitter was er een van uitersten: negatieve beleggingsrendementen, torenhoge inflatie maar ook stijgende rente en hoge dekkingsgraden. Een gebeurtenis die de wereld schokte begin 2022 is het uitbreken van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Naast grote humanitaire gevolgen heeft de Russische inval in Oekraïne ook economische gevolgen. De gebeurtenissen zorgen voor onzekerheid op financiële markten wereldwijd. Ondanks dat de directe impact op onze beleggingen beperkt was (Unilever APF heeft weinig beleggingen in Oekraïne of Rusland) was er vooral sprake van een indirect effect, zoals een verdere aanwakkering van de al hoge inflatie.

Terugblik

Unilever APF heeft twee kringen: Forward en Progress. Beide kringen hebben een eigen beleggingsbeleid en hun eigen karakteristieken.

Ondanks het negatieve beleggingsrendement zijn de dekkingsgraden van beide kringen flink gestegen, met name dankzij de gestegen rente. Gegeven de hoge dekkingsgraden en na zorgvuldige overweging is er bij beide kringen een gedeeltelijke indexatie toegekend.

Meer lezen over de financiële stand van uw pensioenfonds:

Een ander pensioenstelsel in de toekomst

Een ander onderwerp dat ons nog steeds bezig houdt is uiteraard het pensioenakkoord. We hebben ook in 2022 de ontwikkelingen rondom de herziening van het Nederlands pensioenstelsel op de voet gevolgd.

Sinds 2020 wordt er periodiek kennis gedeeld met alle betrokken stakeholders. Daarnaast zijn op verschillende momenten (digitale) bijeenkomsten geweest om de deskundigheid in de verschillende gremia te vergroten.

voor Forward op pagina

26

voor Progress op pagina

40

Lees verder op pagina

5

De uitvoeringsorganisatie heeft in 2022, vooruitlopend op wetgeving, ook diverse activiteiten afgerond (zoals bijvoorbeeld een onderzoek naar de risicohouding bij de deelnemers). Eind 2022 hebben sociale partners ons te kennen gegeven geen voornemen te hebben om kring Progress in te varen.

Meer lezen over het Pensioenakkoord, zie pagina 10

Digitale communicatie

In de zomer 2021 zijn het digitale portaal en de nieuwe planner voltooid. Door diverse acties zijn deelnemers attent gemaakt op het portaal en de voordelen van digitaal communiceren.

Meer lezen over Communicatie, zie pagina 20

Duurzaam beleggen

In 2022 hebben we ook verdere stappen gezet in het duurzaam beleggen. Voor een deel vloeien deze voort uit eerder aangegane verplichtingen en (Europese) wet- en regelgeving. Maar we blijven de uitdaging aangaan om meer stappen te zetten in ons duurzaamheidsbeleid en om er ook zo transparant mogelijk over te zijn. Ons duurzaamheidsplan bestrijkt meerdere jaren en er wordt periodiek gerapporteerd over de voortgang.

Meer lezen over duurzaam beleggen, zie pagina 11

Hybride werken en nieuw bezoekadres

Binnen de uitvoeringsorganisatie is, na een tweetal jaren waarin Covid en thuiswerken een belangrijke rol speelde, het nieuwe hybride werken de normale gang van zaken geworden. Per 1 juli 2022 is het pensioenfonds verhuisd van het Weena naar het Unilever-kantoor op het Hofplein. De medewerkers van Unilever APF zijn een vaste dag samen op kantoor. De overige dagen zijn flexibel ingericht: zowel op kantoor als thuis. Nagenoeg alle vergade-

ringen worden weer fysiek gehouden (op het Weena of op het Hofplein), terwijl digitaal vergaderen als alternatief gebruikt wordt waar dit efficiënter is. Het nieuwe bezoekadres is te vinden achterop dit jaarverslag en op de website.

Woord van dank

Tot slot wil ik mijn waardering uitspreken naar alle medewerkers van ons fonds. Namens het hele bestuur wil ik hen bedanken voor hun onverminderde inzet in 2022 en hun bereidwilligheid om buiten het reguliere werk ook nog tijd en aandacht te besteden aan diverse projecten om het fonds te blijven verbeteren.

Ook de leden van de verantwoordingsorganen van onze kringen Forward en Progress wil ik graag bedanken voor de constructieve samenwerking het afgelopen jaar. Per 1 januari 2023 zal het verantwoordingsorgaan gaan werken in een nieuwe samenstelling met een aantal nieuwe leden, maar ook een aantal ervaren leden. In het bijzonder bedank ik de aftredende verantwoordingsorganenleden Marco Dekker, Jan Heemskerk en Corrinne van Velden voor hun bijdrage in de afgelopen jaren en heet de nieuwe leden Folkert van Dam, Paul van Leeuwen, Ton Lotterman, Bouke Kooiman en Marc Veenhuizen van harte welkom. Ik kijk uit naar een goede samenwerking in het traject rondom het invoeren van het nieuwe pensioenstelsel.

Ook de bestuursleden die in 2022 afscheid hebben genomen, te weten Kristian Vleugels en Jelmer Jongma, bedank ik voor hun bijdrage. Ik verwelkom Andries Hoffer in ons bestuur als kandidaat-bestuurslid.

Liesbeth Galesloot

Onafhankelijk voorzitter

Bestuurs- verslag 2022

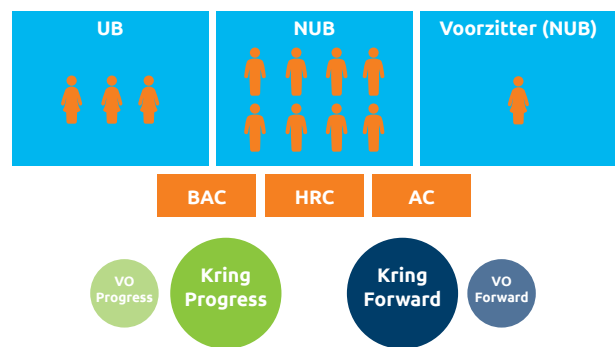
Over dit verslag

Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland (Unilever APF) is een niet-commercieel algemeen pensioenfonds en kent twee collectiviteitkringen voor (oud) medewerkers van Unilever-bedrijven, te weten kring Forward (Forward) en kring Progress (Progress). Beide kringen hebben een afgescheiden vermogen. De kringen vallen onder hetzelfde bestuur, maar hebben wel een eigen indexatie-, premie- en beleggingsbeleid en een eigen pensioenregeling.

Forward is de kring waar medewerkers van Unilever-bedrijven vanaf 1 april 2015 pensioen opbouwen. Progress is sinds 1 april 2015 een gesloten kring, waarin de tot 1 april 2015 opgebouwde pensioenen zijn ondergebracht en waar geen nieuwe pensioenopbouw meer plaatsvindt.

Officieel spreken we van de collectiviteitkringen Forward en Progress, maar omwille van de leesbaarheid noemen we ze in dit verslag Forward en Progress.

Hieronder wordt weergegeven hoe Unilever APF per 31 december 2022 is ingericht. Er is één bestuur, de Raad van Bestuur. Elke kring heeft binnen Unilever APF zijn eigen verantwoordingsorgaan.

UB = uitvoerend bestuurders
BAC = beleggingsadviescommissie
AC = auditcommissie

NUB = niet-uitvoerend bestuurders
HRC = HR-commissie
VO = verantwoordingsorgaan

Dit doen wij voor onze stakeholders

Missie

Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland (kortweg Unilever APF) wil de best mogelijke bijdrage leveren aan een financieel zorgeloze ouderdag van de Unilever-medewerker.

Visie

Unilever APF is een zelfstandige stichting, die nauw verbonden is met Unilever. Wij stellen onze stakeholders in staat om optimale keuzes te maken rondom de pensioenen en te voorkomen dat ze voor verrassingen komen te staan. Unilever APF heeft geen winstoogmerk

Doelstellingen

- Wij voeren de aan ons opgedragen pensioenregelingen zorgvuldig en correct uit. Wij keren pensioenen juist, volledig en tijdig uit.
- Wij informeren stakeholders tijdig, adequaat en evenwichtig. Waar mogelijk zullen wij de communicatie over rechten en aanspraken over de collectiviteitkringen combineren, zodat de aanspraak-

pensioengerechtigden in staat zijn hun positie te begrijpen en goede keuzes te maken voor hun pensioensituatie.

- In klanttevredenheid, vastgesteld uit onderzoek bij onze stakeholders, scoren wij minimaal een beoordeling 'goed'. Onze stakeholders zijn de actieve en gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden.
- Wij werken kostenbewust zodat de premie-inleg zoveel mogelijk kan worden besteed aan pensioen.
- Wij zijn een kenniscentrum op het gebied van pensioen voor onze stakeholders.
- Unilever APF biedt een organisatiestructuur waarin goed bestuur als bedoeld in de Code Pensioenfondsen mogelijk is en waarin taakvervulling door de Raad van Bestuur optimaal is. Wij bieden maatwerk voor de stakeholders.
- We zoeken aansluiting bij een belangrijk kernthema voor Unilever, te weten duurzaamheid. We volgen een aantal thema's uit het Unilever Sustainable Living Plan.
- Voor de medewerkers van Unilever APF bieden wij een professionele werkomgeving met aandacht voor well-being en een goede balans tussen werk en privé.
- Wij dragen zorg voor een deugdelijke invoering van het nieuwe pensioenakkoord voor onze deelnemers.

Hoe dit verslag is opgezet

Met behulp van deze leeswijzer kunt u zich richten op informatie over Unilever APF, (het fonds met beide kringen), op informatie over één specifieke kring en op een meer tekstuele toelichting of meer cijfermatige toelichting over een bepaald onderwerp. Bent u benieuwd naar de mening van de wettelijke toezicht- en verantwoordingsorganen van Unilever APF, dan kunt u die vinden met behulp van het onderstaande overzicht.

In het verslag herkent u de kringen als volgt: bij Unilever APF wordt rechts op de pagina's een oranje balk weergegeven, bij Forward is die balk blauw, en voor Progress is het een groene balk.

Het verslag is als volgt opgebouwd:

- **Overkoepelende activiteiten en ontwikkelingen op het niveau van Unilever APF**

Zaken die voor beide kringen (vrijwel) hetzelfde geregeld zijn worden in dit hoofdstuk behandeld. Er is aandacht voor duurzaam beleggen, hoe dat bij Unilever APF is vormgegeven en welke ontwikkelingen in 2022 op dit gebied hebben plaatsgevonden. Vervolgens wordt uitgelegd hoe de risicobeheersing is ingericht en wordt een aantal belangrijke ontwikkelingen in 2022 genoemd. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de governance, hoe Unilever APF wordt bestuurd en de verschillende organen die betrokken zijn bij het fonds. Hierbij wordt ook kort ingegaan op onderwerpen zoals strategie en doelstellingen voor de lange termijn, het weerstandsvermogen en de communicatie.

Pensioenfondsen worden verwacht te voldoen aan de Code Pensioenfondsen waarin de normen voor goed pensioenfondsbestuur zijn vastgelegd. De verantwoording hierover door Unilever APF wordt ook in dit hoofdstuk besproken.

- **Resultaten en ontwikkelingen verdeeld naar Forward en Progress**

Hier vindt u de belangrijkste cijfers en achtergrondinformatie per kring en ontwikkelingen in 2022 met betrekking tot indexatie, rendement, ontwikkeling van de dekkingsgraad, kosten en pensioenregeling. Daarnaast wordt er aandacht gegeven aan de vermogensbeheeractiviteiten, duurzaam beleggen en specifieke aandachtspunten van het afgelopen jaar.

- **Vooruitblik 2023**

Het bestuursverslag eindigt met een vooruitblik naar 2023.

- **Jaarrekening APF en financiële jaarrapportages verdeeld naar Forward en Progress**

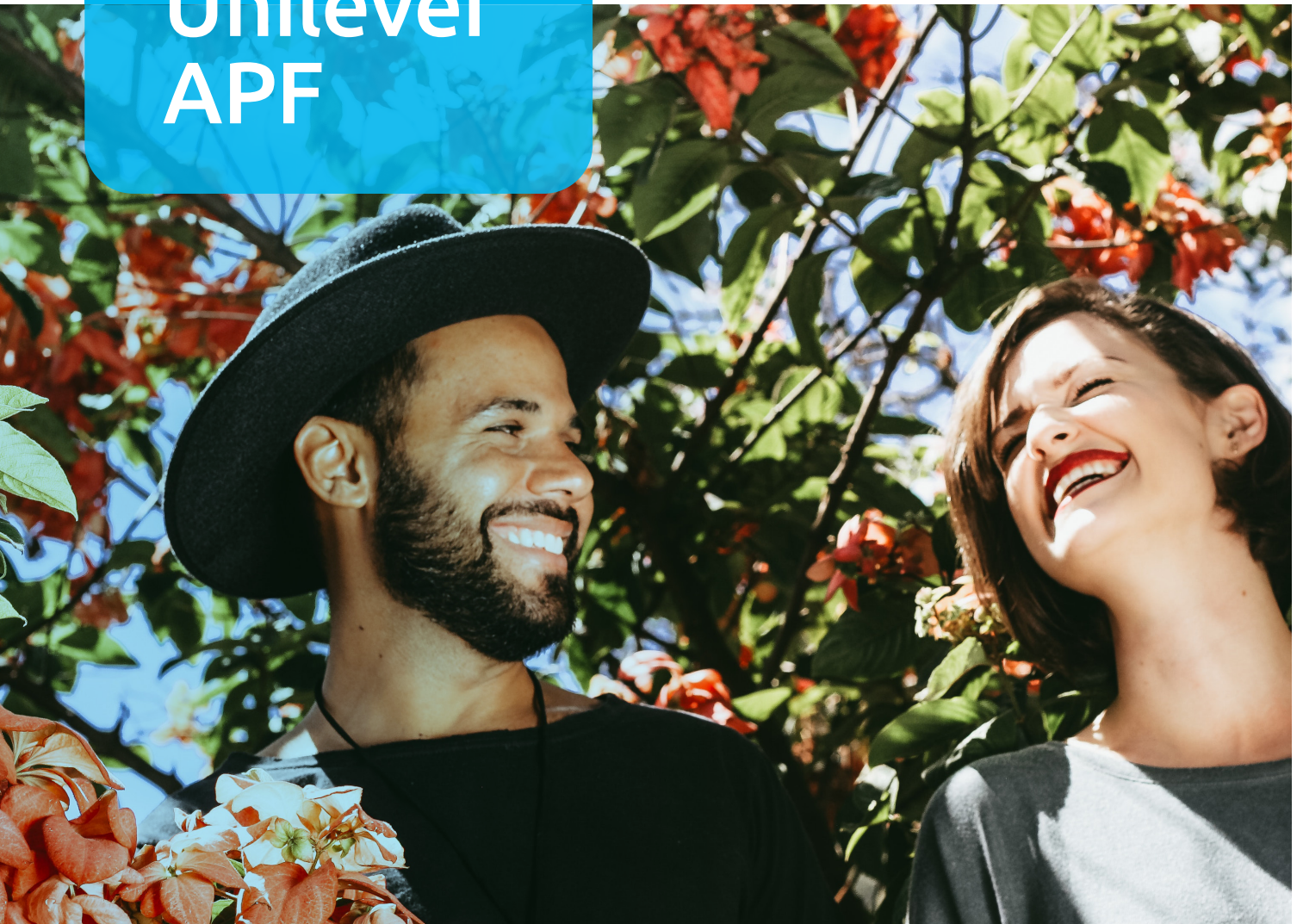
Na het bestuursverslag volgen de jaarrekening 2022 van Unilever APF en de financiële jaarrapportages van de twee kringen. De overzichten bestaan onder andere uit de balans, de staat van baten en lasten, toelichtingen en verdere informatie die benoemd moet worden zoals gebeurtenissen na balansdatum.

- **Overige gegevens**

Het laatste onderdeel bevat de verklaring van de certificerend actuaire en de controleverklaring van de onafhankelijk accountant. Daarnaast zijn hier de verslagen van het intern toezicht en van de beide verantwoordingsorganen te vinden.

De samenstelling van de Raad van Bestuur en overige organen is opgenomen in "Bijlage 1". In "Bijlage 2" vindt u de hoofdlijnen van de pensioenregeling van Forward. Alle gebruikte afkortingen zijn te vinden in "Bijlage 3". In "Bijlage 4" en "Bijlage 5" worden de ecologische en/of sociale kenmerken van de beleggingen van Forward en Progress weergegeven.

Unilever
APF

Overkoepelende activiteiten **en** **ontwikkelingen 2022**

Ontwikkelingen in 2022

Pensioenakkoord (Project Fast Forward)

De voorbereiding voor het nieuwe pensioencontract zijn in volle gang. De projectgroep van Project Fast Forward heeft in 2022 diverse activiteiten uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan het onderzoek risicohouding, verkennende gesprekken met onze fiduciair manager Uninvest en marktpartijen over de impact van de wetswijziging, een impact-analyse van het niet-invaren van Progress en het bijhouden van een risicoregister. Samen met de werkgroep van Uninvest worden verschillende onderwerpen besproken. Ter voorbereiding op keuzes die in de toekomst gemaakt moeten worden heeft er een eerste gedachtewisseling plaatsgevonden over beleggen in het nieuwe pensioencontract en aansluiting tussen pensioenadministratie en vermogensbeheer.

Aan het eind van 2022 heeft Unilever namens sociale partners een verzoek ingediend bij Unilever APF om Progress niet in te varen. Er heeft een eerste beoordeling door de Raad van Bestuur plaatsgevonden en daarin is vastgesteld dat niet invaren niet onevenredig nadelig is voor betrokkenen en het ook uitvoerbaar is. Omdat het proces van niet-invaren minder duidelijk is, wordt onderzocht welke vervolgstappen nog nodig zijn.

De contractkeuze voor Forward laat naar verwachting nog even op zich wachten aangezien sociale partners eerst een onderzoek willen uitvoeren naar de werknemersvoorkeuren.

Uitkomsten onderzoek risicohouding

Met de komst van het nieuwe pensioenstelsel gaan de regels voor het Forward-pensioen binnen enkele jaren veranderen. Pensioenen zullen meer meebewegen met de economie en worden dus – meer dan nu – afhankelijk van de beleggingsresultaten. Daarom hebben wij vóór de zomervakantie het onderzoek risicohouding uitgevoerd, zoals wettelijk verplicht. Alle ruim 5.500 Forward-deelnemers zijn hiervoor uitgenodigd. In totaal hebben circa 800 (actieve, gewezen en pensioengerechtigde) Forward-deelnemers de vragenlijst ingevuld.

Het onderzoek laat onder meer zien dat de risicohouding onder Forward-deelnemers breed verdeeld is. De gemiddelde risicohouding lag op 5,1 (schaal 1 tot 10)

met een opvallende piek van 10% van de deelnemers die maximaal risico willen lopen. De volgende stap in het proces is om een risicohouding vast te stellen op basis van de resultaten van het onderzoek, deelnemerskenmerken en wetenschappelijke inzichten.

Transitie Financieel Toetsingskader (FTK) en overbruggingsregeling

De Raad van Bestuur heeft ook over deelname aan het Transitie FTK en de overbruggingsregeling gesproken. Na het overwegen van zowel de voor- als nadelen is binnen de Raad van Bestuur besloten om geen gebruik te maken van zowel het Transitie FTK als de overbruggingsregeling. Argumenten voor dit besluit waren het feit dat er bij Progress geen voornemen tot invaren lag waardoor er geen gebruik mocht worden gemaakt van het besluit. Bij Forward golden als overwegingen dat er weinig indexatie-achterstand is, dat het om kleine bedragen gaat terwijl het verhoudingsgewijs veel extra werk voor de uitvoeringsorganisatie betekent en dat er nog onvoldoende duidelijk is hoe straks de transitie vorm gegeven wordt waardoor nu de evenwichtigheid lastig te beoordelen is. Belangrijk is ook dat een achterstand in indexatie door niet-volledig indexeren niet vervalt en straks bij de transitie kan worden meegenomen.

Alternatief ingroeipad TBI-dekkingsgraad

Gezien de bijzondere omstandigheden omtrent de hoge inflatie, heeft De Nederlandsche Bank (DNB) reden gezien om een alternatief ingroeipad toe te staan per 1 oktober 2022, waarin vanaf 2023 niet geleidelijk van 11,3% wordt toegroeid naar het langetermijnniveau van 1,9%, maar het indexcijfer gaat hierbij in het tweede jaar direct naar 2,9% om vervolgens lineair naar 1,9% terug te groeien. Dit alternatieve ingroeipad sluit beter aan bij de door het CPB gepubliceerde raming voor 2023.

Aangezien de verwachting is dat de prijsinflatie in 2022 een piek kent en volgende jaren weer lager zal zijn, is de Raad van Bestuur van mening dat het alternatieve ingroeipad beter past bij het fonds dan het standaardpad. Het alternatieve ingroeipad is gebruikt om de TBI-dekkingsgraad te berekenen per derde kwartaal 2022, zowel voor Progress als voor Forward.

De toekomstbestendige indexatiedekkingsgraad (TBI-dekkingsgraad) geeft de grens aan waarboven we de pensioenen wettelijk volledig mogen indexeren. Deze grens is fondsspecifiek en wordt jaarlijks vastgesteld.

De gevolgen zijn voor Forward dat de TBI-dekkingsgraad daalt en dat het toekenningspercentage van de indexatie een aantal procenten zal stijgen. Bij Progress is op grond van beide methoden volledige indexatie mogelijk.

Duurzaam beleggen

Waarom duurzaam beleggen

Duurzaam beleggen is een belangrijk onderdeel van onze strategie en doelstellingen. Op pagina's 38 en 52 leest u welke investment beliefs (beleggingsovertuigingen) de Raad van Bestuur heeft voor Forward en Progress op het gebied van duurzaamheid.

De overtuigingen reflecteren waarom wij duurzaam beleggen; beleid en uitvoering worden daarvan afgeleid. Zo zijn strategie, overtuigingen, beleid en uitvoering van duurzaam beleggen in lijn met elkaar. Wij geloven dat duurzaam beleggen tot een betere wereld leidt en tot betere financiële resultaten op de lange termijn. In 2022 hebben wij dan ook onze doelen met betrekking tot duurzaam beleggen bekeken en verder uitgewerkt.

Samenwerkingsverbanden

Onder het motto 'samen staan we sterk(er)' zijn dit enkele samenwerkingsverbanden waar Unilever APF deel van uitmaakt:

- Nederlandse Klimaatakkoord en
- Convenant voor Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Strategie, overtuigingen en beleid zijn minder tastbaar. Doelen zijn dat wel. Hieronder staan onze algemene doelen en welke specifiek gekozen zijn vanwege input van deelnemers en de onderneming.

Algemene doelen zijn:

1. Respecteren van mensenrechten.
2. Respecteren van arbeidsrechten.
3. Tegengaan van omkoping en corruptie.
4. Voorkomen van betrokkenheid bij controversiële wapens.
5. Respecteren van normen goed ondernemingsbestuur.

Er zijn ook Unilever APF specifieke doelen. Dit zijn:

1. Beschermen van klimaat en milieu.
2. Zorgen voor duurzame voedselvoorziening.
3. Verbeteren van gezondheid en hygiëne.

Deze doelen geven de thema's weer waar wij ons specifiek op richten.

Instrumenten waarmee wij die doelen behalen

Voor het behalen van de genoemde doelen kunnen wij als belegger een aantal instrumenten gebruiken.

Wij stippen ze kort aan:

- **Insluiten/uitsluiten**
Dit betreft de overweging op welke beleggingen je als fonds wilt concentreren (omdat zij duurzaam zijn) of welke beleggingen je niet meer vindt passen bij die doelen. Wij maken van beide gebruik en onderzoeken of en waar dit het beste ingezet kan worden.
- **Integreren**
Dit houdt in het meewegen van duurzaam beleggen in de keuzes die je maakt over waar je in belegt: zo kijkt het fonds bij nieuwe beleggingen of het voldoende aansluit bij ons beleid duurzaam beleggen en betreft het duurzaam beleggen bij het evalueren van beleggingen.
- **Invloed uitoefenen**
Dit kan op grofweg twee manieren: door in gesprek te gaan met ondernemingen waarin je belegt en/of door te stemmen op de aandeelhoudersvergaderingen van die ondernemingen. Wij maken gebruik van de beide mogelijkheden en lichten de inzet en globale resultaten ook toe in dit verslag (zie engagement en stemmen): we blijven zoeken naar alternatieven die de dialoog verbeteren.
- **Impact hebben**
Met impactbeleggingen wil een pensioenfonds gericht op verandering sturen. Dat kan door gebruik te maken van specialistische beleggingen (denk aan zaken zoals zorgvastgoed en investeren in ondernemingen die zich specialiseren in methoden voor duurzame landbouw en voedselvoorziening of oplossingen om vervuiling tegen te gaan). Unilever APF maakt ook van dit instrument gebruik en werkt actief aan uitbreiding daarvan de komende jaren.

Belangrijke ontwikkelingen 2022 duurzaam beleggen (ESG)

Doelstelling ESG Value Creation

In het ESG-framework is een doelstelling opgenomen om te groeien naar een allocatie van 5%. Momenteel is de strategische allocatie voor Progress circa 4% en voor Forward circa 1%. Bij Forward geldt dat we op dit moment niet weten voor welk contract gekozen wordt in het nieuwe pensioenstelsel en dus ook niet welke mate van illiquide beleggingen daarbij mogelijk of gewenst is. Daarom is door de Raad van Bestuur besloten om de portefeuille van Forward wat minder snel te laten groeien. De doelstelling van 5% is herijkt naar 3%. Zodra er meer duidelijk is over beleggen in het nieuwe stelsel zal de doelstelling opnieuw besproken worden.

CO2-metingen en klimaatactieplan gepubliceerd

Vanuit het Nederlandse Klimaatakkoord heeft Unilever APF zich gecommitteerd om publiekelijk te rapporteren over het CO₂-gehalte van de relevante beleggingen en duidelijk maken welke maatregelen genomen (gaan) worden om de uitstoot te verminderen. Unilever APF is daarmee een van de eerste van de kleinere pensioenfondsen die dit doet. De rapportage en het actieplan zijn te vinden op onze website onder Duurzaam Beleggen.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

De Europese verordening inzake informatieverschaffing over diverse aspecten van duurzaamheid SFDR heeft als belangrijkste doel om "greenwashing" tegen te gaan in de financiële dienstensector. De invulling hiervan ziet toe op het verschaffen van informatie via de website over ongunstige effecten op duurzaamheid op entiteitsniveau en periodieke rapportages.

Unilever APF houdt momenteel nog geen rekening met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van artikel 4 SFDR en de bijbehorende secundaire wetgeving. In 2021 is besloten tot een zogenaamde 'opt-out' van artikel 4 omdat er toen nog veel onbekend was. In 2022 is er meer duidelijkheid gekomen over ten minste 18 verschillende gedetailleerde duurzaamheidsindicatoren waaraan moet worden voldaan. In 2023 wil de Raad van Bestuur het besluit heroverwegen en daarbij de keuze voor opt-out opnieuw tegen het licht houden.

Op basis van SFDR en het beleid van Unilever APF ten aanzien van duurzaam beleggen classificeren de pensioenregelingen van Forward en Progress als producten die ecologische en sociale kenmerken promoten (artikel 8 SFDR). De mate waarin aan deze kenmerken is voldaan wordt uiteengezet per kring in de respectievelijke hoofdstukken.

Convenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB)

Dit convenant uit 2018 is een samenwerking tussen pensioenfondsen, overheid, vakbonden en maatschappelijke organisaties zoals Amnesty en Oxfam Novib. Het convenant is afgelopen op 31 december 2022. De pensioensector is positief over de kennis, initiatieven, (stakeholders)dialogoog en samenwerking die onder het convenant zijn ontstaan en wil dit graag voortzetten. Daarvoor wordt het "Platform verduurzaming pensioenfondsen" opgericht. Doel daarvan is dat pensioenfondsen de OESO-richtlijnen (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) inclusief de UNGP's (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights) als een continu proces verder implementeren. Ook zullen zij proactief handelen bij ernstige misstanden, zowel individueel als gezamenlijk in projectgroepen.

Het voornemen van de Pensioenfederatie is om in het eerste half jaar van 2023 meer duidelijkheid te geven over het Platform. Unilever APF zal dan bekijken of aansluiten zinvol is.

Communicatie, verantwoording en transparantie

Unilever APF vindt het belangrijk om te communiceren over het beleid, de doelen en resultaten van duurzaam beleggen. Daarom publiceren we veel over onze duurzaamheidsplannen en -activiteiten op onze website. Op die manier leggen wij verantwoording af over duurzaamheid richting deelnemers en andere geïnteresseerden.

Risicobeheersing

Een pensioenfonds loopt risico's. De beheersing van die risico's is een van de kerntaken van de Raad van Bestuur. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe bij Unilever APF de risicobeheersing voor de kringen Forward en Progress geregeld is.

Voor het beheersen van deze risico's gaan we uit van integraal risicobeheersingsbeleid en maken we gebruik van ons Risk Control Framework (RCF), dat ons in staat stelt helder inzicht te verkrijgen in de aanwezige risico's en grip geeft op de beheersing daarvan. In 2022 zijn alle risico's gemonitord.

De Raad van Bestuur heeft met rapportages over de verschillende risico's via een zogeheten dashboard voortdurend grip gehouden op de beheersing ervan. De onafhankelijke risk controller controleert onder andere of belangrijke controles juist, volledig en tijdig worden uitgevoerd. De interne auditor, uitgevoerd door een externe partij, beoordeelt of de interne controles adequaat zijn uitgevoerd. U vindt een overzicht van de verschillende risico's in het kader over integrale risicobeheersing en transparantie (pagina 16). Hieronder lichten we een aantal onderwerpen uit, dat in 2022 bijzondere aandacht heeft gevraagd.

Onderhoud risicomanagement raamwerk

Unilever APF heeft voor de beheersing van risico's het integrale risicobeheersingsbeleid (IRBB). De update van het IRBB/RCF betrof in 2022 inhoudelijke wijzigingen met een toevoeging van een tekst over risico's in relatie tot central clearing en de aanpassing of verwijdering van de teksten waarin de eerdere premieconstructie van Forward werd genoemd aangezien dit niet langer van toepassing is. Unilever APF heeft medio 2022 feedback van DNB ontvangen (één bevinding) op de Eigenrisicobeoordeling (ERB) die eind 2020 is ingediend. DNB verwacht dat ESG-risicobeheer in de ERB eind 2023 verwerkt wordt.

Solvabiliteitsrisico

Eén van de centrale financiële risico's (in het RCF) is het solvabiliteitsrisico. Dat is het risico dat we op termijn de pensioenuitkeringen niet kunnen betalen. Voor het monitoren daarvan gebruiken wij drie parameters: het surplus at risk voor Progress, het vereist eigen vermogen bij Forward en de beweeglijkheid van de dekkingsgraad en de laagste dekkingsgraad bij beide kringen. Het surplus at risk geeft aan hoeveel geld verloren kan worden binnen één jaar met een kans van

2,5% en de laagste dekkingsgraad maakt inzichtelijk hoe ver de dekkingsgraad bij dat verlies wegzakt.

De beweeglijkheid van de dekkingsgraad geeft aan hoe de dekkingsgraad kan schommelen.

In 2022 daalt het surplus at risk bij Progress van € 719 miljoen naar € 649 miljoen, wat wijst op een afname van het risico, grotendeels veroorzaakt door de lagere volatiliteit op de beleggingsmarkten. Echter, ook de derisking in 2022 heeft een rol gespeeld in de afname van het risico.

De beweeglijkheid van de dekkingsgraad van Progress neemt toe van 8,1% naar 9,7% en de laagste dekkingsgraad stijgt van 133,5% naar 135,7%.

Bij Forward stijgt het vereist eigen vermogen van 122,5% naar 127,8%. De beweeglijkheid van de dekkingsgraad neemt toe van 10,2% naar 19,0% en de laagste dekkingsgraad daalt van 104,3% naar 102,4%.

Liquiditeitsrisico

In 2022 is tweemaal extra aandacht geweest voor liquiditeitsrisico. Na kring Forward wordt nu ook bij kring Progress vaker gebruik gemaakt van central clearing van derivatentransacties. De tegenpartijrisico's van derivatentransacties worden hiermee flink teruggebracht, echter, er zijn wel andere risico's voor in de plaats gekomen, zoals een verhoogd liquiditeitsrisico. Uit een nadere analyse bleek dat we ook in zeer slechte scenario's nog voldoende liquiditeitsbuffer hebben om meer transacties centraal te clearen. In het najaar nam de volatiliteit van de rente flink toe. Flinkte renteschokken kunnen leiden tot hogere onderpandseisen. Een aantal pensioenfonds in het Verenigd Koninkrijk is hierdoor in liquiditeitsproblemen geraakt. Naar aanleiding van deze ontwikkeling is nogmaals een analyse uitgevoerd met extra extreme testen, ook hieruit bleek dat zowel Forward als Progress genoeg liquiditeitsbuffer hebben om dit op te vangen.

Oordeel sleutelfunctiehouders

Op 1 januari 2019 is Institutions for Occupational Retirement Provision (IORP) II in werking getreden. Een van de eisen van IORP II was het aanstellen van drie sleutelfunctiehouders en -vervullers (audit,

risicomanagement en actuarieel). De sleutelfunctiehouders zijn in de loop van 2020 bij DNB getoetst en goedgekeurd en hebben in 2021 en 2022 hun functies inhoudelijk ingevuld. Jaarlijks rapporteren zij hun werkzaamheden en aanbevelingen (indien van toepassing) aan de Raad van Bestuur.

Een evaluatie ten opzichte van de nulmeting over de werking van de sleutelfuncties zal in 2023 plaatsvinden.

Audit

Door een meer professionele aanpak van de sleutelfunctieervuller interne audit als gevolg van een wisseling van bureau is in de formele audit opinie de control status lager dan in 2021. Dit is echter geen teken van een dalend niveau van de interne controle. De toekomstige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel van Forward veroorzaakt complexiteit en een toegenomen druk op de organisatie. Hiermee ontstaat ook een verhoogd control-risico. Daarom zal er in 2023 naast de reguliere audits ook een thema-audit uitgevoerd worden die gericht is op het project Fast Forward en de daaraan gekoppelde processen.

Risicobeheer

De sleutelfunctiehouder Risicobeheer stelt vast dat er veel veranderingen op de pensioenwereld afkomen (en niet meer weggaan). Dit vergt wendbaarheid en flexibiliteit van de organisatie en alle betrokkenen. De conclusie van het eindrapport 2022 is dat, naast een aantal trends en aandachtspunten voor komende periode, het risicomanagement op beheerste wijze heeft plaatsgevonden.

Actuarieel

De sleutelfunctiehouder Actuarieel rapporteert elk kwartaal aan het bestuur. Bij de (steekproefsgewijze) controles bij zowel Forward als Progress zijn er geen verschillen geconstateerd. De processen rondom de berekening van de technische voorziening zijn hiermee voldoende gewaarborgd.

Cybersecurity

Gedurende 2022 zijn er geen incidenten geweest op het gebied van cybersecurity. De werknemers van Unilever APF volgen cybersecurity-trainingen vanuit Unilever. Bovendien voert Unilever regelmatig phishing-tests uit en worden de werknemers tijdens informatiesessies regelmatig geïnformeerd over dit onderwerp. In 2023

zal er door Unilever extra mankracht ingezet worden om processen en procedures met betrekking tot cybersecurity aan te scherpen.

DNB heeft in 2022 een IT Fundament onderzoek uitgevoerd bij een selectie van pensioenfondsden, waaronder ook Unilever APF. Na een groot aantal documenten bekeken te hebben en interviews te hebben gevoerd, heeft DNB op grond van het onderzoek geconcludeerd dat Unilever APF de risico's op het gebied van informatiebeveiliging en cybersecurity deels beheerst en dat er bij een aantal controls enkele hiaten zijn geconstateerd. Een actieplan om deze hiaten op te vullen zal in 2023 worden opgesteld.

SIRA/Fraude

Bij de oprichting van Unilever APF is er een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) opgesteld door een externe partij. Hierin worden risico's zoals belangenverstremgeling, corruptie en fraude, cybercrime, maatschappelijk onbetamelijk gedrag, voorwetenschap, marktmanipulatie en niet-naleven sancties beschreven. Tevens zijn er per risico specifieke beheersmaatregelen en de risicohouding van het bestuur vastgelegd. Jaarlijks wordt integriteitsrisico opnieuw beoordeeld in de ICAAP. Begin 2023 wordt een uitvoerige SIRA doorlopen en waar nodig aangepast.

Risicohouding niet-financiële risico's

In 2022 heeft het bestuur een risk appetite vastgesteld voor niet-financiële risico's (nfr's) per fondsdomen. Het doel hiervan is om het raamwerk voor nfr's robuuster te maken en om het risicomanagementproces naar een hoger volwassenheidsniveau te krijgen. In 2023 zullen de Key Risk Indicatoren (KRI's) verder uitgewerkt worden, waarmee de rapportages meer objectief gemaakt worden.

Datakwaliteit

Unilever APF is als pensioenuitvoerder wettelijk verantwoordelijk voor de volledige en juiste administratie en vaststelling van de pensioenrechten en -aanspraken. De Raad van Bestuur van Unilever APF is zich ervan bewust dat een goede kwaliteit data onontbeerlijk is. Begin 2022 is daarom beleid opgesteld over datakwaliteit en zijn de Kritische Data Elementen (KDE's) vastgesteld en heeft er een risicoanalyse plaatsgevonden op deze KDE's. Eind 2022 is een onderzoek uitgevoerd

bij Forward op datakwaliteit door een extern bureau. Met een score van 99,996% kunnen we constateren dat de datakwaliteit zeer hoog is. Dit is een goede indicatie dat we nauwkeurig en beheerst omgaan met data en dat we weinig risico lopen bij invaren op het gebied van datakwaliteit. De oorzaken van de 0,004% onjuistheden zijn aangepakt en de aanspraken zijn gecorrigeerd. Bovenstaande activiteiten zullen ingrediënten zijn die bijdragen aan een beheerste overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

DNB onderzoek operationele wendbaarheid

Eind 2021 heeft DNB een onderzoek uitgevoerd bij Unilever APF naar de risico's ten aanzien van de operationele wendbaarheid die als gevolg van toekomstige

grote veranderingen, zoals de nieuwe pensioenregeling kunnen optreden. Ten tijde van het onderzoek (eind 2021) bevond Project Fast Forward zich in de opstartfase. Een groot aantal activiteiten waar DNB op controleerde, waren wel ingepland, maar nog niet volledig uitgevoerd. In 2022 zijn alle bevindingen van DNB gesloten met uitzondering van een update van het datakwaliteitsbeleid en update van de KDE's aan de hand van het door de Pensioenfederatie vastgestelde Kader Datakwaliteit.

Een overzicht van alle risico's die we monitoren in ons risicoraamwerk vindt u in het kader op de volgende bladzijden.

Integrale risicobeheersing en transparantie

Het Risk Control Framework (RCF) maakt onze (integrale) risicobeheersing tot een systematisch proces waarbij we doelstellingen bepalen, risico's in kaart brengen, controlemaatregelen nemen en resultaten monitoren. In het framework hebben we vijftien risico-onderwerpen beschreven op basis van de componenten strategie, uitvoering en controle. De Raad van Bestuur wordt op maandbasis geïnformeerd over zowel de financiële als niet-financiële risico's die gelopen worden. Als er gedurende de maand ontwikkelingen zijn die de aandacht van de Raad van Bestuur vragen, wordt er een tussentijds overleg gepland. Unilever APF heeft een onafhankelijke risk controller.

Financiële risico's

Solvabiliteitsrisico

Het solvabiliteitsrisico is het risico dat Forward en/of Progress de beoogde pensioenuitkeringen op de lange termijn niet kunnen betalen. Dit risico drukken we uit in een absoluut bedrag, het surplus at risk bij Progress, en in percentages: het vereist eigen vermogen bij Forward,

de volatiliteit van de dekkingsgraad en de laagste dekkingsgraad bij beide kringen.

Renterisico (en inflatierisico)

Onze strategie is erop gericht de beleggingen aan te laten sluiten op de pensioenverplichtingen. Het renterisico wordt daarom zodanig afgedekt dat het resterende risico qua omvang in een redelijke verhouding staat tot de overige risico's. Bij Progress wordt ook het inflatierisico gedeeltelijk afgedekt. Meer over rente- en inflatierisico's vindt u in de hoofdstukken Resultaten en ontwikkelingen per kring.

Kredietrisico

Om het risico te verlagen dat onze tegenpartijen hun financiële verplichtingen niet nakomen, stellen we ondergrenzen aan de kredietwaardigheid van de tegenpartijen en limieten aan de gevoeligheid van de uitstaande posities per tegenpartij. De tegenpartijen voor derivatentransacties worden, zowel aan de hand van ratings als van markt-indicaties van het faillissementsrisico, gemonitord.

Risico Control Framework

- Financiële risico's
- Niet-financiële risico's

Het liquiditeitsrisico is het risico dat een kring door een tekort aan liquide middelen niet in staat is om op korte termijn aan de betalingsverplichtingen te voldoen. Om dat te voorkomen rekenen we onder meer een stress-scenario door voor het bepalen van de omvang van het neerwaartse liquiditeitsrisico. Indien nodig kunnen we voldoende middelen uit het liquide deel van de beleggingsportefeuille vrijmaken.

Mandaatrisico

Binnen ons mandaat leggen we vast hoeveel de feitelijke beleggingsportefeuille van de strategische beleggingsportefeuille mag afwijken. Tevens leggen we benchmarks vast, bandbreedtes per beleggingscategorie en een opsomming van de toegestane beleggingscategorieën.

Marktrisico

Onze strategie is de beleggingsportefeuilles zodanig samen te stellen dat er enerzijds een optimaal rendement wordt behaald en dat anderzijds de onderliggende marktrisico's worden beperkt door spreiding over verschillende beleggingscategorieën.

Valutarisico

Bij Progress dekken we de valuta-exposure strategisch voor 80% af voor de Amerikaanse dollar en voor 100% als het gaat om staatsobligaties. Bij Forward wordt het valutarisico gedeeltelijk afgedekt door te beleggen in fondsen waarbinnen het valutarisico al wordt afgedekt. Het resterende valutarisico wordt voorlopig nog beheersbaar geacht, temeer daar Forward nog sterk groeit. Verdere afdekking van de valutarisico's van Forward is wel iets dat de komende jaren op de agenda staat.

Verzekeringstechnisch risico

Wij gebruiken realistische actuariële grondslagen. Van de verzekeringstechnische risico's is het langlevensrisico veruit het grootste risico. We houden daar rekening mee in ons beleggingsbeleid.

Niet-financiële risico's

Uitbestedingsrisico

Met elke dienstverlener hebben we de gemaakte afspraken vastgelegd in contracten en een Service Level Agreement (SLA). Wij verlangen van deze partijen dat zij een bevestigende verklaring van een onafhankelijke

externe accountant opnemen, bijvoorbeeld door middel van een ISAE 3402 Type II verklaring. Jaarlijks rapporteren de uitvoerend bestuurders over de kwaliteit van de uitbestedingspartners aan de Raad van Bestuur.

Operationeel risico

We richten ons voornamelijk op de interne operationele risico's als de bedrijfsarchitectuur (processen) en de interne beheeromgeving (medewerkers). Hieronder valt ook het Modelrisico. We willen met het RCF onder meer waarborgen dat modellen en waarderingen consistent en correct worden gebruikt. Daarom zijn we transparant over de aannames en waarderingen, alsook over de robuustheid, de validatie en de toepassing van de modellen.

IT-risico

IT is in toenemende mate een cruciale rol gaan spelen bij pensioenfondsen. Daarom is IT binnen het RCF als zelfstandig risico op het hoogste niveau benoemd.

Integriteitsrisico

Wij vinden het van groot belang dat alle bestuurders, eigen medewerkers en wederpartijen integer zijn en blijven, zowel in hun feitelijke handelingen, als in het voorkomen van de schijn van niet-integer handelen. Ook voor het risico van fraude, zowel interne als externe fraude, zijn mitigerende maatregelen genomen en er wordt actief gemonitord. Er zijn procedures ter voorkoming van fraude en ook aan awareness en training wordt aandacht besteed.

Juridisch risico

We hebben vastgelegd hoe we controle houden over juridische risico's door onder meer specifieke controles uit te voeren op relevante rechtsgebieden.

Communicatierisico

In ons communicatiebeleidsplan leggen we vast hoe we duidelijk, begrijpelijk, juist en tijdig communiceren.

Omgevingsrisico

Hier monitoren we expliciet welke risico's er van buiten op ons fonds afkomen, zoals (onverwachte) wijzigingen in de regelgeving, klimaatveranderingen, wijzigende concurrentieverhoudingen of veranderende wensen van belanghebbenden.

Governance – de organisatie in beeld

Bestuur en organisatie

Raad van Bestuur en bestuurscommissies

Unilever APF heeft een Raad van Bestuur die is ingericht volgens het zogeheten omgekeerd gemengd model (one-tier board model). Hierin hebben de bestuursleden vanuit de werkgever, werknemers en pensioengerechtigden de status van niet-uitvoerend bestuurslid. Daarnaast zijn de directieleden van Unilever APF uitvoerende bestuursleden. De Raad van Bestuur heeft een onafhankelijke voorzitter, die ook een niet-uitvoerend bestuurslid is. De niet-uitvoerende en uitvoerende bestuursleden nemen samen, als Raad van Bestuur, de belangrijke beleidsbeslissingen. De niet-uitvoerende leden hebben daarnaast ook een toezicht-houdende rol. Ze beoordelen het functioneren van de Raad van Bestuur als geheel, met speciale aandacht voor adequate risicobeheersing en zorgvuldige afweging van de belangen van de verschillende groepen belanghebbenden. Ze zien ook toe op het handelen van de uitvoerende bestuursleden, die verantwoordelijk zijn voor de operationele zaken.

Auditcommissie

De auditcommissie ondersteunt de Raad van Bestuur op het gebied van compliance en risicobeheersing, de monitoring van (vooral) niet-financiële risico's bij het beleggingsbeleid en het nemen van gemandateerde beslissingen over zaken zoals het integrale risico-management, IT en verslaglegging.

De auditcommissie wordt gevormd door drie niet-uitvoerend bestuursleden.

Beleggingsadviescommissie

De beleggingsadviescommissie adviseert de Raad van Bestuur over het strategisch beleggingsbeleid en houdt toezicht op het operationeel beleid en beleggings-risico's.

In de commissie zitten drie leden van de Raad van Bestuur (uitvoerend- en niet-uitvoerend). Daarnaast zijn er drie externe (beleggings)adviseurs aan de commissie verbonden.

HR-commissie

De HR-commissie is een commissie van drie niet-uitvoerende bestuursleden die voorbereidend werk verricht voor de Raad van Bestuur waar het gaat om continuïteit, (permanente) educatie, geschiktheid en beloningsbeleid.

Uitvoerend bestuursleden

De uitvoerend bestuursleden van Unilever APF zijn verantwoordelijk voor de invulling van het niet-strategische beleid en de uitvoering. Er zijn drie uitvoerend bestuursleden.

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan speelt een belangrijke rol in advies en verantwoording. Elke kring binnen Unilever APF heeft zijn eigen verantwoordingsorgaan, met vertegenwoordigers van de werknemers, de werkgever en (bij Progress) de pensioengerechtigden. Omdat er bij Forward nog niet genoeg pensioengerechtigden zijn, is deze groep in 2022 nog niet vertegenwoordigd in het verantwoordingsorgaan.

De Raad van Bestuur legt aan het verantwoordingsorgaan van elke kring verantwoording af over het gevoerde beleid. Het verantwoordingsorgaan geeft ieder jaar een oordeel over het handelen van de Raad van Bestuur.

Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan een aantal wettelijke en bovenwettelijke taken zoals:

- adviseren over het beloningsbeleid;
- adviseren over een wijziging van de statuten;
- adviseren over het communicatiebeleid en de interne klachten- en geschillenregeling;
- adviseren over de uitvoeringsovereenkomst tussen Unilever en Unilever APF. Hierin staan onder andere afspraken over indexatie en premie.

Het verantwoordingsorgaan Progress bestaat uit twaalf leden: vier leden vertegenwoordigen de deelnemers, zes leden de pensioengerechtigden en twee leden de werkgever. Het verantwoordingsorgaan van Progress heeft een variabele stemverhouding die jaarlijks aangepast wordt aan de actuele verhouding tussen pensioengerechtigden en deelnemers.

Het verantwoordingsorgaan Forward bestaat uit zes leden: vier werknemersleden en twee werkgeversleden. Omdat er in Forward nog niet zoveel pensioengerechtigden zijn, is deze groep nog niet vertegenwoordigd in het verantwoordingsorgaan.

In oktober 2022 zouden er verkiezingen plaatsvinden voor het Verantwoordingsorgaan van Forward en Progress. Aangezien er evenveel of minder kandidaten waren dan zetels, bleek het niet nodig om verkiezingen te houden. De betreffende geledingen waar nog zetels open waren, hebben binnen enkele weken de nog openstaande zetels weten op te vullen. Vanaf 1 januari 2023 zal het Verantwoordingsorgaan van Forward en Progress in de nieuwe samenstelling opereren.

Aantal bijeenkomsten Raad van Bestuur en bestuurscommissies

De Raad van Bestuur is in 2022 elf keer in zijn geheel bijeen geweest, en daarnaast in wisselende samenstellingen of voor specifieke onderwerpen. Er is twee keer een gecombineerd overleg gevoerd met de verantwoordingsorganen van Forward en Progress. De niet-uitvoerende bestuursleden hebben ook aan de beide verantwoordingorganen gezamenlijk verantwoording afgelegd over hun intern toezicht en hebben vier maal vergaderd in 2022. De uitvoerend bestuursleden vergaderen in principe eens per drie weken.

De auditcommissie heeft in 2022 vier keer vergaderd in aanwezigheid van uitvoerende bestuursleden. De commissie heeft daarnaast onafhankelijk van de uitvoerende bestuursleden overleg gehad met de accountant en certificerend actuaaris.

De beleggingsadviescommissie heeft vier keer vergaderd, steeds in aanwezigheid van externe adviseurs en van vertegenwoordigers van Uninvest Company.

De HR-commissie heeft in 2022 drie keer vergaderd.

Sleutelfunctiehouders

De drie sleutelfunctiehouders zijn in 2022 tweemaal bijeengekomen voor onderling overleg. De sleutelfunctiehouders interne audit en risicobeheer hebben frequent overleg, periodiek ook samen met de voorzitter van de auditcommissie.

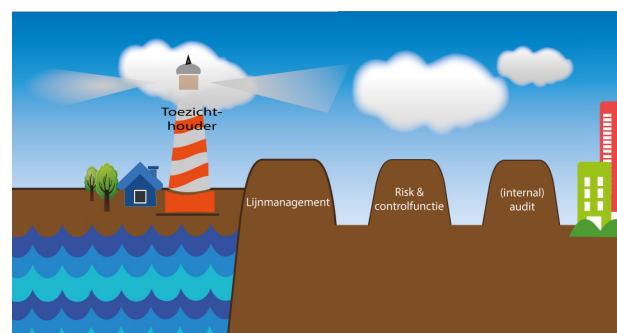
Scholing

Permanente educatie staat hoog in het vaandel bij Unilever APF. Ook in 2022 hebben we geïnvesteerd in de scholing van de bestuursleden en leden van de verantwoordingsorganen. De leden van de verantwoordingsorganen en het bestuur krijgen een aantal keer per jaar de mogelijkheid een themasessie te volgen van een dagdeel waarin een gekozen onderwerp uitvoerig behandeld wordt. Er zijn in 2022 twee themasessies georganiseerd voor de verantwoordingsorganen, soms in combinatie met de bestuurderspool, en twee voor de Raad van Bestuur. Nieuwe verantwoordingsorgaanleden of bestuursleden hebben van de mogelijkheid gebruik gemaakt om de gewenste opleiding te volgen.

De bestuursleden hebben hun kennis verbreed door individuele opleidingen en online seminars en/of informatiebijeenkomsten te volgen. Elke bestuursvergadering wordt bovendien voorafgegaan door een educatiesessie, waarin een actueel onderwerp wordt behandeld dat bij voorkeur te maken heeft met de agenda van de vergadering.

Three lines of defence

Unilever APF heeft het risicomanagement ingevuld volgens het "three lines of defence" principe. Dit houdt in dat er sprake is van strikte scheiding tussen uitvoering, monitoring en evaluatie (audit) van risicomanagementprocessen. Het draagt ook bij aan het versterken van de risicocultuur binnen de organisatie. Over alle processen worden interne audits uitgevoerd door een externe partij. Na afloop van een audit rapporteert de externe partij hierover aan de auditcommissie.

Compliance

De Raad van Bestuur hecht aan de naleving van wet- en regelgeving. Iedere medewerker, bestuurslid en andere betrokkene bij het fonds speelt daarbij een rol. Daarnaast vindt het fonds het van groot belang de integri-

teit van personen die betrokken zijn bij het fonds te waarborgen. We hebben een gedragscode die onderkend wordt en waarvan de naleving jaarlijks achteraf wordt uitgevraagd en die actief wordt gemonitord. Daarbij hoort ook het toezien op het melden van nevenfuncties en het uitvragen of er sprake is van belangen tussen bestuursleden en partijen waar het fonds een zakelijke relatie mee onderhoudt. De compliance officer heeft een onafhankelijke rol binnen de organisatie en overlegt op kwartaalbasis met de bestuursvoorzitter. In 2022 zijn geen signalen of meldingen ontvangen bij de compliance officer die erop wijzen dat de normen van integriteit en/of de bepalingen in de gedragscode niet zijn nagekomen. Er wordt twee keer per jaar gevraagd naar de wens en noodzaak om binnen de Raad van Bestuur te spreken over compliance aangelegenheden. In 2022 zijn er naar aanleiding van deze uitvragen geen additionele zaken aan de orde gesteld.

Strategie en doelstellingen voor de lange termijn

In 2018 heeft de Raad van Bestuur de strategie van Unilever APF opnieuw vastgesteld. Hierbij is in de eerste plaats gekeken naar het basisscenario, waarbij Unilever APF een efficiënte pensioenuitvoerder is voor uitsluitend Unilever. Ook zijn er langetermijndoelstellingen geformuleerd (zie pagina 7). Nadat er meer bekend is over veranderingen als gevolg van het nieuwe pensioenstelsel kunnen de doelstellingen voor de lange termijn herijkt worden.

Weerstandsvermogen

Unilever APF moet wettelijk een weerstandsvermogen aanhouden. Dit is bedoeld om onverwachte claims uit de bedrijfsvoering van Unilever APF op te vangen, die niet mogen worden doorbelast aan de kringen. Denk hier bijvoorbeeld aan operationele of IT-fouten die leiden tot dataverlies en mogelijke claims van deelnemers. Het weerstandsvermogen moet minimaal 0,3% bedragen van het opgetelde balanstotaal van de kringen, of 0,2% gecombineerd met een beroepsaansprakelijkheidsverzekering die ten minste € 25 miljoen verzekert. Unilever APF heeft voor deze laatste optie gekozen en houdt daarmee rond de € 13,5 miljoen aan in geldmarktfondsen.

Communicatie

Wij vinden het van groot belang dat onze deelnemers en pensioengerechtigden weten waar ze met hun pensioen aan toe zijn. Wij spannen ons dan ook sinds

jaar en dag in voor een goede communicatie. Daar besteden we veel tijd en aandacht aan, en niet zonder succes – zoals blijkt uit de diverse klanttevredenheidsonderzoeken die we de afgelopen jaren hebben uitgevoerd. We vinden het belangrijk te waarborgen dat onze communicatie begrijpelijk is. Dat doen we onder meer door belangrijke communicatie vooraf te toetsen bij een lezersgroep. Ook meten we regelmatig het effect van onze inspanningen.

In ons communicatiebeleidsplan hebben we voor de verschillende doelgroepen geformuleerd wat onze doelstellingen zijn. Vanuit onze missie geldt in het algemeen dat we willen bereiken dat alle doelgroepen ons zien als een betrouwbare, deskundige, open en integere ‘wegwijzer’, waardoor het vertrouwen gehandhaafd blijft. Daarbij streven we ernaar dat deelnemers goed inzicht hebben in hun pensioensituatie en in staat zijn bewuste pensioenkeuzes te maken.

Ook hebben we veel aandacht besteed aan ons communicatiethema voor de periode 2019 – 2022: ‘De weg naar toegankelijker, relevanter en moderner communiceren’. Dat hebben we gedaan door deelnemers met prikkelende, laagdrempelige en eigentijdse communicatie te benaderen en hen zo over een eerste drempel heen te helpen. Als die (denkbeeldige) barrière was genomen, konden we vervolgens meer inhoudelijk over hun pensioen communiceren.

Een grote stap voorwaarts is gezet door het lanceren van het deelnemersportaal en de nieuwe pensioenplanner. Hiermee is een persoonlijke aanpak in communicatie beter mogelijk. Daarnaast blijven we uiteraard gebruik maken van mondelinge communicatie, zoals de pensioensprekuren.

In 2022 is er wederom een tweetal webinars georganiseerd waarin uitleg gegeven werd over het Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Ook is voor het eerst een webinar voor slapers georganiseerd over de keuzes die er zijn bij pensionering. De webinars zijn goed bezocht en de reacties van de deelnemers waren positief.

Automatiseren van processen

In 2018 is het besluit genomen om de pensioenadministratie verder te moderniseren teneinde de efficiency en toekomstbestendigheid van onze administratieve organisatie te vergroten en het serviceniveau voor deelnemers te verhogen. De meeste processen zijn in

de periode tot en met 2021 geautomatiseerd. In 2022 is het geautomatiseerde proces uitgaande waarde-overdrachten in gebruik genomen. Ook hebben we de UPO's voor ex-partners ingeregeld. De processen rondom incasso en premie zullen het komende jaar worden ingeregeld. Een aantal processen (zoals scheiding) staat in de wacht in verband met toekomstige wijzigingen in wetgeving.

Via het deelnemersportaal en de planner kan een deelnemer zelf een aantal dingen regelen, zoals een adreswijziging, partner aanmelden of zelf zijn pensioen aanvragen. Verder is het via het portaal mogelijk om aan te geven om de post voortaan digitaal te ontvangen in plaats van op papier. Dat is milieuvriendelijker en goedkoper. We zijn dan ook blij dat inmiddels ruim 9.000 deelnemers voor digitaal hebben gekozen.

Deze deelnemers ontvangen nu ook vijf keer per jaar actuele informatie over het pensioen via onze eService. Door de koppeling met de deelnemersgegevens in ons administratiesysteem ontvangen de deelnemers voortaan deze informatie op maat (dus bijvoorbeeld rekening houdend met de status van een deelnemer en bij welke kring zij pensioen hebben opgebouwd).

Boetes en dwangsommen

In 2022 zijn geen dwangsommen of bestuurlijke boetes opgelegd aan Unilever APF.

Klachten- en geschillenregeling

Bij Unilever APF doen we ons uiterste best de pensioenregelingen zo goed en zorgvuldig mogelijk uit te voeren. Toch kan het zijn dat een deelnemer het ergens niet mee eens is. Een deelnemer kan bij de Raad van Bestuur bezwaar aantekenen als hij het oneens is met de manier waarop de uitvoeringsorganisatie het pensioenreglement voor hem heeft toegepast (er is dan sprake van een geschil). Ook kan hij een klacht indienen als hij het niet eens is met de wijze waarop Unilever APF iets heeft behandeld of uitgevoerd. De Raad van Bestuur doet dan uitspraak. De deelnemer kan klachten en geschillen daarna voorleggen aan de Ombudsman Pensioenen. De klachten- en geschillenregeling is te vinden op onze website.

We ontvingen in 2022 geen klachten op het gebied van communicatie of pensioen die we hebben moeten voorleggen aan de Raad van Bestuur.

Extern toezicht

Unilever APF valt onder het toezicht van DNB. Toezicht op integer gedrag op de effectenmarkten en de communicatie met deelnemers vallen onder het toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Verklaring beleggingsbeginselen

De Verklaring beleggingsbeginselen wordt bestuurlijk vastgesteld en beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid. De Verklaring is opgesteld met inachtneming van de regels die verband houden met artikel 145 van de Pensioenwet.

Dienstverleningsovereenkomst

Op grond van een dienstverleningsovereenkomst tussen Unilever APF en Unilever Nederland Holdings BV detacheert Unilever medewerkers bij Unilever APF en verricht het ook een aantal ondersteunende activiteiten. De gedetacheerde medewerkers vallen onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van Unilever APF.

Code Pensioenfonds

Unilever APF volgt de thema's en daaronder vallende normen voor goed pensioenfondsbestuur zoals die zijn vastgelegd in de Code Pensioenfonds. De bepalingen in de code gaan onder meer over het functioneren van de Raad van Bestuur en andere organen, maar ook over onderwerpen als integraal risicomanagement, beloningen, diversiteit en verantwoord beleggen.

Unilever APF controleert of het fonds aan de normen van de Code Pensioenfonds voldoet. De resultaten van deze toetsing worden besproken en gevolgd door de uitvoerend bestuursleden en doorgeleid naar het intern toezicht. Zoals de Code voorschrijft, hanteren wij het pas-toe of leg-uit-principe. Daarnaast rapporteren we over de normen waarover volgens de code altijd dient te worden gerapporteerd. Hieronder volgt een samenvattend overzicht, op basis van de themastructuur van de Code.

Thema 1: Vertrouwen waarmaken

De normen die gerelateerd zijn aan dit thema zien op het gegeven dat zij die voor het pensioenfonds verantwoordelijkheid dragen het in hen gestelde vertrouwen waarmaken. Dat moet blijken uit adequaat bestuur, verantwoord beleggingsbeleid en zorgvuldig risicomanagement.

Unilever APF voldoet aan alle normen binnen dit thema. De strategie en de kernpunten van beleid worden door de Raad van Bestuur vastgesteld en bewaakt. De niet-uitvoerende bestuursleden houden toezicht op (onder andere) evenwichtige belangenafweging en risicomanagement. De Raad van Bestuur (strategische beleidsbepaling) en niet-uitvoerend bestuursleden (intern toezicht) leggen verantwoording af aan de verantwoordingsorganen. De Raad van Bestuur in zijn bestuursverslag en het intern toezicht in een apart Verslag Intern Toezicht (onderdeel van het jaarverslag). Besluit- en verslagleggingsprocedures voldoen aan professionele normen. Draagvlak onder deelnemers voor risicohouding en het ESG-beleid wordt regelmatig getoetst.

Uitgelicht: Norm 5: Het Bestuur legt verantwoording af over het gevoerde beleid en houdt hierbij voldoende rekening met evenwichtige belangenafweging en de risico's van belanghebbenden op korte en lange termijn.

Unilever APF voldoet aan deze norm. Er wordt verantwoording afgelegd aan de verantwoordingsorganen en aan deelnemers en overige stakeholders via nieuwsbrieven, website en jaarverslag. In het jaarverslag meldt de Raad van Bestuur de risico's op lange en op korte termijn in detail en in de vorm van de risicohouding.

Thema 2: Verantwoordelijkheid nemen

De normen die zijn gerelateerd aan dit thema houden in dat een pensioenfondsbestuur zijn verantwoordelijkheid neemt voor de uitvoering van de pensioenregeling.

Unilever APF voldoet aan alle normen binnen dit thema. De taakverdeling is expliciet vastgelegd. De auditcommissie en de Raad van Bestuur beoordelen regelmatig rapportages over uitvoering en uitbesteding. Jaarlijks worden beleid en risico's geëvalueerd.

Thema 3: Integer handelen

De Code verlangt dat een cultuur van integriteit en compliance door het bestuur bevorderd wordt. De Code bevat meerdere normen die dit thema uitwerken.

Unilever APF voldoet aan de normen binnen dit thema. Compliance wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig aangepast (zoals om rekening te houden met de toenemende rol van de verantwoordingsorganen gegeven het pensioenakkoord en de sleutelfunctiehouders). De compliance officer rapporteert jaarlijks aan de auditcommissie. De organisatie kent tevens een vertrouwenspersoon en een klokkenluidersregeling.

Thema 4: Kwaliteit nastreven

Een pensioenfonds dient hoge kwaliteitseisen te stellen, voert daar beleid op en is een 'lerende organisatie'.

Unilever APF voldoet aan alle normen binnen dit thema. Alle bestuursorganen evalueren hun functioneren jaarlijks. Daarnaast spreekt de voorzitter jaarlijks de bestuursleden en worden zij zo nodig ook tussentijds aangesproken op hun functioneren. Deze individuele gesprekken hebben in 2022 plaatsgevonden. Onafhankelijkheid komt hierbij ook desgewenst aan de orde. Het ontwikkelingsprogramma van de Raad van Bestuur wordt voorbereid door de HR-commissie voor het bestuur. De HR-commissie bewaakt de voortgang.

Thema 5: Zorgvuldig benoemen

Uit dit thema vloeit voort dat een pensioenfonds zorgvuldig handelt bij (her)benoeming en ontslag, en zorgt voor geschiktheid, complementariteit en diversiteit in de samenstelling van de organen van het fonds. Unilever APF voldoet, nagenoeg geheel, aan de normen binnen dit thema. Vacatures worden op basis van profielen, met daarin voorkeuren rond geschiktheid en diversiteit, vervuld. Ontslag en benoemingsprocedures zijn in lijn met de normen uit de Code Pensioenfonds.

Uitgelicht: Norm 31: De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.

Unilever APF houdt hiermee rekening bij de samenstelling van fondsorganen. De HR-commissie heeft hierbij een adviserende rol.

Uitgelicht: Norm 33: Zowel in het Bestuur als in het Verantwoordingsorgaan is er ten minste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de veertig jaar in. Het Bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het Bestuur te bevorderen.

Diversiteit	Man	Vrouw	<40 jr	>40 jr
Raad van Bestuur	7	4	0	11
Verantwoordingsorgaan Forward	2	4	1	5
Verantwoordingsorgaan Progress	5	6	0	11

Unilever APF vindt diversiteit en een goede afspiegeling van de populatie van deelnemers en pensioengerechtigden in de Raad van Bestuur en het verantwoordingsorgaan van groot belang. Het verantwoordingsorgaan van Forward voldoet aan norm 33. Echter, in de Raad van Bestuur en het Verantwoordingsorgaan van Progress zitten eind 2022 (of een deel hiervan) geen personen jonger dan 40 jaar. Zowel bij de Raad van Bestuur als bij het Verantwoordingsorgaan van Progress verandert deze situatie per 1 januari 2023. In beide organen is vanaf die datum een persoon jonger dan 40 jaar benoemd.

Diversiteit krijgt de nodige aandacht maar zal, ook in de toekomst, aandacht blijven vergen. Het fonds kent een diversiteitsbeleid waarin we aandacht geven aan het behouden en bevorderen van diversiteit in de Raad van Bestuur en de verantwoordingsorganen. In onze vacature- en wervingsteksten vragen wij hier specifiek aandacht voor.

Uitgelicht: Norm 34: Zittingsduur lid van het Bestuur en Verantwoordingsorgaan.

Norm 34 stelt dat een bestuurslid voor maximaal vier jaar wordt benoemd en vervolgens maximaal twee keer kan worden herbenoemd. Voor de niet-uitvoerend bestuursleden voldoet Unilever APF aan deze norm. In ons bestuursmodel worden uitvoerend bestuursleden voor onbepaalde tijd benoemd in lijn met hun (ook) niet-gemaximeerde dienstverband.

Thema 6: Gepast belonen

Verlangd wordt dat een pensioenfonds een verantwoord en beheerst beloningsbeleid voert, gericht op kwaliteit, continuïteit en consistentie.

Unilever APF voldoet aan alle normen binnen dit thema. Op de medewerkers die vanuit Unilever gedetacheerd worden en niet-uitvoerend bestuursleden die in dienst zijn van Unilever, zijn de Unilever-belonings- en inschakelingsregels van toepassing. De uitvoerend bestuursleden, die in dienst zijn bij Unilever APF, worden op basis van een beleid beloond dat bepaald is door de niet-uitvoerend bestuursleden. Hiermee wordt voldaan aan de geldende normen in de pensioensector. Er bestaat geen recht op prestatie-gerelateerde beloningen. Tot slot worden de niet-uitvoerend bestuursleden die niet in dienst van Unilever zijn beloond volgens een beheerst beloningsbeleid zoals vastgesteld door de Raad van Bestuur van Unilever APF, dat aansluit bij hetgeen gebruikelijk is in de sector.

Thema 7: Toezicht houden en inspraak waarborgen

Dit thema houdt in dat een pensioenfonds intern toezicht op de kwaliteit en integriteit van de bedrijfsvoering waarborgt.

Unilever APF voldoet aan alle normen binnen dit thema. Het intern toezicht wordt uitgevoerd door niet-uitvoerend bestuursleden. In hun profiel is rekening gehouden met de voor intern toezicht noodzakelijke competenties. Zij zijn hierop getoetst en besteden hieraan aandacht in hun zelfevaluatie. Zowel de Raad van Bestuur als het intern toezicht spreken regelmatig met de verantwoordingsorganen. De accountant en certificerend actuaire verrichten naast hun controle-taken geen werkzaamheden voor Unilever APF, buiten die werkzaamheden die wettelijk en contractueel gecombineerd mogen worden (bijvoorbeeld de certificerend actuaire als sleutelfunctiehouder actuariel). Hun functioneren wordt jaarlijks door de auditcommissie geëvalueerd (een bestuurscommissie die louter bestaat uit interne toezichthouders).

Uitgelicht: Norm 47: Het intern toezicht betreft de Code Pensioenfonds bij de uitoefening van zijn taak.

Ook aan deze norm voldoen wij. De Code Pensioenfonds is onderdeel van de toezichtrapportage.

Thema 8: Transparantie bevorderen

Uit de normen van dit thema vloeit voort dat een pensioenfonds openheid dient na te streven, communiceert over missie, strategie en risico's en verantwoording aflegt over gevoerd beleid. Unilever APF voldoet, nagenoeg geheel, aan de normen binnen dit thema. Het streven is transparant te zijn, waarbij steeds ruimte voor verbetering blijkt te bestaan, mede omdat de verwachtingen ten aanzien van de mate van transparantie ook stijgen. Daarnaast heeft transparantie op het gebied van duurzaam beleggen bijzondere aandacht.

Uitgelicht: Norm 58: Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in de missie, visie en strategie.

Dat doen we in dit jaarverslag, maar ook op onze website. Ook legt de Raad van Bestuur verantwoording af in hoeverre de gestelde doelen zijn bereikt.

Uitgelicht: Norm 62: Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.

Wij geven een duidelijk beeld van ons ESG-beleid in ons jaarverslag en op onze website en via een ESG-verslag. Ook zijn de overwegingen vastgelegd in de Verklaring Beleggingsbeginselen.

Uitgelicht: Norm 63: Het bestuur stelt beleid vast rond transparantie en communicatie. Het bestuur evalueert dit beleid periodiek en in ieder geval eens per drie jaar.

Unilever APF heeft een communicatiebeleidsplan. Evaluatie van dit beleid is door uitloop van andere communicatiewerkzaamheden uitgesteld van 2022 naar begin 2023.

Uitgelicht: Norm 64: Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.

De Raad van Bestuur heeft zijn functioneren in 2022 geëvalueerd. Meer informatie over compliance is terug te vinden in de paragraaf Governance – Compliance op pagina 19.

Uitgelicht: Norm 65: Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.

Op pagina 21 wordt de Klachten- en geschillenregeling van Unilever APF weergegeven.

Kring Forward

Resultaten en ontwikkelingen 2022

Een jaar in cijfers

stand van zaken op 31 december 2022

€ 463,9 *mln*
Fondsvermogen

-20,81%
Rendement

€ 1,2 *mln*
Uitkeringen

139,4%
Beleidsdekkingsgraad

€ 324 *mln*
Pensioenverplichtingen

5.540
(Gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden

Indexatie per 1 januari 2023:

Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

13,04%

Deelnemers

3,5%

Het jaar op hoofdlijnen

Indexatie-ambitie

Actieven

De pensioenen van de deelnemers die in dienst zijn bij een Unilever-onderneming willen we laten meegroeien met de cao-loonstijgingen bij Unilever (4,54% in 2022). Dit hebben we in 2022 gedeeltelijk kunnen realiseren.

Of toekenning van de volledige indexatie uit het vermogen mogelijk is, wordt bepaald door de financiële positie van Forward. De beleidsdekkingsgraad – de gemiddelde actuele dekkingsgraad van de twaalf voorgaande maanden – is bepalend voor de indexatie. Deze was eind oktober 135,3%. De ‘toekomstbestendige indexatiedekkingsgraad’ (TBI-dekkingsgraad), waarboven een volledige indexatie is toegestaan, bedroeg 146,3%. Dit houdt in dat Forward de voorwaardelijke indexatie per 1 januari 2023 gedeeltelijk toe kan kennen, te weten voor 77%. Voor actieven is de indexatie daardoor gelijk aan 77% van 4,54%; in totaal 3,50%. Als de financiële situatie voldoende is hersteld, kan, onder voorwaarden, de gemiste verhoging alsnog toegekend worden.

Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

Onze ambitie is om de pensioenen van pensioengerechtigden en gewezen deelnemers mee te laten bewegen met de prijsontwikkeling¹ in Nederland in het afgelopen jaar (van 1 november 2021 tot 1 november 2022).

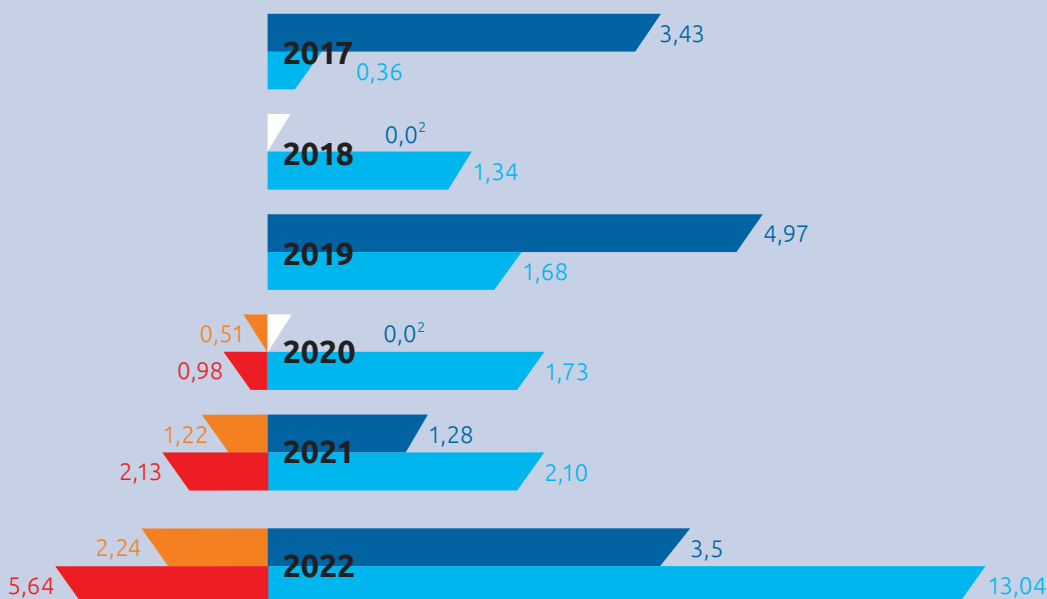
De prijzen stegen in die periode met 16,93%. Om dit percentage toe te kennen moet de financiële situatie – de beleidsdekkingsgraad – per eind oktober goed genoeg zijn. Dat was helaas niet het geval.

De dekkingsgraad van Forward staat een gedeeltelijke indexatie van 13,04% (77% van 16,93%) toe per 1 januari 2023. Als de financiële situatie voldoende is hersteld, kan, onder voorwaarden, de gemiste verhoging alsnog toegekend worden.

Gemiste indexatie Forward (cumulatief)	Actieve en arbeidsongeschikte deelnemers	Pensioen gerechtigden en gewezen deelnemers
Per 1 januari 2021	0,51%	0,98%
Per 1 januari 2022	1,22%	2,13%
Per 1 januari 2023	2,24%	5,64%

¹ Voor de prijsontwikkeling gaan wij uit van de afgeleide Consumentenprijsindex (CPI afgeleid). Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft dat cijfer vastgesteld op 3,28%.

Zo indexeerden wij de pensioenen in de laatste zes jaar:

Indexatie pensioen in %
(per 1 januari van het betreffende jaar)

Actieve deelnemers

● Indexatie

● Indexatieachterstand

Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

● Indexatie

● Indexatieachterstand

² Op 1 januari 2018 en op 1 januari 2020 zijn de pensioenen voor actieve deelnemers niet verhoogd, omdat de cao-lonen in 2017 en 2019 niet waren gestegen.

Vooruitzichten indexatie zeer onzeker

Of we ook de komende jaren de pensioenen (volledig) kunnen indexeren is onzeker en zal in sterke mate afhangen van onze financiële positie en van de hoogte van de inflatie.

Bepalend voor de indexatie is de beleidsdekkingsgraad. Deze is in 2022 gelukkig verder gestegen van 121,5% naar 139,4%. De belangrijkste oorzaak hiervan was de stijging van de rente.

Bij Forward kunnen de pensioenen in het uiterste geval ook verlaagd worden. Dit gebeurt alleen in het uiterste geval en is volgens het herstelplan niet de verwachting.

Herstelplan beëindigd

Sinds april 2020 was een herstelplan van toepassing bij Forward. Deze werd noodzakelijk toen de beleidsdekkingsgraad onder de minimaal vereiste dekkingsgraad daalde. Eind tweede kwartaal 2022 is Forward uit de situatie van reservetekort gekomen. Daarmee is het herstelplan beëindigd.

Wijzigingen deelnemersbestand

Na de verkoop van de theedivisie (Ekaterra) is de opbouw van pensioenaanspraken vanaf 1 juli 2022 voor deze deelnemers gestopt en zijn zij slaper geworden bij Forward. Per 1 januari 2023 worden circa 50 werknemers van de Vegetarische Slager deelnemer bij Forward en per 1 februari 2023 nog ongeveer 40.

Haalbaarheidstoets

Forward voert jaarlijks de verplichte haalbaarheidstoets uit. De toets geeft inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet van de pensioenregeling, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden over een periode van 60 jaar. Uit de haalbaarheidstoets die we in 2022 hebben uitgevoerd, blijkt dat we nog steeds voldoen aan de door de Raad van Bestuur vastgestelde ondergrenzen voor het pensioenresultaat. Deze ondergrenzen zijn in 2021 aangepast in overleg met sociale partners.

Deel	Toets	Grens	Realisatie 2022
A	Verwacht pensioenresultaat vanuit feitelijke dekkingsgraad	Minimaal 90%	95%
D	Spreiding tussen verwacht resultaat en het pensioenresultaat in een slechtweerscenario vanuit feitelijke dekkingsgraad	Maximaal 43%	39%

Rendement 2022

2022 was een minder goed beleggingsjaar. Forward heeft in 2022 op de totale portefeuille een netto-rendement geboekt van -20,81%. Het rendement op de beleggingsmix bedroeg -13,31%. Op de afdekking van het renterisico werd een verlies geboekt van 8,06%.

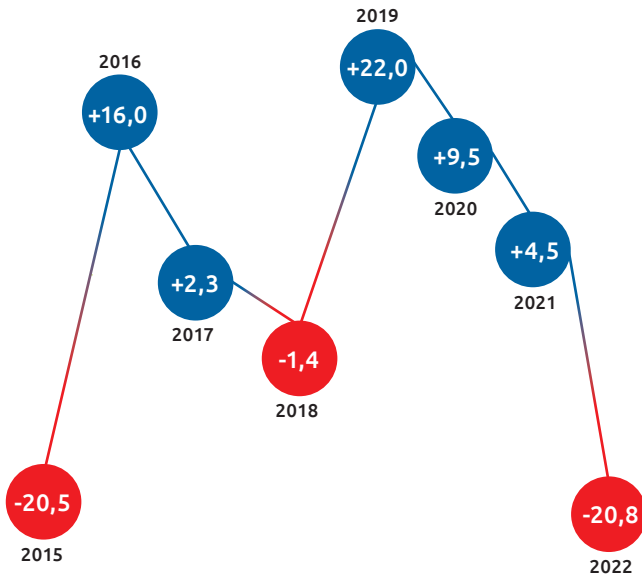
Om onze beleggingsprestaties op waarde te kunnen schatten, vergelijken wij deze met een benchmark (de gemiddelde vergelijkbare beleggingsportefeuille). In 2022 bleven we 0,7%-punt achter op de benchmark.

Bij de start van Forward is ervoor gekozen om het renterisico voor een deel af te dekken. Het renterisico is het risico dat de marktrente daalt, waardoor onze pensioenverplichtingen stijgen en we dus meer geld 'in kas' moeten hebben voor de pensioenen. Ten eerste was de rente destijds laag en had het fonds een flinke financiële buffer. Ten tweede is voor een beperkte afdekking gekozen omdat onze deelnemers gemiddeld vrij jong zijn en we dus een lange beleggingshorizon hebben (het geld kan lang belegd blijven voordat we het nodig hebben om de pensioenen uit te betalen). We hebben daardoor lang de tijd om eventuele verliezen goed te maken. Deze argumenten opgeteld maken het verantwoord dat het fonds een wat groter renterisico loopt. Aan het eind van 2022 is de afdekking 31%.

In 2022 steeg de rente waarmee wij de verplichtingen moeten berekenen. Door deze rentestijging hebben we een negatief resultaat van 8,06% op onze renteafdekking geboekt. Door het stijgen van de rente heeft onze lage renteafdekking een positief effect op de dekkingsgraad.

Rendementen sinds de start van Forward

De tabel hieronder geeft de nettorendementen weer (de kosten zijn er al vanaf) die we op onze portefeuille hebben behaald sinds de start van Forward op 1 april 2015. We beleggen voor de lange termijn. Dat betekent dat we rekening kunnen houden met goede en minder goede jaren.

Forward belegt voor de lange termijn. We houden rekening met goede en minder goede jaren. Sinds de oprichting boeken we een gemiddeld nettorendement van 0,4% per jaar.

Ontwikkeling dekkingsgraad

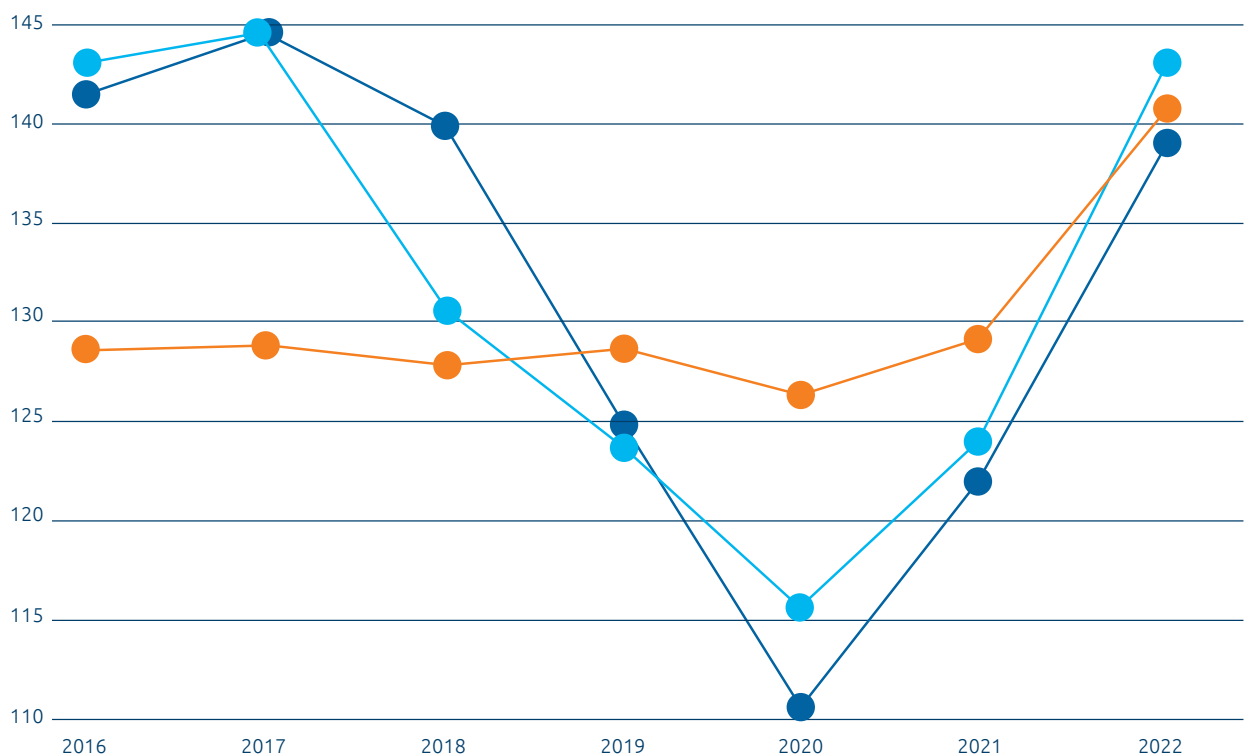
De dekkingsgraad van Forward is in 2022 gestegen. De actuele dekkingsgraad steeg van 123,5% eind 2021 naar 143,3% eind 2022. De actuele dekkingsgraad geeft aan in hoeverre de pensioenverplichtingen (dat wat we nu 'in kas' moeten hebben voor de pensioenen) op één bepaald moment gedekt worden door wat we feitelijk aan pensioenvermogen hebben.

We berekenen overigens ook onze reële dekkingsgraad. Dat is de actuele dekkingsgraad waarin onze ambitie om de pensioenen te indexeren is meegenomen. Daardoor is de reële dekkingsgraad lager dan de actuele dekkingsgraad. In 2022 is onze reële dekkingsgraad gestegen van 94,5% naar 98,8%.

Het vermogen van Forward is door de negatieve beleggingsrendementen fors gedaald terwijl de ontvangen pensioenpremies zorgden voor een lichte stijging. In totaal is het fondsvermogen gedurende 2022 gedaald van € 523 miljoen naar € 464 miljoen. De pensioenverplichtingen van de kring zijn door de rentestijging fors gedaald terwijl de pensioenopbouw en de toegekende indexatie reden waren voor een stijging van de verplichtingen. In totaal daalden de verplichtingen in 2022 echter van € 423 miljoen naar € 324 miljoen.

Dekkingsgraad in %

- Actuele dekkingsgraad op 31 december
- De beleidsdekkingsgraad op 31 december
- De TBI-dekkingsgraad op 31 december

De plussen en minnen van 2022

De actuele dekkingsgraad in 2022 is toegenomen met 19,8%-punt. Dit zijn de belangrijkste plussen en minnen van 2022:

++ Rekenrente

In 2022 stijgt de rekenrente waarmee we onze pensioenverplichtingen moeten berekenen van 0,67% naar 2,23%. Een hogere rente betekent dat we minder geld in kas moeten hebben, oftewel: onze verplichtingen dalen. Door de stijgende rekenrente (en de afgenomen verplichtingen) stijgt de dekkingsgraad met 93,1%-punt.

-- Rendement

In 2022 hebben we een negatief beleggingsrendement behaald. Samen met de negatieve eenjaarsrente heeft dit een negatief effect op de dekkingsgraad van 26,2%-punt.

-- Premie en pensioenopbouw

De ontvangen premies, in combinatie met de stijging van de verplichtingen als gevolg van nieuwe pensioenopbouw, zorgt voor een daling van de dekkingsgraad met 3,9%-punt.

-- Indexatie

Het toekennen van de indexatie voor de actieve deelnemers en voor de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers leidt tot een verlaging van de dekkingsgraad per 31 december 2022 met 10,8%-punt.

Kosten

Forward let op de kosten, maar het professioneel uitvoeren van de pensioenregeling kost natuurlijk wel geld. De kosten van Forward zijn, in lijn met de Aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie onder te verdelen in drie soorten kosten: kosten voor de pensioenuitvoering (van het innen van premies, tot administratie en communicatie), kosten van het vermogensbeheer en transactiekosten. Wij hebben transparantie over onze kosten hoog in het vaandel.

Afgelopen jaar heeft Unilever APF wederom deelgenomen aan het kostenbenchmarkonderzoek van Bell (voorheen Lane Clark & Peacock). Zowel de kosten van de pensioenuitvoering als de kosten van vermogensbeheer van Forward zijn vergeleken met andere pensioenfondsen. Het is lastig om kosten te vergelijken omdat pensioenfondsen heel verschillend zijn (denk bijvoorbeeld aan complexiteit en grootte van de regeling en de beleggingsstrategie).

De kosten voor pensioenuitvoering en de kosten voor vermogensbeheer van Forward zijn hoger dan het gemiddelde van vergelijkbare pensioenfondsen. Dit komt door het jonge karakter van Forward (gestart in 2015) en de actieve beleggingsstrategie op enkele beleggingscategorieën. Deze kostenbenchmark wordt jaarlijks uitgevoerd om de kosten ten opzichte van de markt te blijven monitoren. De uitkomsten zijn besproken in de Auditcommissie en de Raad van Bestuur.

De Raad van Bestuur is zich bewust van het niveau van de kosten van pensioenuitvoering en vermogensbeheer en de positie in de benchmark en vindt deze acceptabel gegeven de doelstellingen van Forward. Voor de toekomst en overgang naar het nieuwe pensioenstelsel zal de Raad van Bestuur kritisch blijven over de kosten van de uitvoering.

Kosten	2022		2021	
	Bedrag (*'000)	in %	Bedrag (*'000)	in %
Kosten pensioenuitvoeringsadministratie	1.749	0,37	1.814	0,38
Kosten vermogensbeheer exclusief transactiekosten	1.962	0,41	2.363	0,49
Totale kosten	3.711	0,78	4.177	0,87
Transactiekosten	356	0,07	370	0,08

Kosten pensioenuitvoering

In 2022 bedragen de kosten van Forward voor de pensioenuitvoering € 1,8 miljoen (2021: € 1,8 miljoen). Per deelnemer is dat € 623 (2021: € 622), berekend over 2.523 actieve deelnemers en 286 pensioengerechtigden (totaal 2.809). Als de kosten gedeeld worden over het totale deelnemersbestand inclusief de 2.731 gewezen deelnemers, komt het bedrag lager uit: € 316 per deelnemer (2021: € 345).

De kosten voor de pensioenuitvoering van Forward zijn relatief hoog omdat het een jong fonds is met een beperkt aantal actieve deelnemers, terwijl de vaste kosten vergelijkbaar zijn met een minder jong fonds met een grotere groep deelnemers.

Er vindt geen verrekening van kosten tussen pensioenuitvoering en vermogensbeheer plaats.

Kosten vermogensbeheer

In 2022 hebben we voor het beheer van onze beleggingen (exclusief transactiekosten) € 2,0 miljoen uitgegeven. Dat is 0,41% van het gemiddeld belegd vermogen van € 478 miljoen. De transactiekosten zijn € 0,4 miljoen, 0,07% van het gemiddeld belegd vermogen. De totale kosten voor vermogensbeheer bedragen in 2022 € 2,3 miljoen (in 2021 € 2,7 miljoen), als percentage van het gemiddeld belegd vermogen 0,48% (in 2021 0,57%).

Zoals weergegeven in onderstaande tabel zijn de beheerkosten in euro's gedaald, ook als percentage van het gemiddeld belegd vermogen. In 2021 is overgestapt van een aantal actieve aandelen mandaten naar het semi-passieve Sustainable World Fund (SWF) mandaat.

De daling van de kosten fiduciair beheer wordt gedeeltelijk veroorzaakt door een herclassificatie van de benchmarkkosten van kosten fiduciair beheer naar beheerkosten.

Forward streeft naar een optimaal inzicht in de kosten voor vermogensbeheer. Dat stelt ons in staat een streng kostenbeleid te voeren en op gezette tijden met onze beleggers te heronderhandelen. Bij het verkrijgen van zoveel mogelijk transparantie over de kosten, speelt het onderzoek naar onderliggende kosten een belangrijke rol. Van de totale kosten kunnen we 85% direct herkennen; de overige 15% wordt geschat. We blijven ernaar streven om de indirecte kosten van die beleggingscategorieën, waar nu nog niet in detail op gerapporteerd kan worden, beter in beeld te krijgen. De geschatte kosten over 2022 (die een onderdeel vormen van de totale kosten) bedroegen € 0,3 miljoen. Deze hebben uitsluitend betrekking op de transactiekosten.

Voor meer informatie over de belangrijkste uitgangspunten van ons beleid, inclusief de belangrijkste beleggingsbeslissingen van de Raad van Bestuur, zie pagina 34 (Vermogensbeheer).

Vermogensbeheer in '000 euro's	2022	% gemiddeld belegd vermogen	2021	% gemiddeld belegd vermogen
Beheerkosten	1.357	0,28	1.783	0,37
Kosten fiduciair beheer	313	0,07	366	0,08
Transactiekosten	356	0,07	370	0,08
Overige kosten	292	0,06	214	0,04
Totaal	2.318	0,48	2.733	0,57

2022				
Kosten per beleggingscategorie in '000 euro's	Beheerskosten	% gemiddeld belegd vermogen	Transactiekosten	% gemiddeld belegd vermogen
Vastrentende waarden	942	0,20	224	0,05
Aandelen	251	0,05	75	0,01
Vastgoed	15	0,00	4	0,00
Overige beleggingen	71	0,01	0	0,00
Kosten overlay beleggingen	78	0,02	53	0,01
Totaal	1.357	0,28	356	0,07

2021				
Kosten per beleggingscategorie in '000 euro's	Beheerskosten	% gemiddeld belegd vermogen	Transactiekosten	% gemiddeld belegd vermogen
Vastrentende waarden	936	0,13	51	0,01
Aandelen	680	0,12	274	0,06
Vastgoed	18	0,08	3	0,00
Overige beleggingen	41	0,01	0	0,00
Kosten overlay beleggingen	108	0,01	42	0,01
Totaal	1.783	0,35	370	0,08

Aansluiting met de jaarrekening

De vermogensbeheerkosten zoals hier vermeld wijken op onderdelen af van de kosten zoals gepresenteerd in de jaarrekening. In de jaarrekening worden alleen kosten verantwoord die direct bij het pensioenfonds in rekening zijn gebracht. De directe kosten bedragen € 0,8 miljoen, € 1,5 miljoen is gesaldeerd onder de indirecte beleggingsopbrengsten.

Pensioenregeling

Aard van de regeling

De deelnemers van Forward bouwen pensioen op in een collectieve beschikbare premieregeling (CDC-regeling). Unilever betaalt jaarlijks een vaste premie en is niet verantwoordelijk voor eventuele tekorten bij Forward. De risico's liggen daarmee bij het collectief van deelnemers en pensioengerechtigden. Feitelijk is dit het risico dat de pensioenen bij tekorten niet of niet volledig worden geïndexeerd of in het uiterste geval worden verlaagd. De belangrijkste risico's zijn tegenvallende beleggingsopbrengsten, een daling van de rente (bij een lagere rente is er meer geld nodig voor de pensioenen) en een sterker dan verwachte stijging van de levensverwachting. De andere kant is dat er in goede tijden in een CDC-regeling geen premieverlaging plaatsvindt en er geen vermogen naar Unilever terugvloeit.

In een collectieve beschikbare premieregeling bestaat voor actieve deelnemers het risico dat de premie onvoldoende is om de beoogde pensioenopbouw in dat jaar te financieren en is er een risico dat deze verlaagd kan worden. In juridische zin is er sprake van een uitkeringsovereenkomst waarbij de beschikbare premie als begrenzing geldt.

Inhoud pensioenregeling

De pensioenregeling mikt op een jaarlijkse pensioenopbouw van 1,875% van de pensioengrondslag bij een pensioenleeftijd van 68 jaar, plus een partner- en wezenpensioen op opbouwbasis. Daarnaast is er een arbeidsongeschiktheidspensioen geregeld.

De franchise bedraagt op 1 januari 2022 € 14.802. De pensioenregeling kent als gevolg van de fiscale regels een plafond bij een salarisgrondslag van € 114.866 in 2022.

Werknemers van Unilever-bedrijven hebben de mogelijkheid over het salaris boven die grens vrijwillig bij te sparen in een nettopensioenregeling. Deze regeling wordt niet uitgevoerd binnen Forward of Progress, maar wordt wel ondersteund door de uitvoeringsorganisatie van Unilever APF, zoals in de administratieve ondersteuning en in de communicatie. Wij ontvangen daarvoor een jaarlijkse vergoeding van Unilever.

Premie

De pensioenpremie die Unilever aan Forward betaalt, is vastgesteld op 34% van de pensioengrondslag en dat komt overeen met € 48,4 miljoen in 2022. De werknemerspremie is 3% en bedraagt circa € 4,3 miljoen. De totale premie komt uit op € 52,7 miljoen.

De CDC-premie (37% van de pensioengrondslag) wordt vooraf getoetst door deze te vergelijken met de gedempte kostendekkende premie op basis van verwacht rendement. De gedempte kostendekkende premie bedraagt € 46,4 miljoen (32,9% van de pensioengrondslag).

Vermogensbeheer

In dit hoofdstuk belichten we de belangrijkste uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Forward. Ook geven we aan welke beslissingen de Raad van Bestuur in 2022 heeft genomen en geven we een overzicht van de resultaten. Dit doen we aan de hand van de vier pijlers van het vermogensbeheer. Hoe Forward zich opstelt als actieve en verantwoordelijke aandeelhouder door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen is daarna uiteengezet.

Doelstelling

Het beleggingsbeleid van Forward is erop gericht de kans op indexatie zo groot mogelijk te maken. Dat wil zeggen dat we streven naar een dekkinggraad boven de TBI-dekkinggraad, de grens waarboven volledige toekomstbestendige indexatie wettelijk is toegestaan.

(Volledige) indexatie kunnen we voor de komende jaren niet garanderen. Dit is in sterke mate afhankelijk van onze financiële positie en de op dit moment hoge inflatiecijfers werken daaraan natuurlijk ook niet mee. Unilever betaalt voor het pensioen van alle medewerkers een vaste premie van 37%. Naast de premie-inleg is het rendement op de beleggingen en de rentestand belangrijk voor onze financiële positie.

De vier pijlers van het beleggingsbeleid

Pijler 1: Spreiding

Spreiding is een belangrijk instrument om beleggingsrisico's te beheersen. Wij hebben onze beleggingen in twee blokken verdeeld: een groei- en stabiele rendementsportefeuille.

Daarbinnen zijn de beleggingen weer verdeeld over een aantal categorieën. Dat biedt voldoende spreiding, zonder dat er sprake is van nodeloze complexiteit (wat belangrijk is voor beheersbaarheid, transparantie en niet in de laatste plaats om onnodige kosten te voorkomen). De basisverdeling in het strategisch beleid is 60% groei en 40% stabiel rendement.

De stabiele rendementsportefeuille is bedoeld om de ontwikkeling van de marktwaarde van de verplichtingen zo goed mogelijk te volgen en bestaat uit staats-, bedrijfsobligaties, Nederlandse hypotheke en kasgeld. De groeiportefeuille is bedoeld om met aanvaardbaar risico extra rendement te behalen om de kans op indexatie zo groot mogelijk te maken. Deze portefeuille bestaat onder andere uit aandelen, hoogrenderende bedrijfsobligaties (high yield) en beursgenoteerd vastgoed.

Ook bij Forward bestaat het voornemen om het aandeel beursgenoteerd vastgoed stapsgewijs over te hevelen naar niet-beursgenoteerd vastgoed. Echter, aangezien het momenteel nog onduidelijk is hoeveel illiquide beleggingen mogelijk zullen zijn onder het nieuwe stelsel en omdat de contractkeuze van sociale partners nog niet bekend is, is besloten te wachten met de uitvoering hiervan.

Vanaf 2019 wordt ook belegd in een Value Creation portefeuille. Dit houdt in dat hier bedrijven worden geselecteerd die buiten een financieel rendement ook waarde creëren op bijvoorbeeld milieu- of sociaal gebied. Voorbeelden hiervan zijn investeringen in elektrische bussen of in bedrijven die apparatuur maken voor ziekenhuizen. Uninvest Company heeft Uninvest Sustainability Funds opgericht waarin zowel Progress als Forward investeren.

In de tabel hieronder is de indeling van onze strategische beleggingsmix en de feitelijke mix van eind 2022 weer-gegeven. Binnen een vastgestelde bandbreedte kan afgeweken worden van de strategische mix om in te spelen op actuele omstandigheden. Daarnaast zijn rendementen van de beleggingen vermeld.

	Strategische verdeling eind 2022 %	Portefeuille verdeling eind 2022 %	Rendement 2022 Forward %	Rendement 2022 Benchmark %
Groeiportefeuille	60	60	-12,3	-11,9
Stabiele rendementsportefeuille	40	40	-14,6	-14,2
Subtotaal assets	100	100	-13,3	-12,7
Renteswaps	0	0	-8,1	-4,6
Totaal assets	100	100	-20,8	-20,3

Pijler 2: Afdekking van het renterisico

De rente is een belangrijk risico voor pensioenfonds. Een rentedaling zorgt voor een hogere waardering van de verplichtingen en dus voor druk op de dekkingsgraad. Tegen dit risico kunnen we ons indekken. Maar het afdekken van het renterisico zorgt er wel voor dat Forward minder profiteert van een stijging van de rente. Vandaar dat ook hier gezocht moet worden naar een balans tussen kansen en risico's. De renteaafdekking was eind 2022 31%.

Over de langere termijn bezien levert de huidige lage renteaafdekking voor Forward naar verwachting een positieve bijdrage aan de kans op indexatie, terwijl de risico's op korte termijn acceptabel zijn.

Pijler 3: Valuta-afdekking

Omdat Forward belegt in beleggingen die in vreemde valuta zijn genoteerd, terwijl onze verplichtingen in euro's gelden, lopen we valutarisico. In principe is dit geen risico waar we rendement op willen behalen. Het ligt dus voor de hand om het in hoge mate af te dekken. Dit gebeurt voor een aanzienlijk deel van ons valutarisico binnen de bestaande beleggingsportefeuilles, bijvoorbeeld in de wereldwijd belegde bedrijfsobligaties en high yield fondsen.

Pijler 4: Duurzaam beleggen (ESG)

Forward hecht belang aan duurzaam beleggen. Wij vinden dat onze financiële doelstellingen en risico's samengaan met rekening houden met duurzaamheid.

Duurzaam beleggen betekent voor ons: de wereld iets beter maken, zonder dat dit ten koste gaat van rendement. Sterker nog: we zijn ervan overtuigd dat duurzaam beleggen op de lange termijn bijdraagt aan een duurzaam rendement en minder risico met zich meebrengt.

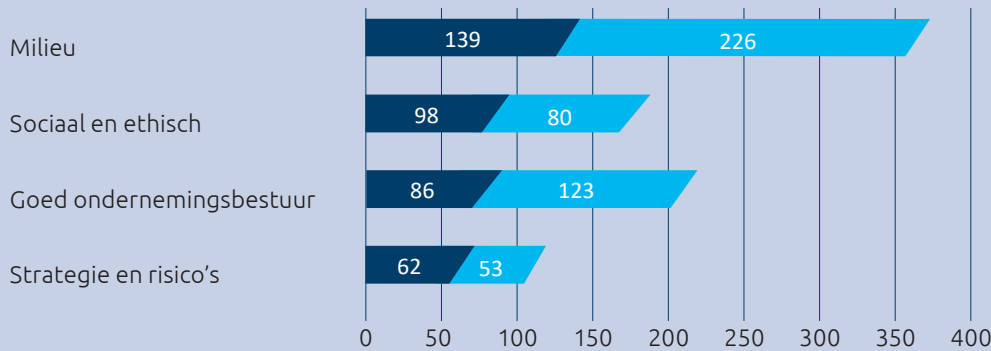
Een beschrijving van het ESG-beleid, inclusief de belangrijkste ontwikkelingen vindt u in het hoofdstuk 'APF – overkoepelende activiteiten en ontwikkelingen'.

Verantwoordelijk aandeelhouder

Ook in 2022 heeft Forward zich opgesteld als actieve en verantwoordelijke aandeelhouder door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Dat doen we via Hermes EOS, waarin wereldwijd institutionele beleggers zich gezamenlijk inzetten voor een betere wereld. Samen hebben we impact op bedrijven over de hele wereld. Wanneer er een stem tegen het management wordt uitgebracht, wordt er met het betreffende bedrijf gecommuniceerd om dit toe te lichten en om constructieve oplossingen aan te dragen. In 2022 hebben we via Hermes EOS met 526 bedrijven waarin we beleggen in het kader van engagement intensief overleg gevoerd over 2.434 doelstellingen op het gebied van milieu, sociale en ethische onderwerpen, goed ondernemingsbestuur, strategie en risico's. Op 1.463 aandeelhoudersvergaderingen over de hele wereld hebben we onze stem uitgebracht over 17.375 resoluties. Bij 2.986 van deze resoluties is of een tegenstem of een onthoudingsstem uitgebracht.

Resultaten engagement

De tabel hieronder geeft weer in hoeveel van de hoofddoelstellingen onze engagement tot verbeteringen leidde.

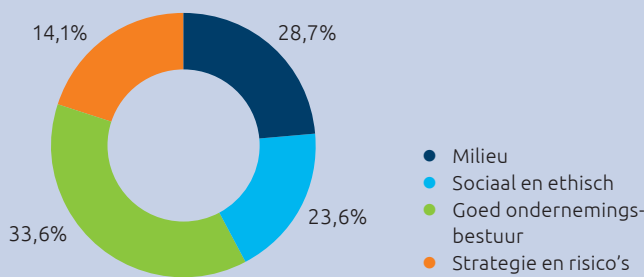

- Geen verandering
- Positieve verandering ten minste een stap voorwaarts op de milestone-ladder

ESG in beeld

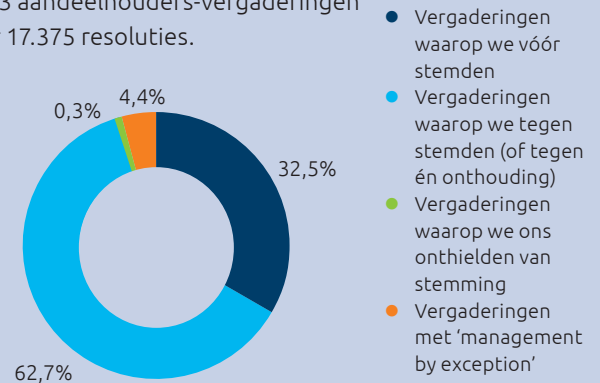
Engagement

We spraken wereldwijd 526 ondernemingen aan op hun beleid over 2.434 ESG-onderwerpen.

Stemmen

Wereldwijd stemden we op 1.463 aandeelhouders-vergaderingen over 17.375 resoluties.

EU Informatieverschaffingsrichtlijn (SFDR)

In lijn met artikel 11 van de SFDR zetten wij hieronder uiteen in welke mate wij ecologische en sociale kenmerken promoten (artikel 8 SFDR):

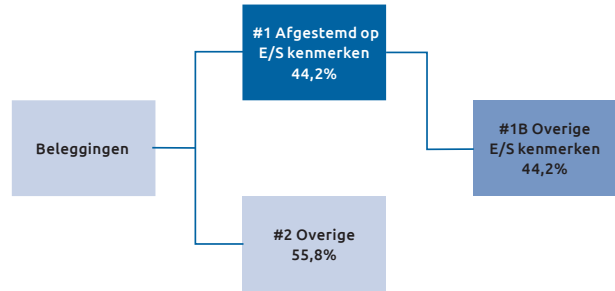
- Wij hebben in 2022 ons Verantwoord Beleggen beleid toegepast en als actief eigenaar opgetreden richting ondernemingen. Door te beleggen met een focus op de drie thema's uit ons beleid, dragen wij bij aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde

Naties. Dit komt zowel terug in onze beleggingen als in onze engagement activiteiten en ons stemgedrag. Verder hebben we ons uitsluitingsbeleid in volledigheid nageleefd. Deze getroffen maatregelen om te voldoen aan de gepromote ecologische en sociale kenmerken waren van toepassing op de gehele portefeuille. Onderstaande tabel geeft de grootste beleggingen weer gerelateerd aan onze pensioenregeling:

Grootste beleggingen	Sector	%	Land
Developed Markets (U-FCP SWF, USD)	Aandelen	23,3%	Lux
Emerging Market Debt (U-III, EUR)	Vastrentende waarden	12,9%	Lux
DMFCO (EUR)	Hypotheek	8,5%	NL
Government Bonds (Cardano, EUR)	Wereldwijde staatsobligaties	8,5%	Lux

- De verwezenlijking van de ecologische of sociale kenmerken van de pensioenregelingen wordt gemeten door een aantal duurzaamheidsindicatoren. De gemiddelde Sustainalytics ESG-risicoring van de beleggingscategorieën in onze portefeuille ligt tussen 19,6 (laag) en 25,9 (gemiddeld). Wij hebben bij 28 van de 29 externe vermogensbeheerders de integratie van gepromote ecologische of sociale kenmerken getoetst. 26 van deze managers voldoen aan onze criteria. De resultaten als verantwoordelijk aandeelhouder worden in bovenstaande figuren toegelicht. Ultimo 2022 heeft onze ESG Value Creation portefeuille, waarin we 'real world impact' nastreven, een aandeel van 2,0%. Tot slot meten en rapporteren we over de CO₂-uitstoot van onze beleggingen op basis van de Weighted Average Carbon Intensity (tCO₂e / USD miljoen inkomsten). De WACI voor onze SWF, emerging markets equity, global credits en global high yield portefeuille betreft respectievelijk 65, 298, 194 en 284 eind 2022.

- 44,2% van de beleggingen is afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken in de zin van artikel 8 van SFDR (ultimo 2022). De overige beleggingen zijn nog geclassificeerd als artikel 6 met de doelstelling artikel 8 classificatie waar mogelijk. Unilever APF streeft naar een portefeuille met zoveel mogelijk artikel 8 geclassificeerde beleggingen.

- In de zin van SFDR-wetgeving hanteert het pensioenfonds geen referentiebenchmark.

In Bijlage 4 is meer informatie te vinden over de ecologische en/of sociale kenmerken van de beleggingen van Forward.

Investment beliefs

Dit zijn de beleggingsovertuigingen die ten grondslag liggen aan het beleggingsbeleid van Forward:

1. Diversificatie is een belangrijke strategie om het beleggingsrisico te verlagen. Echter, excessieve diversificatie kan leiden tot meer complexiteit.
2. Het strategische beleggingsbeleid (allocatie en overlays) is de belangrijkste beleggingsbeslissing. Het vaststellen van bandbreedtes en beperkingen van diverse tracking errors zorgen ervoor dat de actuele portefeuille voldoende blijft aansluiten op het strategische beleid.
3. Onze basispositie met betrekking tot beleggen is dat wij geloven in passief management gebaseerd op de veronderstelling dat rendement op lange termijn de neiging heeft om naar een langetermijngemiddelde te gaan. Aangezien de financiële markten echter niet volledig efficiënt zijn, kan actief beheer waarde toevoegen voor specifieke subportefeuilles en tactische allocatie op korte termijn.
4. Kosten kunnen een grote impact hebben op het beleggingsresultaat en hiermee moet rekening gehouden worden bij de implementatie van het beleggingsbeleid, net zoals met het risico/rendementsprofiel.
5. Op de langere termijn leveren illiquide beleggingen een illiquiditeitspremie op die met name aantrekkelijk is voor beleggers met een langere horizon.
6. Beleggingen met goed beheerde ESG-factoren zullen hogere risicogewogen rendementen over de lange termijn opleveren. Het overwegen van ESG-kwesties zal leiden tot betere analyses en beslissingen en ESG integreren in alle mandaten is economisch zinvol.
7. Vermogensbeheerders en onderliggende beleggingen zullen de directe en indirecte negatieve ESG-gevolgen in overweging moeten nemen, omdat langetermijnontwikkelingen zoals klimaatverandering, de schaarsheid van natuurlijke bronnen zoals water en mineralen, stijgende voedselprijzen en ongelijkheid in inkomen materiële gevolgen kunnen hebben op toekomstige beleggingsresultaten.
8. Actief eigenaarschap en samenwerking met anderen op gebied van duurzaam beleggen kan leiden tot betere prestaties en, na enige tijd, een lager risico.

Kring Progress

Resultaten en ontwikkelingen 2022

Een jaar in cijfers

stand van zaken op 31 december 2022

€ 5.310 *mln*
Fondsvermogen

-10,3%
Rendement

€ 153 *mln*
Uitkeringen

170,2%
Beleidsdekkingsgraad

€ 3.201 *mln*
Pensioenverplichtingen

18.324
(Gewezen) deelnemers en
pensioengerechtigden

Indexatie per 1 januari 2023:

Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

13,54%

Deelnemers

3,63%

Het jaar op hoofdlijnen

Indexatie-ambitie

Progress streeft ernaar de pensioenen jaarlijks te verhogen middels een indexatie. We willen de pensioenen van de deelnemers die nog in dienst zijn bij een Unilever-onderneming laten meegroeien met de cao-loonstijgingen bij Unilever. De ingegane pensioenen van de pensioengerechtigden en de pensioenen van de gewezen deelnemers willen we laten meegroeien met de prijsstijgingen in Nederland. In 2022 hebben we dit gedeeltelijk kunnen realiseren.

De beleidsdekkingsgraad, het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden van de voorgaande twaalf maanden, van Progress bedroeg eind oktober 166%. Op basis van de financiële situatie was een volledige verhoging mogelijk. Echter, de uitzonderlijke bewegingen op de financiële markten en onzekerheid over toekomstige ontwikkelingen maakten dat de Raad van Bestuur gebruik maakte van de bevoegdheid om anders te besluiten. Na uitvoerig beraad en afweging van uiteenlopende mogelijkheden en de verschillende belangen, is besloten om bij Progress 80% van de doelstelling toe te kennen, dit voor zowel actieven als pensioengerechtigden en gewezen deelnemers.

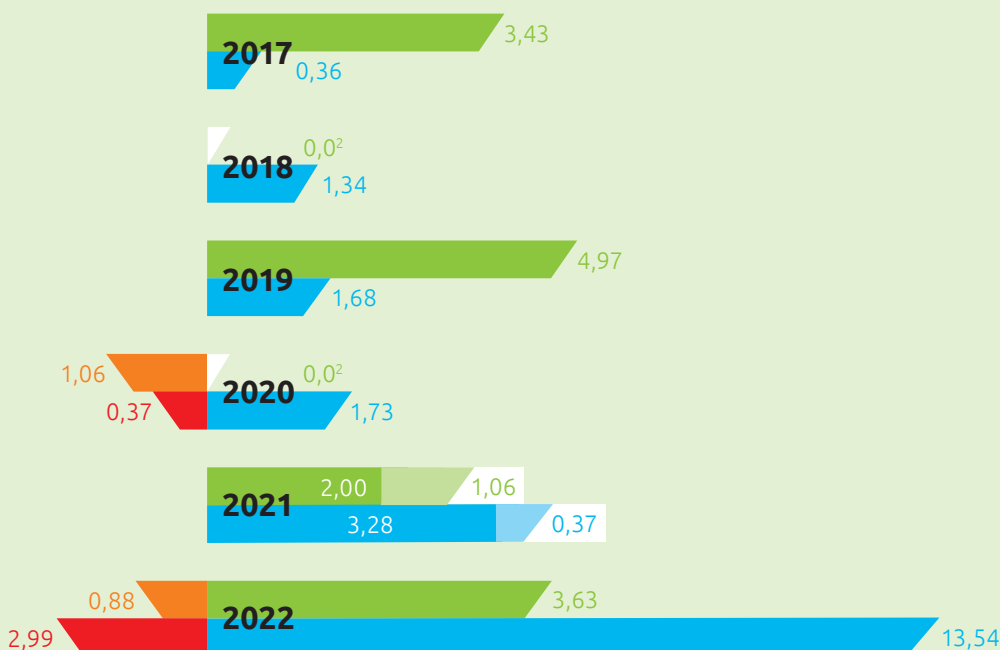
De argumenten hiervoor zijn:

- Enige voorzichtigheid lijkt verstandig gezien de volatiele markt.
- De dekkingsgraad is niet stabiel en in een paar maanden hard gestegen door de renteontwikkelingen. Ondertussen is het vermogen gedaald door slechte beleggingsresultaten in 2022.
- Door de hoge inflatie daalt de dekkingsgraad na toekenning indexatie flink en wordt de herstelkracht van de dekkingsgraad verminderd.
- Er is sprake van een snel stijgende hoge inflatie.
- Begin 2021 zat Progress nog in een situatie van reservetekort met een herstelplan.
- Het gemiste deel van de indexatie gaat niet verloren. Dit kan op een later moment nog toegekend worden. De inhaalindexatie moet eerst worden voldaan voordat er sprake van terugbetalingen aan Unilever zou kunnen zijn.
- Met 80% wordt nog steeds een zeer hoge indexatie verleend.

Actieven

Onze doelstelling voor actieven is een pensioenverhoging die gelijk is aan de stijging van de cao-lonen in het afgelopen jaar. In 2022 is er een cao-verhoging geweest van 4,54%.

Zo indexeerden wij de pensioenen in de laatste zes jaar:

Indexatie pensioen in %
(per 1 januari van het betreffende jaar)

Actieve deelnemers

- Indicatie
- Indicatieachterstand
- Inhaalindexatie

Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

- Indicatie
- Indicatieachterstand
- Inhaalindexatie

² Op 1 januari 2018 en op 1 januari 2020 zijn de pensioenen voor actieve deelnemers niet verhoogd, omdat de cao-lonen in 2017 en 2019 niet waren gestegen..

Het besluit om 80% van de doelstelling toe te kennen, komt voor actieven neer op een verhoging van 3,63%. De niet-gegeven indexatie zal als inhaalindexatie worden geregistreerd.

Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

Onze doelstelling voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers is een pensioenverhoging die gelijk is aan de prijsontwikkeling¹ in het afgelopen jaar (van 1 november 2021 tot 1 november 2022). De prijzen stegen in die periode met 16,93%.

Het besluit om 80% van de doelstelling toe te kennen betekent voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers een pensioenverhoging van 13,54% per 1 januari 2023. De niet-gegeven indexatie zal als inhaalindexatie worden geregistreerd.

Ondanks dat de 13,54% geen volledige pensioenverhoging betekent, betreft dit wel de hoogste indexatie die Progress in haar ruim 100-jarig bestaan heeft toegekend.

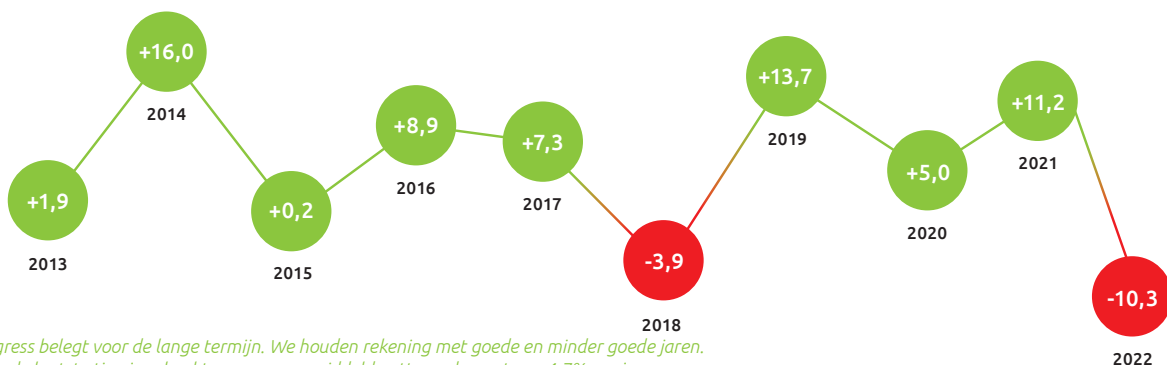
Inhaalindexatie

Door de gedeeltelijke indexatie per 1 januari 2023 ontstaat er een indexatieachterstand (0,88% voor actieven en 2,99% voor pensioengerechtigden). Als de goede financiële situatie van Progress aanhoudt, kan de gemiste indexatie de komende jaren worden ingehaald.

Vooruitzichten indexatie

Progress staat er, mede door de garantie van de werkgever, financieel goed voor. Daarbij voert Unilever APF een solide financieel beleid. In het afgelopen jaar is de beleidsdekkingsgraad gestegen. Dit maakt de kans op volledige indexatie in de toekomst groter. Echter we kunnen de indexatie voor de komende jaren niet garanderen. Als de rente daalt of als de beleggingsresultaten tegenvallen, kan onze financiële positie achteruitgaan.

¹ Voor de prijsontwikkeling gaan wij uit van de afgeleide Consumentenprijsindex (CPI afgeleid). Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft dat cijfer vastgesteld op 16,93%.

Progress belegt voor de lange termijn. We houden rekening met goede en minder goede jaren. Over de laatste tien jaar boekten we een gemiddeld nettorendement van 4,7% per jaar.

Voor de duidelijkheid: door de bijbetalingsverplichting van Unilever kan uw pensioen bij Progress niet worden verlaagd. Als de dekkingsgraad onder een bepaalde grens zakt, zal Unilever een bijbetaling doen volgens de afspraken in de uitvoeringsovereenkomst.

[Meer lezen over premie- en garantieafspraken met Unilever, zie pagina](#)

Rendement op beleggingen

2022 was een minder goed beleggingsjaar. Het resultaat op de beleggingen bedroeg in 2022 -10,3%. Progress heeft ook op de totale portefeuille een nettorendement (inclusief valuta-, rente- en inflatie-overlay) geboekt van -10,3%.

Rendement 2022	Progress %	Benchmark %
Groeiportefeuille	-7,2	-7,1
Stabiele rendementsportefeuille	-14,9	-14,9
Subtotaal assets	-10,3	-10,6
Valutaderivaten	-2,4	-2,4
Futures	0,1	0,1
Renteswaps	-0,2	-0,2
Inflatieswaps	2,1	2,1
Totaal assets	-10,3	-10,6

Om onze beleggingsprestaties op waarde te kunnen schatten, vergelijken wij deze met een benchmark (de gemiddelde vergelijkbare beleggingsportefeuille). In 2022 bleven we de benchmark 0,25%-punt voor. Dit werd vooral veroorzaakt door positieve allocatie-effecten. In 2022 lieten de meeste beleggingscategorieën een negatief rendement zien. De enige uitzondering waren de niet-beursgenoteerde vastgoedbeleggingen.

De vastgoedbeleggingen behaalden in 2022 een positief rendement, waardoor de weging van vastgoed in de portefeuille steeg. Bovendien daalde de strategische allocatie van vastgoed door de derisking die in 2022 plaatsvond. De combinatie van dit hogere gewicht en het hogere rendement van vastgoed had een positief effect op het totale rendement. Progress streeft ernaar om zoveel mogelijk (semi)passief te beleggen. Echter een beperkt deel van de portefeuille wordt wel actief belegd. Dit vertaalt zich in de doelstelling om op totaal fondsniveau op lange termijn 0,09%-punt beter te presteren dan de benchmark. In 2022 is dit target behaald.

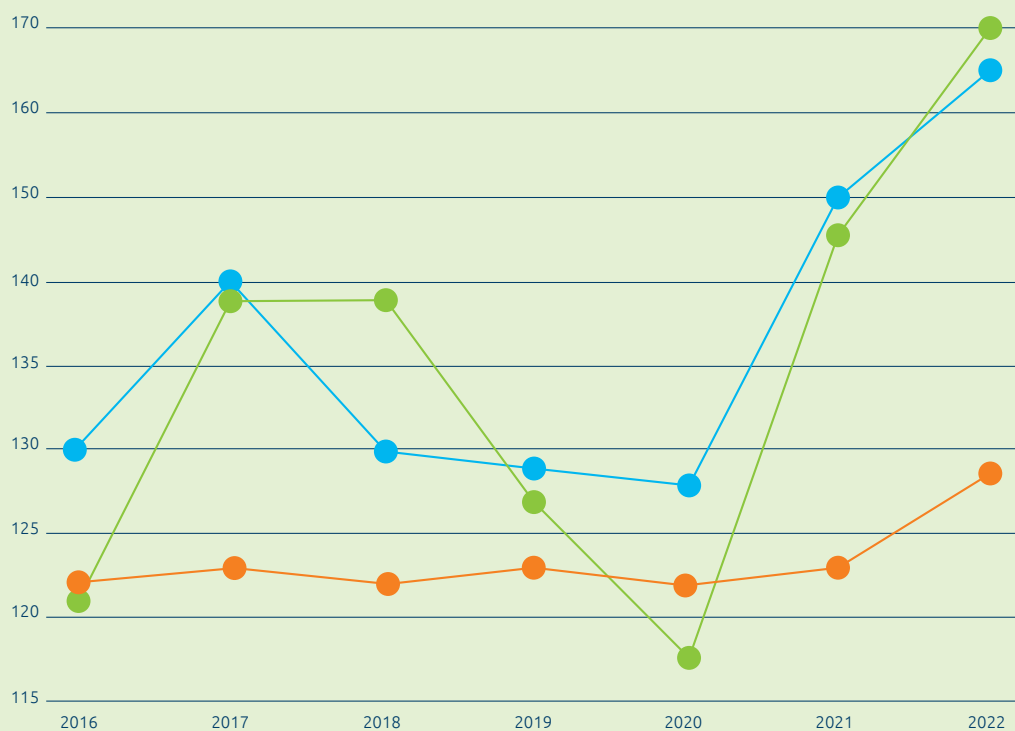
Ontwikkeling dekkingsgraad

Voor de dekkingsgraden was 2022 een goed jaar. De actuele dekkingsgraad herstelde zich gedurende het jaar tot een eindstand op 31 december van 165,9%. Dat

is 15,8%-punt hoger dan de eindstand van 2021. Ook de beleidsdekkingsgraad (de gemiddelde stand van de actuele dekkingsgraad over de laatste twaalf maanden) steeg gestaag van 143,9% naar 170,2%.

Naast de actuele dekkingsgraad (de stand van zaken op één moment) en de beleidsdekkingsgraad (die de basis vormt voor belangrijke beslissingen zoals het indexatiebesluit) berekenen we ook de zogeheten reële dekkingsgraad. Dat is de actuele dekkingsgraad waarin onze ambitie om de pensioenen te indexeren is meegenomen. Daardoor is de reële dekkingsgraad altijd lager dan de actuele dekkingsgraad. In 2022 is onze reële dekkingsgraad gestegen van 117,3% naar 132,4%.

Dan is er nog de toekomstbestendige indexatiedekking (TBI-dekkingsgraad). De TBI-dekkingsgraad geeft de grens aan waarboven we de pensioenen

Dekkingsgraad in %

- Actuele dekkingsgraad op 31 december
- De beleidsdekkingsgraad op 31 december
- De toekomstbestendige indexatie (TBI) dekkingsgraad op 31 december

De grafiek geeft weer hoe onze actuele dekkingsgraad en beleidsdekkingsgraad zich vanaf 2016 hebben ontwikkeld. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde stand van de actuele dekkingsgraad over de laatste twaalf maanden. Deze wordt gehanteerd als maatstaf voor de financiële gezondheid van een pensioenfonds. De toekomstbestendige indexatiedekking (TBI-dekkingsgraad) geeft de grens aan waarboven we de pensioenen wettelijk volledig mogen indexeren. Deze grens is fondsspecifiek en wordt jaarlijks vastgesteld.

wettelijk volledig mogen indexeren. Deze grens is fondsspecifiek en wordt jaarlijks vastgesteld. De indexatie kan volledig toegekend worden als de beleidsdekkingsgraad van het fonds op de peildatum minimaal gelijk is aan de TBI-dekkingsgraad. De TBI-dekkingsgraad van Progress per 31 december 2022 bedraagt 128,6%.

Ons fondsvermogen neemt in 2022 af van € 6,1 miljard naar € 5,3 miljard.

De plussen en minnen van 2022

De actuele dekkingsgraad in 2022 steeg per saldo met 15,8%-punt. De belangrijkste plussen en minnen van 2022 zijn:

++ Rekenrente

In 2022 stijgt de rekenrente waarmee we onze pensioenverplichtingen moeten berekenen van 0,53% naar 2,69%. Een hogere rente betekent dat we minder geld in kas moeten hebben, oftewel: onze verplichtingen dalen. Door de stijgende rekenrente (en de afgenomen verplichtingen) stijgt de dekkingsgraad met 52,1%-punt.

-- Rendement

In 2022 hebben we een negatief beleggingsrendement behaald. Samen met de negatieve eenjaarsrente heeft dit een negatief effect op de dekkingsgraad van 14,8%-punt.

-- Indexatie

Het toekennen van 3,63% indexatie voor de actieve deelnemers en 13,54% voor de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers leidt tot een verlaging van de dekkingsgraad per 31 december 2022 met 20,6%-punt.

Kosten

Progress let op de kosten, maar het professioneel uitvoeren van de pensioenregeling kost natuurlijk wel

geld. De kosten van Progress zijn, in lijn met de Aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie, onder te verdelen in drie soorten: pensioenuitvoeringskosten, kosten van het vermogensbeheer en transactiekosten. Wij hebben transparantie over onze kosten hoog in het vaandel.

Vermogen versus verplichtingen	Situatie eind 2022	Situatie eind 2021
Pensioenverplichtingen	3.201 mln	4.061 mln
Vermogen	5.310 mln	6.096 mln
Actuele dekkingsgraad	165,9%	150,1%
Beleidsdekkingsgraad	170,2%	143,9%

Unilever APF neemt deel aan het kostenbenchmarkonderzoek van Bell. In dit onderzoek (gebaseerd op kosten tot en met boekjaar 2021) worden zowel de kosten van de pensioenuitvoering als de kosten van vermogensbeheer van Progress vergeleken met andere pensioenfonds. Het is lastig om kosten te vergelijken omdat pensioenfonds heel verschillend zijn (denk bijvoorbeeld aan complexiteit en grootte van de regeling en de beleggingsstrategie). De kosten voor de pensioenuitvoering van Progress zijn gemiddeld en de kosten voor vermogensbeheer liggen hoger dan het gemiddelde van vergelijkbare pensioenfonds, met name gedreven door de semi-passieve beleggingsstrategie in enkele beleggingscategorieën. De uitkomsten zijn besproken in de Auditcommissie en de Raad van Bestuur.

De Raad van Bestuur is zich bewust van het niveau van de kosten van pensioenuitvoering en vermogensbeheer en de positie in de benchmark en vindt deze acceptabel gegeven de doelstellingen van Progress. De Raad van Bestuur blijft de kosten kritisch monitoren gegeven het gesloten karakter van kring Progress.

Totale kosten	2022		2021	
	Bedrag (*'000)	in %	Bedrag (*'000)	in %
Kosten pensioenuitvoeringsadministratie	3.195	0,06	3.511	0,06
Kosten vermogensbeheer exclusief transactiekosten	23.614	0,42	28.377	0,49
Totale kosten	26.809	0,48	31.888	0,55
Transactiekosten	4.456	0,08	4.546	0,08

Kosten pensioenuitvoering

In 2022 geeft Progress € 3,2 miljoen uit aan pensioenuitvoeringskosten (2021: € 3,5 miljoen). Dat is € 274 per deelnemer, berekend over 1.077 actieve deelnemers en 10.560 pensioengerechtigden (totaal 11.637). Dit is een daling van de kosten ten opzichte van 2021 van € 16.

Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling in de personeelskosten.

Als je in deze berekening ook de 6.687 gewezen deelnemers meeneemt, komt het bedrag per deelnemer uit op € 174 (2021: € 186). Er vindt geen verkening van kosten tussen pensioenuitvoering en vermogensbeheer plaats.

Kosten vermogensbeheer

In 2022 hebben we voor het beheer van onze beleggingen (exclusief transactiekosten) € 23,6 miljoen uitgegeven.

Dat is 0,42% van het gemiddeld belegd vermogen van € 5.627 miljoen. De transactiekosten over 2022 zijn € 4,5 miljoen; 0,08% van het gemiddeld belegd vermogen.

De totale kosten voor vermogensbeheer bedragen in 2022 € 28,1 miljoen (in 2021 € 32,9 miljoen), als percentage van het gemiddeld belegd vermogen 0,50% (in 2021 0,57%). Zoals weergegeven in onderstaande tabel zijn de beheerkosten in euro's gedaald, ook als percentage van het gemiddeld belegd vermogen licht gedaald. In 2021 is overgestapt van een aantal actieve aandelen mandaten en een interne ESG-aandelenportefeuille naar het semi-passieve SWF-mandaat. Daarnaast heeft de derisking in 2022 en de sterk gedaalde aandelenkoersen geleid tot een aanzienlijke lagere waarde waardoor de beheerkosten ook zijn gedaald.

Voor actievere beleggingen met een hoger rendement profiel liggen de kosten gemiddeld hoger dan voor passievere categorieën. De stijging van de prestatieafhankelijke vergoeding wordt bijvoorbeeld veroorzaakt door de prestaties van een niet-beursgenoteerd vastgoedfonds. De daling van de kosten fiduciair beheer wordt gedeeltelijk veroorzaakt door een herclassificatie van de benchmarkkosten van kosten fiduciair beheer naar overige kosten.

Progress streeft naar een optimaal inzicht in de kosten voor vermogensbeheer. Dat stelt ons in staat een streng kostenbeleid te voeren en op gezette tijden met onze beleggers te heronderhandelen. Bij het verkrijgen van zoveel mogelijk transparantie over de kosten, speelt het onderzoek naar onderliggende kosten een belangrijke rol. Van de totale kosten kunnen we 86% direct herkennen; de overige 14% wordt geschat. We blijven ernaar streven om de indirecte kosten van die beleggingscategorieën, waar nu nog niet in detail op gerapporteerd kan worden, beter in beeld te krijgen. De geschatte kosten over 2022 (die een onderdeel vormen van de totale kosten) bedroegen € 3,9 miljoen. Deze hebben uitsluitend betrekking op de transactiekosten.

Voor meer informatie over de belangrijkste uitgangspunten van ons beleid, inclusief de belangrijkste beleggingsbeslissingen van de Raad van Bestuur, zie pagina 48 (Vermogensbeheer).

Vermogensbeheer in '000 euro's	2022	% gemiddeld belegd vermogen	2021	% gemiddeld belegd vermogen
Beheerkosten	15.268	0,27	21.498	0,37
Prestatieafhankelijke vergoedingen	5.801	0,10	4.162	0,07
Kosten fiduciair beheer	1.947	0,04	2.206	0,04
Transactiekosten	4.456	0,08	4.546	0,08
Overige kosten	598	0,01	511	0,01
Totaal	28.070	0,50	32.923	0,57

2022						
Kosten per beleggings-categorie in '000 euro's	Beheer-kosten	% gemiddeld belegd vermogen	Prestatie-afhankelijke vergoedingen	% gemiddeld belegd vermogen	Transactie-kosten	% gemiddeld belegd vermogen
Vastrentende waarden	7.614	0,14	-	-	2.162	0,04
Aandelen	2.098	0,04	-	-	1.074	0,02
Alternatieve beleggingen (w.o. Private Equity)	362	0,00	240	0,00	-	-
Vastgoed	3.665	0,06	5.561	0,10	277	0,00
Overige beleggingen	1.017	0,02	-	-	-	-
Kosten overlay beleggingen	512	0,01	-	-	943	0,02
Totaal	15.268	0,27	5.801	0,10	4.456	0,08

2021						
Kosten per beleggings-categorie in '000 euro's	Beheer-kosten	% gemiddeld belegd vermogen	Prestatie-afhankelijke vergoedingen	% gemiddeld belegd vermogen	Transactie-kosten	% gemiddeld belegd vermogen
Vastrentende waarden	7.952	0,13	-	-	556	0,01
Aandelen	6.918	0,12	-	-	3.615	0,06
Alternatieve beleggingen (w.o. Private Equity)	894	0,02	-	-	-	-
Vastgoed	4.561	0,08	602	0,01	-	-
Overige beleggingen	699	0,01	3.560	0,06	-	-
Kosten overlay beleggingen	474	0,01	-	-	375	0,01
Totaal	21.498	0,37	4.162	0,07	4.546	0,08

Aansluiting met jaarrekening

De vermogensbeheerkosten zoals vermeld wijken op onderdelen af van de kosten zoals gepresenteerd in de jaarrekening. In de jaarrekening worden alleen kosten verantwoord die direct bij het pensioenfonds in rekening zijn gebracht. De directe kosten bedragen € 4,0 miljoen, € 24,1 miljoen is gesaldeerd onder de indirecte beleggingsopbrengsten.

Haalbaarheidstoets

Progress voert jaarlijks de verplichte haalbaarheidstoets uit. Die geeft inzicht in samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's. Uit de haalbaarheidstoets die we in 2022 hebben uitgevoerd, blijkt dat we nog steeds voldoen aan de door de Raad van Bestuur vastgestelde ondergrenzen voor het pensioenresultaat.

Deel	Toets	Grens	Realisatie 2022
A	Verwacht pensioenresultaat vanuit feitelijke dekkingsgraad	Minimaal 100%	101%
D	Spreiding tussen verwacht resultaat en het pensioenresultaat in een slechtweerscenario vanuit feitelijke dekkingsgraad	Maximaal 5%	2%

Premie en garantie-afspraken met Unilever

Sinds 1 april 2015 is Progress gesloten voor nieuwe toetreders. Er vindt geen nieuwe pensioenopbouw meer plaats en er komt ook geen premie meer binnen. In de uitvoeringsovereenkomst met Unilever zijn garanties afgesproken over het aanvullen van eventuele tekorten bij Progress. De Raad van Bestuur heeft op verzoek van Unilever besloten om de berekeningswijze met betrekking tot het vaststellen van de premiebij- en premierugbetaling aan te passen. Het Verantwoordingsorgaan Progress heeft een positief advies afgegeven over deze wijziging in de uitvoeringsovereenkomst.

In de huidige situatie werd de indexatie per 1 januari aanstaande dubbel meegenomen in de berekening. Nu de inflatie zo hoog is, is deze inconsistentie naar voren gekomen. Er wordt voortaan een aparte TBI-dekkingsgraad berekend, de "Indexatie Gecorrigeerde TBI-dekkingsgraad" die alleen gebruikt wordt voor de berekening van de premiebij- en premierugbetaling. De overige systematiek van premiebij- en premierugbetalingen blijft intact.

Er vindt een bijbetaling plaats als de Indexatie Gecorrigeerde Dekkingsgraad lager is dan de Indexatie Gecorrigeerde TBI vermeerderd met 5%-punt (premiebijbetalingsgrens). De Indexatie Gecorrigeerde Dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad op peildatum na verrekening van de toegekende toeslagen. Eind oktober 2022 lag de Indexatie Gecorrigeerde Dekkingsgraad hoger dan de premiebijbetalingsgrens. Er is dan ook geen bijbetaling aan de orde in 2022.

Als de Indexatie Gecorrigeerde Dekkingsgraad gelijk of hoger is dan de Indexatie Gecorrigeerde TBI-dekkingsgraad vermeerderd met 15%-punt vindt er een terugbetaling van Progress aan Unilever plaats. Dit was het geval eind oktober 2022. Echter, omdat besloten is om gedeeltelijk te indexeren en er dus een achterstand in indexatie ontstaat, is een terugbetaling niet mogelijk. Pas als alle gemiste indexatie zijn ingehaald kan er een terugbetaling plaatsvinden.

Vermogensbeheer

Progress belegt het vermogen om op de lange termijn een optimaal rendement te behalen met een verantwoord risico. Het beleggingsbeleid is erop gericht om onze beleidsdekkingsgraad zo ver mogelijk boven de TBI-dekkingsgraad (de wettelijke grens voor volledige, toekomstbestendige indexatie) te laten stijgen. Tegelijkertijd moet het risico dat we onder die grens wegzakken acceptabel blijven.

In dit hoofdstuk zetten we de belangrijkste uitgangspunten van ons beleid uiteen, inclusief de belangrijkste beleggingsbeslissingen van de Raad van Bestuur in 2022. Dat doen we aan de hand van de vijf pijlers van ons vermogensbeheer. Hierna gaan we kort in op hoe Progress heeft gestemd op aandeelhoudersvergaderingen en in welke mate wij ecologische en sociale kenmerken promoten (SFDR).

Pijler 1: Dynamisch beleggingsbeleid

Progress hanteert een dynamisch beleggingsbeleid: bij hogere dekkingsgraden worden de beleggingsrisico's beperkt om de dekkingsgraad te beschermen.

Met de Asset & Liability Management (ALM)-studie die in 2022 voor Progress is uitgevoerd, wordt onderzocht of ons beleggingsbeleid nog steeds voldoende aansluit bij onze pensioendoelstellingen en risicohouding. De uitkomsten van de studie gaven geen aanleiding om het strategisch beleggingsbeleidsplan aan te passen.

Het risicoprofiel van het beleggingsbeleid is afgestemd op de karakteristieken van Progress als gesloten kring, met een vrij hoge gemiddelde leeftijd van de deelnemers. Ook de risicohouding van de belanghebbenden is meegewogen. Er wordt beheerst beleggingsrisico gelopen om de benodigde verwachte rendementen te kunnen halen en daardoor de dekkingsgraad te ondersteunen met aanvaardbare risico's. Als de dekkingsgraad stijgt, wordt het risico van de beleggingen verlaagd als vastgestelde punten (triggers) zijn bereikt.

De actuele dekkingsgraad van Progress is eind april 2022 boven zo'n vastgesteld punt, de TBI+30%, gekomen. Om te derisken dient de actuele dekkingsgraad tijdens twee opeenvolgende maanden boven de triggergrens te liggen. Omdat het meenemen van de input parameters van DNB met betrekking tot inflatie (beschikbaar per eind juni) in de huidige situatie zeer belangrijk wordt geacht heeft de Raad van Bestuur besloten tot uitstel van 1 maand van het tweede

meetmoment om te derisken. Bij het tweede meetmoment werd de trigger nog steeds gehaald en heeft Uninvest heeft in juli de Stabiele rendementsportefeuille uitgebreid met 7% ten koste van de Groeiportefeuille.

Het volgende punt van het deriskingbeleid (actuele dekkingsgraad is hoger dan TBI +40%) kwam half september in beeld. Begin oktober, vlak voor het tweede meetmoment, heeft de Raad van Bestuur besloten om van het beleid af te wijken en niet te derisken op basis van de beleggingsmix. Het doel van het derisking beleid is om een hoge dekkingsgraad zo goed mogelijk veilig te stellen. Reden om nu van het beleid af te wijken is omdat door de te verwachten hoge indexatie de dekkingsgraad fors daalt tot ver onder het niveau dat vastgehouden dient te worden en dat hierdoor je herstelkracht ook minder wordt. Het Verantwoordingsorgaan Progress heeft positief geadviseerd over dit besluit.

	Strategische verdeling eind 2022 %	Portefeuille verdeling eind 2022 %
Groeiportefeuille	51	50
Stabiele rendementsportefeuille	49	50
Totaal assets	100	100

De tabel geeft weer hoe de strategische beleggingsmix er in 2022 uitzag en hoe de portefeuille eind 2022 feitelijk verdeeld was.

Pijler 2: Diversificatie

Progress spreidt het vermogen over verschillende soorten beleggingen. De verdeling is vastgelegd in het strategisch beleggingsplan. Van deze verdeling kan binnen een bepaalde bandbreedte worden afgeweken.

Uninvest treedt op als interne vermogensbeheerder voor twee portefeuilles van Progress, namelijk Investment Grade Credit bonds en Global Sovereign bonds. Toenemende voorschriften en toekomstige wetgeving in verband met deze activiteiten, die aanzienlijke

investeringen in mensen en systemen vereist, maken het voor Uninvest steeds moeilijker om het beheer zelf uit te blijven voeren. De Raad van Bestuur heeft daarom besloten om de twee portefeuilles uit te besteden aan twee externe vermogensbeheerders. Zodra de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel is afgerond, zal gezocht gaan worden naar een geïntegreerde LDI-manager.

In de categorie onroerend goed is besloten om volledig te gaan beleggen in niet-beursgenoteerde ondernemingen en het aandeel in beursgenoteerde ondernemingen volledig af te bouwen. Reden hiervoor is dat er meer mogelijkheden zijn gekomen om spreiding aan te brengen in Azië. Door de slechte rendementen op obligaties en aandelen kwam de waarde van de onroerendgoedportefeuille in 2022 boven de bandbreedte uit. Alleen door te verkopen is de waarde weer binnen de bandbreedte gezakt.

Pijler 3: Beperking valutarisico's

Progress belegt wereldwijd en loopt daardoor valutarisico's. Voor de belangrijkste beleggingscategorieën dekken wij 80% van het risico van de Amerikaanse dollar af. Staatsobligaties en credits worden voor 100% afgedekt voor alle valuta-effecten.

Pijler 4: Beperking rente- en inflatierisico

Progress beschermt zich voor een deel tegen het effect van de rente op de hoogte van onze pensioenverplichtingen zonder indexaties (en daarmee op de dekkings-

graad). De mate van afdekking van het renterisico is gekoppeld aan de hoogte van de rente (de 30-jaars swaprente). Bij een lage rentestand wordt minder afgedekt, omdat het verwachte neerwaartse risico op een verder dalende rente dan afneemt en we meer profiteren van een eventuele rentestijging. Bij een hogere rentestand geldt het omgekeerde: dan beschermen we de dekkingsgraad door een hogere afdekking van het renterisico. Aangezien de rente bleef stijgen in 2022 hebben we, volgens het beleid, de strategische renteafdekking verhoogd naar 60%. Hierdoor zal de dekkingsgraad stabiel blijven bij renteveranderingen. Progress dekt zich ook gedeeltelijk in tegen het inflatierisico. In 2022 was de strategische afdekking tegen inflatie 20%.

Pijler 5: Duurzaam beleggen

Progress hecht belang aan duurzaam beleggen. Wij vinden dat onze financiële doelstellingen en risico's samengaan met streven naar meer duurzaamheid. Duurzaam beleggen betekent voor ons: de wereld iets beter maken, zonder dat dit ten koste gaat van rendement. Sterker nog: we zijn ervan overtuigd dat duurzaam beleggen op de lange termijn bijdraagt aan een duurzaam hoger rendement en/of minder risico met zich meebrengt.

Een beschrijving van het ESG-beleid, inclusief de belangrijkste ontwikkelingen vindt u in het hoofdstuk 'APF – overkoepelende activiteiten en ontwikkelingen' op pagina 11.

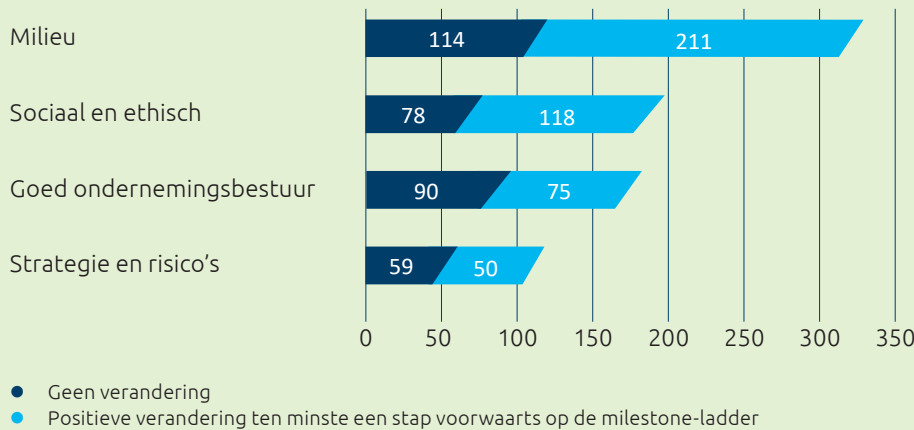
Verantwoordelijk aandeelhouder

Ook in 2022 heeft Progress zich opgesteld als actieve en verantwoordelijke aandeelhouder door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Dat doen we via Hermes EOS, waarin wereldwijd institutionele beleggers zich gezamenlijk inzetten voor een betere wereld. Samen hebben we impact op bedrijven over de hele wereld. Wanneer er een stem tegen het management wordt uitgebracht, wordt er met het betreffende

bedrijf gecommuniceerd om dit toe te lichten en om constructieve oplossingen aan te dragen. In 2022 hebben we via Hermes EOS met 509 bedrijven waarin we beleggen in het kader van engagement intensief overleg gevoerd over 2.286 doelstellingen op het gebied van milieu, sociale en ethische onderwerpen, goed ondernemingsbestuur, strategie en risico's. Op 1.464 aandeelhoudersvergaderingen over de hele wereld hebben we onze stem uitgebracht over 17.379

Resultaten engagement

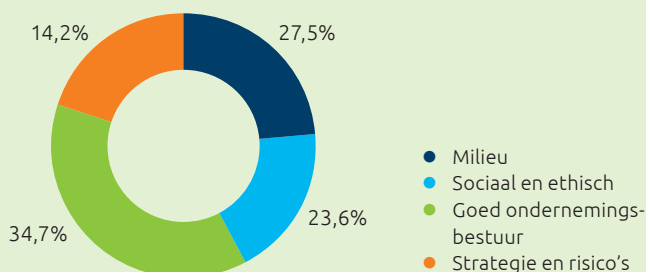
De tabel hieronder geeft weer in hoeveel van de hoofddoelstellingen onze engagement tot verbeteringen leidde.

ESG in beeld

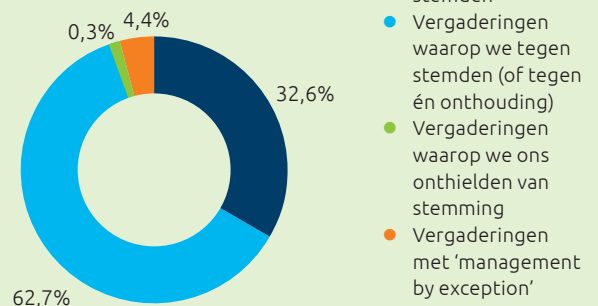
Engagement

We spraken wereldwijd 509 ondernemingen aan op hun beleid over 2.286 ESG-onderwerpen.

Stemmen

Wereldwijd stemden we op 1.464 aandeelhouders-vergaderingen over 17.379 resoluties.

resoluties. Bij 2.986 van deze resoluties is of een tegenstem of een onthoudingsstem uitgebracht.

EU Informatieverschaffingsrichtlijn (SFDR)

In lijn met artikel 11 van de SFDR zetten wij hieronder uiteen in welke mate wij ecologische en sociale kenmerken promoten (artikel 8 SFDR):

- Wij hebben in 2022 ons Verantwoord Beleggen beleid toegepast en als actief eigenaar opgetreden richting ondernemingen. Door te beleggen met een focus op

de drie thema's uit ons beleid, dragen wij bij aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Dit komt zowel terug in onze beleggingen als in onze engagement activiteiten en ons stemgedrag. Verder hebben we ons uitsluitingsbeleid in volledigheid nageleefd. Deze getroffen maatregelen om te voldoen aan de gepromote ecologische en sociale kenmerken waren van toepassing op de gehele portefeuille. Onderstaande tabel geeft de grootste

Grootste beleggingen	Sector	%	Land
Internal Global Government Bonds (Cardano)	Staatsobligaties	19,5%	Lux
Developed Markets (U-FCP SWF, USD)	Aandelen	17,2%	Lux
Statestreet Credit Bonds	ESG investment grade credits	10,3%	NL
Univest IV Diversified Income Fund Fixed Income	Vastrentende waarden	8,2%	Lux

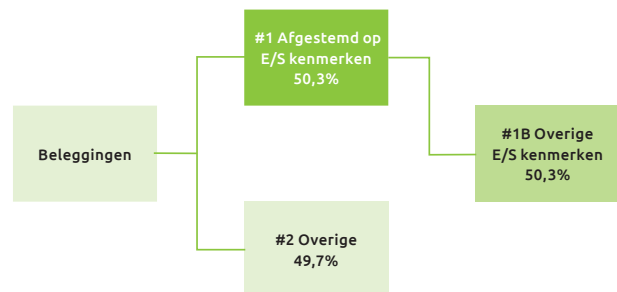
beleggingen weer gerelateerd aan onze pensioenregeling:

- De verwezenlijking van de ecologische of sociale kenmerken van de pensioenregelingen wordt gemeten door een aantal duurzaamheidsindicatoren. De gemiddelde Sustainability ESG-risicorating van de beleggingscategorieën in onze portefeuille ligt tussen 18,3 (laag) en 25,9 (gemiddeld). Vastgoedbeleggingen in onze actieve portefeuille hebben een gemiddelde GRESB-score van 86. Wij hebben bij 28 van de 29 externe vermogensbeheerders de integratie van gepromote ecologische of sociale kenmerken getoetst. 26 van deze managers voldoen aan onze criteria. De resultaten als verantwoordelijk aandeelhouder worden in bovenstaande figuren toegelicht. Ultimo 2022 heeft onze ESG Value Creation portefeuille, waarin we 'real world impact' nastreven, een aandeel van 3,3%. Tot slot meten en rapporteren we over de CO₂-uitstoot van onze beleggingen op basis van de Weighted Average Carbon Intensity (tCO₂e / USD miljoen inkomsten). De WACI voor onze SWF, emerging markets equity en global high yield portefeuille betreft respectievelijk 65, 298 en 284 eind 2022.

- 50,3% van de beleggingen is afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken in de zin van artikel 8 van

SFDR (ultimo 2022). De overige beleggingen zijn nog geclassificeerd als artikel 6 met de doelstelling artikel 8 classificatie waar mogelijk. Unilever APF streeft naar een portefeuille met zoveel mogelijk artikel 8 geclassificeerde beleggingen.

- In de zin van SFDR-wetgeving hanteert het pensioen-

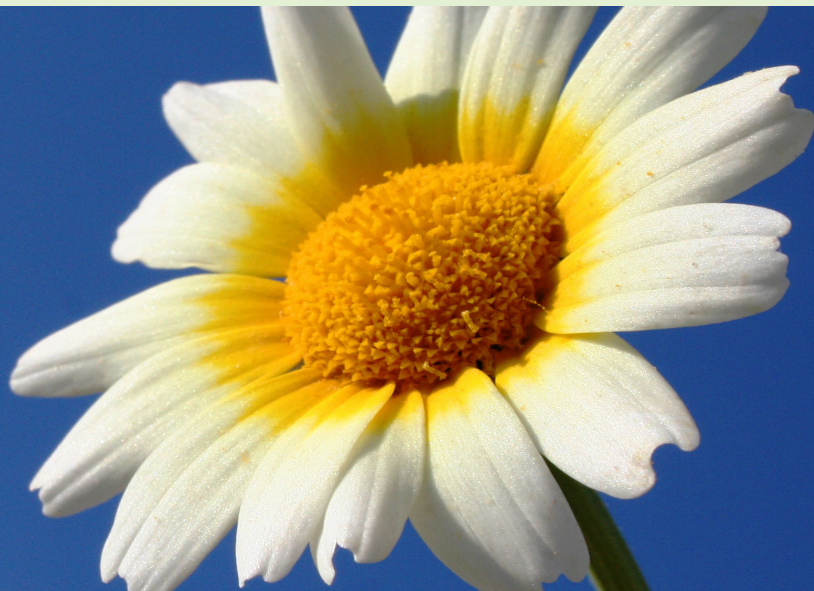
fonds geen referentiebenchmark.

In Bijlage 5 is meer informatie te vinden over de ecologische en/of sociale kenmerken van de beleggingen van Progress.

Investment **beliefs**

Dit zijn de beleggingsovertuigingen die ten grondslag liggen aan het beleggingsbeleid van Progress:

1. Diversificatie is een belangrijke strategie om het beleggingsrisico te verlagen. Echter, excessieve diversificatie kan leiden tot meer complexiteit.
2. Het strategische beleggingsbeleid (allocatie en overlays) is de belangrijkste beleggingsbeslissing. Het vaststellen van bandbreedtes en beperkingen van diverse tracking errors zorgen ervoor dat de actuele portefeuille voldoende blijft aansluiten op het strategische beleid.
3. Onze basispositie met betrekking tot beleggen is dat wij geloven in passief management gebaseerd op de veronderstelling dat rendement op lange termijn de neiging heeft om naar een langetermijngemiddelde te gaan. Aangezien de financiële markten echter niet volledig efficiënt zijn, kan actief beheer waarde toevoegen voor specifieke subportefeuilles en tactische allocatie op korte termijn.
4. Kosten kunnen een grote impact hebben op het beleggingsresultaat en hiermee moet rekening gehouden worden bij de implementatie van het beleggingsbeleid, net zoals met het risico/rendementsprofiel.
5. Op de langere termijn leveren illiquide beleggingen een illiquiditeitspremie op die met name aantrekkelijk is voor beleggers met een langere horizon.
6. Beleggingen met goed beheerde ESG-factoren zullen hogere risicogewogen rendementen over de lange termijn opleveren. Het overwegen van ESG-kwesties zal leiden tot betere analyses en beslissingen en ESG integreren in alle mandaten is economisch zinvol.
7. Vermogensbeheerders en onderliggende beleggingen zullen de directe en indirecte negatieve ESG-gevolgen in overweging moeten nemen, omdat langetermijntontwikkelingen zoals klimaatverandering, de schaarsheid van natuurlijke bronnen zoals water en mineralen, stijgende voedselprijzen en ongelijkheid in inkomen materiële gevolgen kunnen hebben op toekomstige beleggingsresultaten.
8. Actief eigenaarschap en samenwerking met anderen op gebied van duurzaam beleggen kan leiden tot betere prestaties en, na enige tijd, een lager risico.

Vooruitblik

Project Fast Forward (pensioenakkoord)

De wens van sociale partners om per 1 januari 2024 over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel bleek niet haalbaar. Dit mede omdat de wetgeving is vertraagd maar ook omdat sociale partners niet tijdig tot een transitieplan gekomen zijn. Er is nog geen nieuwe transitiedatum voor Forward vastgesteld. Daarnaast is nog niet duidelijk welk contract sociale partners kiezen voor de toekomstige pensioenopbouw. Aangezien de contractkeuze belangrijk is voor de vervolgstappen binnen het fonds, kunnen bepaalde zaken nu niet verder worden opgepakt. Daar waar dat wel mogelijk is, worden werkzaamheden alvast wel gepland. Zo zal er in 2023 verder gekeken worden naar de uitkomsten van het onderzoek risicohouding en wat dit betekent voor de beleggingen in de toekomstige leeftijdscohorten. Eind 2022 is vanuit sociale partners wel het voornemen ontvangen om Progress niet te willen invaren naar het nieuwe pensioenstelsel. De Raad van Bestuur heeft dit verzoek beoordeeld op evenwichtigheid, uitvoerbaarheid en risico's. Ondanks dat niet-invaren de uitzondering is, is de Raad van Bestuur van mening dat dit wel passend is bij Progress. Omdat wetgeving niet geheel duidelijk is op dit punt, is extern advies gevraagd om de beoordeling te toetsen.

Thema-audit Project Fast Forward

Naast de reguliere audits in 2023 op Pensioenen Actuarieel en Finance, zal er in 2023, afhankelijk van de snelheid waarmee sociale partners een contractkeuze bepalen, een thema-audit uitgevoerd worden op de eerste fases van het project Fast Forward.

Communicatie

Eind 2021 was besloten om het huidige communicatie-beleidsplan met 1 jaar te verlengen, gezien de transitiedatum van 1 januari 2024. Aangezien de transitiedatum naar het nieuwe pensioenstelsel is uitgesteld, zal er in het komende jaar weer een nieuw communicatie-beleidsplan worden opgesteld voor de periode tot aan de transitie.

Verder zal er in 2023 veel aandacht worden besteed aan keuzebegeleiding. De Wet toekomst pensioenen spreekt over een verplichting tot het inrichten van een (digitale) tool voor keuzebegeleiding. Natuurlijk willen

wij onze deelnemers goed begeleiden bij het maken van pensioenkeuzes. Volgend jaar zal onderzocht worden hoe we de deelnemer nog bewuster kunnen maken van de mogelijkheden om het pensioen op maat te maken.

Overige wetgeving

Het wetgevingstraject rondom Wet herziening bedrag ineens is in 2022 verder uitgesteld. De nieuwe geplande ingangsdatum van het wetsvoorstel is 1 januari 2024. Er zijn al de nodige voorbereidingen getroffen voor de invoering van deze wet. Als de wetgeving in 2024 wordt ingevoerd, zal dit nog wel wat extra capaciteit vragen van de uitvoeringsorganisatie en complexiteit toevoegen in het kader van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

De Wet verdeling pensioen bij scheiding is uitgesteld tot na de invoering van het nieuwe pensioenstelsel.

Commissie Parameters en aanpassing Ultimate Forward Rate (UFR)

In november 2022 is de Commissie Parameters met een advies gekomen. Onderdeel van het advies, dat direct door DNB is overgenomen, is een verdere aanpassing van de UFR-methodiek, die effectief min of meer neerkomt op de afschaffing ervan. Ten opzichte van de huidige UFR-methodiek en de huidige marktrente leidt de wijziging tot een beperkte daling van de dekkingsgraden. Ten dele was dat effect al voorzien door de volgende stap in de geleidelijke introductie van de UFR-methodiek die in 2019 werd aangekondigd. Van deze methode is nu afgestapt. De aanpassing wordt op 1 januari 2023 van kracht.

Hieronder wordt de impact van de nieuwe UFR-methodiek op de dekkingsgraden weergegeven:

Progress	31/12/2022	UFR Impact 1/1/2023
Beleidsdekkingsgraad	170,2%	nihil
Actuele dekkingsgraad	165,9%	-/- 0,3%-punt

Forward	31/12/2022	UFR Impact 1/1/2023
Beleidsdekkingsgraad	139,4%	-/- 0,2%-punt
Actuele dekkingsgraad	143,3%	-/- 2,2%-punt

Pensioenregeling WL3 en 4

Bij Unilever bestaat de wens om voor worklevels 3 en 4 deelname aan de pensioenregeling flexibeler te maken. Daarvoor wil Unilever een paar grenzen gaan vaststellen waarop de pensioenopbouw begrensd wordt. Dit wordt aangeboden via een opt-out (default is deelnemen tot wettelijk maximum). Er wordt gezamenlijk met Unilever opgetrokken zodat dit door het fonds gefaciliteerd kan worden en werknemers ook in staat worden gesteld weloverwogen keuzes te maken. Het mogelijk maken van deze aanpassingen vraagt veel tijd van de organisatie maar als het eenmaal is ingevoerd zal het extra werk en daarmee de structurele kosten beperkt zijn. Wel zal Unilever APF in 2023 een strategische discussie voeren waar de grenzen liggen van maatwerk en extra keuzes, mede in het licht van het nieuwe pensioenstelsel.

Premie Forward per 2024 naar 36%

Sinds 1 januari 2021 is de CDC-premie op 37% vastgesteld. De sociale partners hadden afgesproken dat dit percentage met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel zou worden verlaagd naar 36%. Aangezien transitie per 1 januari 2024 niet gehaald wordt, hebben sociale partners aan Unilever APF bevestigd dat het de bedoeling is om per deze datum de CDC-premie toch aan te passen naar 36%. Unilever APF heeft daarop een nieuwe aanvangshaalbaarheids-toets uitgevoerd en geconcludeerd dat deze aanpassing mogelijk is. De Raad van Bestuur heeft daarop besloten de premie per 2024 aan te passen in overeenstemming met het verzoek van sociale partners.

Unilever APF

Jaarrekening

Balans per 31 december 2022

bedragen in '000 euro's

Na resultaatbestemming	Toelichting (vanaf pag 61)	2022	2021
Activa			
Beleggingen	1	13.491	13.499
Overige vorderingen en overlopende activa	2	12.689	13.609
Liquide middelen	3	1.180	1.022
Totaal		27.360	28.130
Passiva			
Stichtingskapitaal en reserves	4	13.534	13.549
Overige schulden en overlopende passiva	5	13.826	14.581
Totaal		27.360	28.130

Staat van baten en lasten over 2022

bedragen in '000 euro's

	Toelichting (vanaf pag 63)	2022	2021
Bijdrage weerstandsvermogen van kringen	6	0	1.050
Beleggingsresultaat geldmarktfondsen	7	-15	-77
Vergoeding doorbelaste kosten kringen	8	9.778	10.677
Subtotaal Baten		9.763	11.650
Pensioenuitvoeringskosten	8	-4.943	-5.325
Vermogensbeheerkosten	8	-4.835	-5.352
Subtotaal Lasten		-9.778	-10.677
Saldo van baten en lasten		-15	973

Kasstroomoverzicht over 2022

bedragen in '000 euro's

	2022	2021
Ontvangen premiebijdragen	52.660	111.700
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	1.405	1.609
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	4.064	2.319
Ontvangen uitkeringen van risicoherverzekering	3.761	1.702
Ontvangen bijdrage weerstandsvermogen van kringen	-	1.050
Betaalde pensioenuitkeringen	-154.058	-151.087
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-5.022	-5.596
Betaald in verband met overdracht van rechten	-1.767	-2.228
Betaalde premie risicoherverzekering	-1.911	-2.318
Saldo overboeking ¹	104.850	44.475
Overige	221	2.548
Kasstroom uit pensioenactiviteiten	4.203	4.174
Verkopen en aflossingen van beleggingen	-	-
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	-	-
Aankopen beleggingen	-	-1.696
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-4.045	-4.083
Saldo overboeking ¹	-	1.051
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-4.045	-4.728
Netto kasstroom	158	-554
Stand liquide middelen per 1 januari	1.022	1.576
Liquide middelen per 31 december	1.180	1.022

¹ Overboeking tussen de bankrekening van Unilever APF en de beleggingsrekening van de kringen

Toelichting jaarrekening

Algemeen

Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland (Unilever APF), statutair gevestigd te Rotterdam en ingeschreven onder Kamer van Koophandel nummer 41125151, verzekert per collectiviteitkring de pensioen-uitkeringen van medewerkers of gewezen deelnemers dan wel hun nagelaten betrekkingen, voortvloeiend uit het dienstverband van de betrokken medewerkers met in Nederland gevestigde Unilever ondernemingen.

Unilever APF is op 1 januari 2017 van start gegaan. De voormalige pensioenfonds Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Progress" en Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Forward" vormen vanaf dat moment de collectiviteitkring Progress (Progress) en de collectiviteitkring Forward (Forward). Progress is sinds 1 april 2015 een gesloten fonds, bij Forward bouwen de deelnemers die werken bij een van de Unilever-bedrijven pensioen op in een collectieve beschikbare premieregeling (CDC).

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Progress en Forward hebben bij de custodian The Bank of New York Mellon een eigen bankrekening voor hun beleggingen, Unilever APF zorgt voor de afwikkeling van de overige geldstromen en voor de juiste toewijzing van deze geldstromen aan de desbetreffende collectiviteitkringen.

De financiële verantwoording van Progress en Forward is opgenomen in de hoofdstukken Financiële jaar-rapportage kring Progress en Financiële jaarrapportage kring Forward.

Alle beleggingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde conform de 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving' (RJ610 "Pensioenfonds") van de Raad voor de Jaarverslaggeving, de beursgenoteerde beleggingen op basis van de marktnotering per balansdatum en niet-beursgenoteerde beleggingen met behulp van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen en waarderings technieken. Synoniem van de reële waarde is marktwaarde en internationaal 'fair value'.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal. De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), in het bijzonder Richtlijn 610.

Grondslagen voor waardering

Beleggingen

Het aanwezige weerstandsvermogen wordt belegd in geldmarktfondsen. Deze vormen de enige belegging van Unilever APF. Deze belegging wordt opgenomen tegen de reële waarde.

Overige vorderingen en overlopende activa

Deze worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs, eventueel verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen. Na eerste verwerking zijn vorderingen gewaardeerd op gemortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen die banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Stichtingskapitaal en reserves

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve wordt gevormd door het weerstandsvermogen. Unilever APF houdt ten minste een weerstandsvermogen aan van 0,2% van het balanstotaal van de kringen samen.

Overige reserves

De overige reserve wordt salderend bepaald en is het restant tussen het belegd vermogen en overige activa enerzijds, en de bestemmingsreserve en overige schulden en overlopende passiva anderzijds.

Overige schulden en overlopende passiva

Deze worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs. Na eerste verwerking zijn schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Bijdrage weerstandsvermogen van kringen

Progress en Forward zorgen voor het weerstandsvermogen. Mutaties op het weerstandsvermogen worden daarom als opbrengst verantwoord.

Doordat Unilever APF een beroepsaansprakelijkheidsverzekering heeft die ten minste € 25 miljoen verzekert is het weerstandsvermogen gebaseerd op 0,2% van het balanstotaal van Progress en Forward samen. Maandelijks wordt bepaald of het weerstandsvermogen nog voldoet aan de daarvoor gestelde eisen.

Beleggingsresultaten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan:

- interest;
- overige opbrengsten.

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt verstaan de interest op de beleggingen, in dit geval geldmarktfondsen.

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten wordt verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen. De transactiekosten, provisies en kosten van custodian zijn verrekend met de desbetreffende directe en indirecte beleggingsopbrengsten.

Vergoeding doorbelaste kosten kringen

Alle kosten die Unilever APF maakt, worden gedragen door de kringen. Deze kosten worden op de volgende wijze doorbelast aan de kringen:

- Kosten die direct toewijsbaar zijn aan een kring worden ook uitsluitend ten laste gebracht van die kring;
- kosten die niet direct toewijsbaar zijn aan een kring, maar werkzaamheden voor beide kringen nagenoeg gelijk zijn worden verdeeld op basis van 50% Progress en 50% Forward;
- overige kosten die niet direct toewijsbaar zijn aan een kring worden volgens een verdeelsleutel aan Forward en Progress ten laste gebracht. Elk jaar wordt opnieuw gekeken of deze verdeling het meest getrouwe beeld weergeeft. Met ingang van 2020 is de verdeelsleutel 35% Forward en 65% Progress.

Pensioenuitvoeringskosten

Deze post vormt de door Unilever APF betaalde pensioenuitvoeringskosten die doorbelast worden aan de kringen op de manier zoals beschreven onder vergoeding doorbelaste kosten kringen.

Vermogensbeheerkosten

Deze post vormt de door Unilever APF betaalde directe kosten vermogensbeheer die doorbelast worden aan de kringen op de manier zoals beschreven onder vergoeding doorbelaste kosten kringen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans

bedragen in '000 euro's

1 Beleggingen

De marktwaarde van de geldmarktfondsen wordt gerangschikt onder de categorie directe marktnoteringen. Het mutatieoverzicht ziet er als volgt uit:

	Stand 1 januari	Aankopen	Verkopen	Herwaarde-ring	Stand 31 december
Geldmarktfondsen 2022	13.499	-	-	-8	13.491
Geldmarktfondsen 2021	11.873	1.696	-	-70	13.499

2 Overige vorderingen en overlopende activa

	2022	2021
Door APF verstuurd facturen aan Unilever	643	785
Vorderingen uit risicoverzekering	913	1.814
Nog te verwerken verzekeringstechnische transacties	449	835
Overig	433	105
Te vorderen van kring Forward	1.946	1.611
Te vorderen van kring Progress	8.305	8.459
Totaal	12.689	13.609

Voor een nadere uitsplitsing van het bedrag te vorderen van kring Forward en kring PProgress zie de hoofdstukken Financiële jaarrapportage kring Forward en Financiële jaarrapportage kring Progress. De meeste vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Binnen de post Vordering uit risicoherverzekering heeft een bedrag van € 0,3 miljoen een looptijd van twee jaar.

3 Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en bestaan uit het banksaldo bij JP Morgan Bank en The Bank of New York Mellon.

4 Stichtingskapitaal en reserves

	2022	2021
Bestemmingsreserve		
Stand per 1 januari	13.800	12.750
Bijdrage kring Forward en kring Progress	-	1.050
Stand per 31 december	13.800	13.800
Overige reserve		
Stand per 1 januari	-251	-174
Resultaat	-15	-77
Stand per 31 december	-266	-251
Totaal reserves	13.534	13.549
Stand per 1 januari	13.549	12.576
Bestemming saldo van baten en lasten	-15	973
Stand per 31 december	13.534	13.549

De bestemmingsreserve wordt gevormd door het weerstandsvermogen. Unilever APF is verplicht om een weerstandsvermogen aan te houden. Dit weerstandsvermogen is bedoeld om onverwachte claims uit de bedrijfsvoering van Unilever APF, die niet mogen worden doorbelast aan de kringen, op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen moet tenminste 0,3% van het balanstotaal van alle kringen bedragen of 0,2% gecombineerd met een beroepsaansprakelijkheidsverzekering die tenminste € 25 miljoen verzekert. Unilever APF heeft voor die laatste optie gekozen.

5 Overige schulden en overlopende passiva

	2022	2021
Te betalen inzake risicoherverzekering	897	-
Unilever (door APF ontvangen facturen)	1.383	2.099
Loonheffing	3.815	3.754
Nog te verwerken verzekeringstechnische transacties	165	840
Personeelgerelateerde verplichtingen	1.621	1.724
Verplichtingen niet opgenomen pensioenen	1.163	1.031
Overig	1.207	593
Te betalen aan kring Forward	2.045	2.947
Te betalen aan kring Progress	1.530	1.593
Totaal	13.826	14.581

Voor nadere uitsplitsing van het bedrag te betalen aan kring Forward en kring Progress zie de hoofdstukken Financiële jaarrapportage kring Forward en Financiële jaarrapportage kring Progress. Alle overige schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Toelichting op de staat van baten en lasten

bedragen in '000 euro's

6 Bijdrage weerstandsvermogen kringen

	2022	2021
Bijdrage weerstandsvermogen kring Forward	-	82
Bijdrage weerstandsvermogen kring Progress	-	968
Totaal bijdrage weerstandsvermogen kringen	-	1.050

Forward en Progress zorgen voor het weerstandsvermogen van Unilever APF. Mutaties op het weerstandsvermogen worden daarom als opbrengst verantwoord. Het weerstandsvermogen is gebaseerd op 0,2% van het balanstotaal van Forward en Progress samen.

7 Beleggingsresultaten

	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten	Totaal
Geldmarktfondsen 2022	-	-8	-7	-15
Geldmarktfondsen 2021	-	-70	-7	-77

8 Vergoeding doorbelaste kosten kringen / vermogensbeheerkosten / pensioenuitvoeringskosten

Pensioenuitvoeringskosten kring Forward	2022	2021
Salarissen	642	645
Sociale lasten	87	81
Pensioenkosten	154	323
Automatiseringskosten	219	241
Kostendoorbelasting Unilever Nederland	82	87
Controle en advies	420	277
Overige	145	160
Totaal	1.749	1.814

Pensioenuitvoeringskosten kring Progress	2022	2021
Salarissen	1.175	1.193
Sociale lasten	161	152
Pensioenkosten	285	599
Automatiseringskosten	360	410
Kostendoorbelasting Unilever Nederland	152	166
Controle en advies	589	475
Overige	472	516
Totaal	3.194	3.511

Totaal Pensioenuitvoeringskosten	4.943	5.325
---	--------------	--------------

Vermogensbeheerkosten kring Forward	2022	2021
Bewaarloon	14	14
Kosten fiduciair beheer	313	366
Overige	480	400
Totaal	807	780

Vermogensbeheerkosten kring Progress	2022	2021
Bewaarloon	180	165
Kosten fiduciair beheer	1.947	2.206
Overige	1.901	2.201
Totaal	4.028	4.572

Totaal Vermogensbeheerkosten	4.835	5.352
-------------------------------------	--------------	--------------

Alle kosten die Unilever APF maakt, worden gedragen door de kringen. Deze kosten worden op de volgende wijze doorbelast aan de kringen:

- Kosten die direct toewijsbaar zijn aan een kring worden ook uitsluitend ten laste gebracht van die kring;
- kosten die niet direct toewijsbaar zijn aan een kring, maar werkzaamheden voor beide kringen nagenoeg gelijk zijn worden verdeeld op basis van 50% Forward en 50% Progress;
- overige kosten die niet direct toewijsbaar zijn aan een kring worden volgens een verdeelsleutel aan Forward en Progress ten laste gebracht. Elk jaar wordt opnieuw gekeken of deze verdeling het meest getrouwe beeld weergeeft. Met ingang van 2020 is de verdeelsleutel 35% Forward en 65% Progress.

Bestuurdersbeloning

De uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders ontvangen een beloning voor hun werkzaamheden. Deze bedraagt in 2022 voor de uitvoerende bestuurders € 0,6 miljoen (2021: € 0,7 miljoen) en voor de niet-uitvoerende bestuurders € 0,1 miljoen (2021: € 0,1 miljoen).

Er is geen sprake van prestatiegerelateerde beloningen.

Aantal personeelsleden

De werkzaamheden binnen Unilever APF worden uitgevoerd door 19 medewerkers in dienst van Unilever Nederland Holdings B.V., deze zijn gedetacheerd bij Unilever APF (2021: 22) en 3 uitvoerende bestuursleden in dienst van Unilever APF (2021: 3).

Bestemming saldo baten en lasten

Het saldo baten en lasten over 2022 is ten laste gekomen van de overige reserve.

Gebeurtenissen na balansdatum

UFR aanpassing

In de aanloop naar het nieuwe pensioenakkoord hebben we ook te maken met een – verplichte – aanpassing van de UFR. De UFR is de lange rente die gebruikt moet worden in de dekkingsgraadberekeningen. DNB heeft besloten dat de rentetermijnstructuur waarmee pensioenfondsen de waarde van hun toekomstige pensioenverplichtingen berekenen, vanaf 1 januari 2023 gebaseerd wordt op nieuwe UFR-parameters. DNB volgt hiermee het advies van de Commissie Parameters. De nieuwe UFR-methodiek leidt tot een lagere rekenrente waardoor de dekkingsgraad daalt. Hieronder wordt de impact op de dekkingsgraden weergegeven.

UFR-aanpassing	Forward 31/12/2022	Forward UFR Impact 1/1/2023	Progress 31/12/2022	Progress UFR Impact 1/1/2023
Beleidsdekkingsgraad	139,4%	-/- 0,2%-punt	170,2%	nihil
Actuele dekkingsgraad	143,3%	-/- 2,2%-punt	165,9%	-/- 0,3%-punt

Rotterdam, 1 juni 2023

Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland Raad van Bestuur

Liesbeth Galesloot (onafhankelijk voorzitter)

Jeroen Delsink

Joost Folkers

Jeannelle Kooman

Herwin Post

Hedda Renooij

Theo Rutten

Frans van de Veen

Willy Westerborg

Rob Zoon

Kring Forward

Financiële jaarrapportage

Balans per 31 december 2022

bedragen in '000 euro's

Na resultaatbestemming	Toelichting (vanaf pag 74)	2022	2021
Activa			
Beleggingen voor risico van het pensioenfonds			
Vastrentende waarden	1	308.025	327.778
Aandelen	2	131.487	161.088
Vastgoed	3	22.543	30.215
Derivaten	4	18.323	5.394
Overige beleggingen	5	9.443	5.780
Subtotaal		489.821	530.255
Overige vorderingen en overlopende activa	6	19.845	9.332
Liquide middelen	7	278	116
Totaal		509.944	539.703

Passiva			
Reserves	8	140.270	99.553
Technische voorzieningen	9	323.665	423.115
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds			
Derivaten	4	44.063	11.424
Overige schulden en overlopende passiva	10	1.946	5.611
Totaal		509.944	539.703

Actuele dekkingsgraad	143,3%	123,5%
Beleidsdekkingsgraad	139,4%	121,5%

Staat van baten en lasten over 2022

bedragen in '000 euro's

	Toelichting (vanaf pag 83)	2022	2021
Premiebijdragen	11	52.668	50.020
Beleggingsresultaten	12	-113.257	21.878
Pensioenuitkeringen	13	-1.161	-838
Pensioenuitvoeringskosten	14	-1.749	-1.814
Mutatie technische voorzieningen	15		
• Pensioenopbouw		-52.956	-53.722
• Indexering en overige toeslagen		-22.671	-6.480
• Rentetoevoeging		2.347	2.373
• Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten		1.198	868
• Wijziging marktrente		181.843	28.651
• Wijziging actuariële grondslagen		-3.558	-
• Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		-4.586	-1.459
• Overige mutaties		-2.167	-1.413
Subtotaal mutatie technische voorzieningen		99.450	-31.182
Saldo overdracht van rechten	16	4.376	1.539
Saldo risicoherverzekering	17	381	-714
Bijdrage weerstandsvermogen Unilever APF		-	-82
Overige baten en lasten		9	33
Saldo van baten en lasten		40.717	38.840

Kasstroomoverzicht over 2022

bedragen in '000 euro's

	2022	2021
Verkopen en aflossingen van beleggingen	290.945	317.582
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	7.315	4.481
Ontvangen collateral	14.484	26.446
Ontvangen van derivaten	1.794	3.109
Saldo overboeking ¹	55.150	48.269
Aankopen beleggingen	-318.752	-349.108
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-32	-42
Betaald collateral	-25.731	-48.158
Betaald aan derivaten	-24.931	-2.571
Overige	-80	-33
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten	162	-25
Netto kasstroom	162	-25
Stand liquide middelen per 1 januari	116	141
Liquide middelen per 31 december	278	116

¹ Overboeking tussen beleggingsrekening kring Forward en bankrekening Unilever APF

Toelichting op de Financiële jaarrapportage kring Forward

bedragen in '000 euro's

Algemeen

Op 1 januari 2017 is Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Forward" opgegaan in Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland en vormt hierin de collectiviteitkring Forward (Forward), met een eigen afgescheiden pensioenvermogen, een eigen indexatie-, premie- en beleggingsbeleid en een eigen pensioenregeling.

Forward is op 20 februari 2015 opgericht, de pensioenregeling is ingegaan op 1 april 2015. De deelnemers van Forward bouwen pensioen op in een collectieve beschikbare premieregeling, waarbij het risico bij het collectief van deelnemers en gepensioneerden ligt.

Alle beleggingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde conform de 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving' (RJ610 'Pensioenfonds') van de Raad voor de Jaarverslaggeving, de beursgenoteerde beleggingen op basis van de marktnotering per balansdatum en niet-beursgenoteerde beleggingen met behulp van algemeen aanvaarde waarderingmodellen en waarderingstechnieken. Synoniem van de reële waarde is marktwaarde en internationaal 'fair value'.

Deze financiële jaarrapportage is opgesteld in euro's.

Schattingswijziging

In 2022 heeft het bestuur nieuwe actuariële grondslagen vastgesteld. Hierbij is besloten de meest recente prognose van de toekomstige sterfteontwikkeling toe te passen zoals opgenomen in de prognosetafels van het Actuarieel Genootschap (AG) die in september 2022 zijn geactualiseerd en gepubliceerd. In 2021 werden de AG-prognosetafels 2020 toegepast. Het verwerken van de geactualiseerde prognosetafels heeft geleid tot een stijging van de technische voorziening van EUR 3,6 miljoen. De impact op de dekkingsgraad bedraagt +/- 1,0%-punt.

De geactualiseerde prognosetafels zijn geen aanleiding om de ervaringssterfte te actualiseren.

Grondslagen voor waardering

Vastrentende waarden

De staats- en bedrijfsobligaties zijn gewaardeerd tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen (mid/bid) aan de diverse beurzen op balansdatum.

Hypotheeklen zijn opgenomen tegen reële waarde. Bij de bepaling van deze waarde worden door de uitvoerder beheerde waarderingmodellen gebruikt en wordt de Euroswaprente gehanteerd plus een variabele spread op basis van consumententarieven.

Senior Loans zijn opgenomen tegen reële waarde inclusief de lopende rente. Bij de bepaling van deze waarde wordt rekening gehouden met de actuele marktrente, de resterende looptijd, het aflossingspatroon en het risico van vervroegde aflossing.

Asset Backed Securities zijn gewaardeerd tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen op balansdatum.

Emerging Markets Debt en High Yield zijn opgenomen tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen op balansdatum.

Beleggingen in geldmarktfondsen worden opgenomen tegen de reële waarde.

Niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen die onderliggend beleggen in vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen de reële waarde op balansdatum, doorgaans de intrinsieke fondswaarde per participatie.

Aandelen

De beursgenoteerde aandelen zijn opgenomen tegen de reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen op balansdatum. Niet-beurs-

genoteerde beleggingsfondsen die onderliggend beleggen in aandelen worden gewaardeerd tegen de waarde op balansdatum.

Vastgoedbeleggingen (Indirect)

De beursgenoteerde vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de marktnotering per balansdatum.

Derivaten

Forward kan in het kader van het vermogensbeheer en risicoreductie gebruik maken van derivaten, zoals renteswaps, valutaderivaten en futures. Dit gebeurt om risico's af te dekken of koersen te fixeren in verband met voorgenomen aan- of verkooptransacties.

De rente- en inflatieswaps worden gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de in de markt geldende €STR swapcurve.

Valutatermijncontracten worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Voor de valuta-termijncontracten is dit de forwardkoers van alle afzonderlijke afgesloten valutatermijncontracten.

Overige beleggingen

De overige beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Deze bestaan uit beleggingen in twee Unilever Sustainability Fondsen (USF I en USF II).

De waarde wordt bepaald door de officiële waardering van de externe manager indien tijdig beschikbaar. Indien deze niet beschikbaar is, zal de meest recente waardering, verhoogd met investeringen en verlaagd met desinvesteringen/ distributies in de tussenliggende periode, gebruikt worden als waardering.

Overige vorderingen en overlopende activa

Deze worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs, eventueel verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen. Na eerste verwerking zijn vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves

Overige reserves

De overige reserves worden salderend bepaald en zijn het restant tussen het belegd vermogen en overige activa enerzijds, en de voorziening pensioenverplichtingen en overige passiva anderzijds.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) voor de actieve deelnemers is gewaardeerd op actuele waarde, en is gelijk aan de contante waarde van de opgebouwde pensioenaanspraken. De VPV voor de deelnemers, van wie de deelneming aan Forward wordt voortgezet in het kader van arbeidsongeschiktheid, is vastgesteld als de contante waarde van de bereikbare aanspraken. De VPV voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden is gelijk aan de contante waarde van de toegekende aanspraken. In de VPV per 31 december 2022 is rekening gehouden met de toegekende indexatie per 1 januari 2023.

De VPV is verder berekend met inachtneming van de volgende grondslagen en technische veronderstellingen:

Rekenrente

De gehanteerde rekenrente is gelijk aan de RTS (rentetermijnstructuur) overeenkomstig de richtlijnen van DNB per 31 december 2022.

Overlevingstafels

Voor zowel mannen als vrouwen wordt gereserveerd volgens de door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) in september 2022 gepubliceerde Prognosetafel 2022, met startjaar 2023. Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van ervaringssterfte Willis Towers Watson 2020 correctiefactoren voor deelnemers.

Gezinssamenstelling

Voor niet-pensioentrekkenden is een partnerfrequentie van 100% aangenomen, die na de 68-jarige leeftijd afloopt volgens de sterftegrondslagen voor de mee-verzekerde partner. Voor pensioentrekkenden is uitgegaan van de werkelijke burgerlijke staat. Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is in alle gevallen op drie jaar gesteld, waarbij de mannelijke

deelnemer drie jaar ouder wordt verondersteld. Er wordt verondersteld dat de partner van een mannelijke deelnemer een vrouw is en dat de partner van een vrouwelijke deelnemer een man is.

Kosten

De jaarlijkse administratiekosten (onder aftrek van vrijval excasso opslag uit de VPV) van Forward worden direct uit de ontvangen pensioenpremie gefinancierd. Naast de uitvoeringskosten dient Forward een excasso-voorziening te vormen om de toekomstige kosten te kunnen dekken. De excasso-opslag is 3%.

Herverzekering

In het pensioenreglement van Forward zijn premievrijstelling bij invaliditeit (PVI) en een arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP) opgenomen. Tevens biedt Forward een vrijwillige Anw-hiaatverzekering aan.

De risico's op overlijden en arbeidsongeschiktheid zijn relatief groot ten opzichte van de omvang van het startende pensioenfonds, waardoor tegenvallende schades een onevenredig groot effect zouden hebben op de dekkingsgraad. Forward heeft daarom het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico herverzekerd vanaf 1 april 2015.

Overige schulden en overlopende passiva

Deze worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs. Na eerste verwerking zijn schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs.

Omrekening vreemde valuta

Transacties die in vreemde valuta gedurende het boekjaar zijn afgesloten, zijn omgerekend tegen de werkelijk verrekende valutakoersen. Activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de valutakoersen per balansdatum.

De koers op balansdatum van de euro ten opzichte van de belangrijkste valuta is:

	2022	2021
USD	1,0673	1,1372
JPY	140,82	130,95
GBP	0,8872	0,8396
AUD	1,5738	1,5641
CHF	0,9874	1,0362

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Premiebijdragen

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar opgebouwde pensioenen onder aftrek van kortingen of bijbetalingen.

Beleggingsresultaten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan:

- dividend;
- interest;
- overige opbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waarde wijzigingen. De kosten van het vermogensbeheer, zoals transactiekosten, provisies, kosten van custodians en externe vermogensbeheerders, zijn verrekend met de desbetreffende directe en indirecte beleggingsopbrengsten.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan de pensioengerechtigden uitgekeerde bedragen en afkopen.

Saldo overdracht van rechten

De post Saldo overdracht van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Saldo risicoherverzekering

Deze bevat het saldo van de betaalde premie en ontvangen uitkering.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans

bedragen in '000 euro's

Algemeen

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van de kring kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Indien deze instrumenten worden gewaardeerd tegen de reële waarde worden deze gerangschikt onder 'Directe marktnoteringen'. Als niet direct een betrouwbare marktnotering voor de financiële instrumenten is aan te wijzen wordt de marktnotering

gerangschikt onder 'Afgeleide marktnoteringen' als de waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata, en onder 'Waarderingsmodellen en -technieken' als de waarde wordt vastgesteld met behulp van waarderingmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

De marktwaarde van de totale beleggingen wordt ultimo boekjaar als volgt weergegeven:

2022	Directe marktnoteringen	Afgeleide marktnoteringen	Waarderingsmodellen en technieken	Totaal
Vastrentende waarden	61.577	246.448	-	308.025
Aandelen	-	131.487	-	131.487
Vastgoed	22.543	-	-	22.543
Derivaten	-	-25.740	-	-25.740
Overige beleggingen	-	-	9.443	9.443
Totaal	84.120	352.195	9.443	445.758

2021	Directe marktnoteringen	Afgeleide marktnoteringen	Waarderingsmodellen en technieken	Totaal
Vastrentende waarden	65.923	261.855	-	327.778
Aandelen	-	161.088	-	161.088
Vastgoed	30.215	-	-	30.215
Derivaten	-	-6.030	-	-6.030
Overige beleggingen	-	-	5.780	5.780
Totaal	96.138	416.913	5.780	518.831

De beleggingen in de Uninvest Pools zijn geclassificeerd als afgeleide marktnotering, echter de inhoud van de beleggingen (look through) betreft beursgenoteerde stukken. Er zijn geen directe belangen in Unilever.

2022	Beursgenoteerd	Niet beursgenoteerd	Totaal
Vastrentende waarden	148.775	159.250	308.025
Aandelen	131.487		131.487
Vastgoed	22.543		22.543
Derivaten	-	-25.740	-25.740
Overige beleggingen	-	9.443	9.443
Totaal	302.805	142.953	445.758

2021	Beursgenoteerd	Niet beursgenoteerd	Totaal
Vastrentende waarden	173.390	154.388	327.778
Aandelen	161.088	-	161.088
Vastgoed	30.215	-	30.215
Derivaten	-	-6.030	-6.030
Overige beleggingen	-	5.780	5.780
Totaal	364.693	154.138	518.831

Het mutatieoverzicht beleggingen ziet er als volgt uit:

2022	Stand 1 januari	Aankopen	Verkopen	Overige mutaties	Her- waardering	Stand 31 december
Vastrentende waarden	327.778	65.265	-38.213	248	-47.053	308.025
Aandelen	161.088	13.577	-17.933	-	-25.245	131.487
Vastgoed	30.215	7.500	-10.026	-	-5.146	22.543
Derivaten	-6.030	-	21.953	-	-41.663	-25.740
Overige beleggingen	5.780	3.733	-198	-	128	9.443
Totaal	518.831	90.075	-44.417	248	-118.979	445.758

2021	Stand 1 januari	Aankopen	Verkopen	Overige mutaties	Her- waardering	Stand 31 december
Vastrentende waarden	293.100	62.109	-15.598	-9.607	-2.226	327.778
Aandelen	133.128	123.164	-127.430	-	32.226	161.088
Vastgoed	22.046	-	-32	-	8.201	30.215
Derivaten	15.577	-	-889	-	-20.718	-6.030
Overige beleggingen	3.548	1.270	-	-	962	5.780
Totaal	467.399	186.543	-143.949	-9.607	18.445	518.831

De overige mutaties bij vastrentende waarden bestaan uit gesaldeerde transacties op de geldmarkt.

1 Vastrentende waarden

Specificatie naar soort	2022 %	2021 %
Obligaties	53	53
Hypotheekfondsen	25	26
Senior Loans/Asset Backed	12	12
Geldmarkt	10	9
Totaal	100	100

Portefeuilleverdeling	2022 %	2021 %
Staatsobligaties	9	10
Bedrijfsobligaties	44	44
Hypotheekfondsen	25	25
Senior Loans/Asset Backed	12	12
Geldmarkt	10	9
Totaal	100	100

Kredietwaardigheid	2022 %	2021 %
AAA rating	18	19
AA rating	33	32
A rating	10	9
BBB rating	18	19
Lager dan BBB	19	20
Geen rating	2	1
Totaal	100	100

Contractuele looptijd	2022 %	2021 %
Resterende looptijd < 1 jaar	17	19
Resterende looptijd 1-5 jaar	23	19
Resterende looptijd > 5 jaar	60	62
Totaal	100	100

Duration	2022	2021
Duration (gemiddeld in jaren)	5,0	5,5

2 Aandelen

Specificatie naar regio ¹	2022 %	2021 %
Europa ex Verenigd Koninkrijk	12	16
Verenigd Koninkrijk	4	4
Noord-Amerika	58	55
Asia Pacific	11	9
Emerging Markets	15	16
Totaal	100	100

¹ inclusief de beleggingen in Unigest Pools

Specificatie naar sector ¹	2022 %	2021 %
Energie	5	3
Materialen	6	5
Industrie	9	9
Consumenten: Auto/Media e.d.	12	13
Consumenten: Voeding/Drank	6	6
Gezondheid	13	11
Financiële instellingen	20	19
Informatietechnologie	21	26
Telecommunicatie	5	6
Nutsbedrijven	3	2
Totaal	100	100

¹ inclusief de beleggingen in Unigest Pools

3 Vastgoed

Specificatie naar regio	2022 %	2021 %
Europa	12	16
Azië en Pacific	24	20
Noord-Amerika	64	64
Totaal	100	100

Specificatie naar soort	2022 %	2021 %
Beursgenoteerd	100	100
Totaal	100	100

Forward belegt uitsluitend in indirect vastgoed.

4 Derivaten

Forward kan in het kader van het vermogensbeheer en risicoreductie gebruik maken van derivaten, zoals renteswaps en valutaderivaten. Dit gebeurt om risico's af te dekken of koersen te fixeren in verband met voorgenomen aan- of verkooptransacties.

Per saldo is de totale marktwaarde van de derivaten per eind 2022 € -26 miljoen (2021: € -6 miljoen).

Als onderpand is per saldo € 18 miljoen aan cash betaald (2021: € 6 miljoen betaald).

Net als per eind 2021 zijn er per eind 2022 geen obligaties als onderpand ontvangen of uitgeleverd.

Renteswaps

De totale nominale waarde van de afgesloten renteswaps bedraagt € -23 miljoen (2021: € 31 miljoen) en hiermee is ongeveer 31% van de rentemismatch (rentegevoeligheid van de kring) afgedekt. Per eind 2021 was dit ook ongeveer 31%. Ultimo 2022 is de totale marktwaarde van deze derivaten € -26 miljoen (2021: € -6 miljoen).

	Onderliggende waarde	Actuele waarde	Positieve waarde (vordering)	Negatieve waarde (schuld)
Renteswaps 2022	-22.860	-25.740	18.323	-44.063
Renteswaps 2021	31.190	-6.030	5.394	-11.424

Afdeckingspercentage	2022 %	2021 %
Renteswaps	31	31

5 Overige beleggingen

De overige beleggingen bestaan uit de belegging in twee Uninvest Sustainability Fondsen (USF I en USF II), beleggingsfondsen voor Unilever-ondernemingen die geheel gericht zijn op impactbeleggingen, investeringen in ondernemingen of projecten die daadwerkelijk bijdragen aan een beter milieu of betere sociale omstandigheden.

	2022	2021
USF I	4.553	4.165
USF II	4.890	1.615
Totaal	9.443	5.780

De USF's bestaan uit diverse beleggingscategorieën:

Specificatie naar portefeuille	2022 %	2021 %
Private Debt	26	26
Real Assets	15	16
Private Equity	46	48
Overig	13	10
Totaal	100	100

6 Overige vorderingen en overlopende activa

	2022	2021
Te vorderen dividendbelasting	85	80
Lopende interest beleggingen	178	17
Vordering uit collateral management	17.536	6.288
Vordering op Unilever APF		
• Unilever	84	91
• banksaldo	663	831
• risicoherverzekering	913	1.814
• overig	386	211
Totaal te vorderen van Unilever APF	2.046	2.947
Totaal	19.845	9.332

7 Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en bestaan uit rekening courantsaldi bij The Bank of New York Mellon (beleggingsrekeningen).

8 Reserves

Overige reserves	2022		2021	
Stand per 1 januari		99.553		60.713
Bestemming saldo van baten en lasten		40.717		38.840
Stand per 31 december		140.270		99.553

Solvabiliteit in % van voorziening pensioenverplichtingen	2022		2021	
Minimaal Vereist eigen vermogen	4,5%	14.616	4,4%	18.562
Vereist eigen vermogen	27,8%	90.018	22,5%	95.230
Aanwezig eigen vermogen	43,3%	140.270	23,5%	99.553

Dekkingsgraad

De actuele dekkingsgraad wordt berekend door het totale fondsvermogen te delen door de voorziening pensioenverplichtingen. Het fondsvermogen bestaat uit de activa enerzijds en de derivaten en de overige schulden en overlopende passiva anderzijds.

Sinds 1 januari 2015 kent het Nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK) naast het begrip dekkingsgraad ook het begrip beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele, nominale dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden.

In het nFTK is de toekomstbestendige indexatiegrens (TBI-dekkingsgraad) geïntroduceerd. Dit is de dekkingsgraad waaraan de beleidsdekkingsgraad minimaal moet voldoen alvorens de indexatie volledig te kunnen toekennen.

De reële dekkingsgraad wordt berekend door de beleidsdekkingsgraad te delen door de TBI-dekkingsgraad. De vereiste dekkingsgraad dient als solvabiliteitsbuffer voor de risico's die Forward loopt.

	2022	2021
Actuele dekkingsgraad	143,3%	123,5%
Beleidsdekkingsgraad	139,4%	121,5%
TBI-dekkingsgraad	141,1%	128,6%
Vereiste dekkingsgraad	127,8%	122,5%
Reële dekkingsgraad	98,8%	94,5%

9 Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen naar soort deelnemer	2022	2021
Actieve deelnemers	177.950	261.628
Gewezen deelnemers	122.927	139.016
Pensioengerechtigden	22.788	22.471
Totaal	323.665	423.115

Als de rente voor alle looptijden met 1%-punt stijgt, neemt de waarde van de pensioenverplichtingen met ongeveer 26% af. Als de rente voor alle looptijden met 1%-punt daalt, neemt de waarde van de pensioenverplichtingen met ongeveer 38% toe.

In het reglement is opgenomen dat de hoogte van de voorwaardelijke indexatie aan actieve en arbeidsongeschikte deelnemers gelijk is aan de cao-loonstijging over het voorgaande jaar. In 2022 is er een cao loonronde geweest van 4,54%.

De voorwaardelijke indexatie voor de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden is gelijk aan de prijsstijging (CPI alle huishoudens, afgeleid).

De indexatie voor de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden bedraagt per 1 januari 2022 16,93%.

De Raad van Bestuur heeft in november 2022 conform het indexatiebeleid besloten dat voor zowel actieve als inactieve deelnemers de indexatie 77% van de ambitie bedraagt. Voor de actieve en arbeidsongeschikte deelnemers is de indexatie derhalve gelijk aan 77% van 4,54% = 3,50%. Voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden is de indexatie gelijk aan 77% van 16,93% = 13,04%. Deze verhogingen zijn in de VPV per 31 december 2022 opgenomen. Per 1 januari 2023 bedraagt de indexatie-achterstand 2,24% voor actieven en 5,64% voor inactieven.

De pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloon- regeling met een pensioenrichtleeftijd van 68 jaar. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdoms-pensioen opgebouwd van 1,875% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag.

De pensioengrondslag is gelijk aan het basisloon, vakantietoeslag en als vast te beschouwen uitkeringen

onder aftrek van de franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Tevens bestaat er recht op partner- en wezenpensioen. Jaarlijks worden de opgebouwde aanspraken geïndexeerd conform het indexatiebeleid zoals in het pensioenreglement is vastgelegd. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling als een uitkerings-overeenkomst.

Mutaties alle categorieën in aantallen 2022	Actieve Deelnemers	Gewezen Deelnemers	Pensioen-gerechtigden
Stand per 1 januari	2.692	2.347	225
Nieuwe toetredingen	331	0	0
Herintredingen	12	-12	0
Uittreding met premievrije aanspraken	-494	494	0
Waardeoverdracht	0	-51	0
Ingang pensioen	-9	-44	67
Overlijden	-6	-5	-2
Afkoop	0	0	-2
Andere oorzaken	-3	2	-2
Stand per 31 december	2.523	2.731	286

10 Overige schulden en overlopende passiva

	2022	2021
Beleggingen	-	4.000
Schuld aan Unilever APF		
• Unilever	262	457
• loonheffing	43	31
• nog te verwerken verzekeringstechnische transacties	165	840
• te betalen risicoherverzekering	897	-
• personeelsgerelateerd verplichtingen	85	91
• overig	494	192
Totaal schuld aan Unilever APF	1.946	1.611
Totaal	1.946	5.611

Integrale risicobeheersing en transparantie

Voor het risicobeleid, integraal risicobeheer en transparantie verwijzen wij naar het Bestuursverslag.

De kwantitatieve elementen hebben we opgenomen in de individuele toelichtingen op de balans en de staat van baten en lasten.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Ultimo 2022 staan de volgende commitments uit:

- Hypotheken € 1 miljoen (2021: € 12 miljoen)
- USF I € 1 miljoen (2021: € 2 miljoen)
- USF II € 10 miljoen (2021: € 12 miljoen)

De deelnemers van Forward bouwen pensioen op in een collectieve beschikbare premieregeling. Unilever betaalt een jaarlijks vastgestelde premie en is daarna niet verantwoordelijk voor eventuele tekorten bij de kring.

De risico's liggen daarmee bij het collectief van deelnemers en gepensioneerden. Feitelijk is dit het risico dat de pensioenen bij tekorten niet of niet volledig worden geïndexeerd of in het uiterste geval zelfs nominaal worden verlaagd.

Verbonden partijen

Unilever APF voert via de collectiviteitskring Forward de pensioenovereenkomsten, zoals Unilever die met de werknemers heeft afgesloten, uit. Dit is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen Forward en Unilever. In deze uitvoeringsovereenkomst zijn onder meer vastgelegd hoe de door Unilever verschuldigde premie wordt berekend en de wijze van toeslagverlening.

Toelichting op de staat van baten en lasten

bedragen in '000 euro's

11 Premiebijdragen

	2022	2021
Werkgever	48.416	45.950
Werknemer	4.252	4.070
	52.668	50.020

Kostendeekkende premie	2022	2021
Onvoorwaardelijke aanspraken en risicopremies	56.467	57.194
Solvabiliteitsopslag	12.705	12.869
Opslag uitvoeringskosten	1.713	1.787
	70.885	71.850

Toetsingspremie	2022	2021
Onvoorwaardelijke aanspraken en risicopremies	21.347	20.912
Solvabiliteitsopslag	-	-
Opslag financiering indexatie	23.385	22.831
Opslag uitvoeringskosten	1.713	1.787
	46.445	45.530

Feitelijke premie	2022	2021
Premie basisregeling	52.556	49.902
Premie ANW-hiaat verzekering	112	118
	52.668	50.020

De jaarlijkse administratiekosten (onder aftrek van vrijval excasso opslag uit de VPV) van Forward worden direct uit de ontvangen pensioenpremie gefinancierd. Daarnaast dient Forward een excassovoorziening te vormen ter financiering van toekomstige uitvoeringskosten. De excasso-opslag is 3%.

De zuivere kostendekkende premie

De zuivere kostendekkende premie is achteraf vastgesteld en geeft de waarde van de pensioenaangroei in 2022 weer en de daarbij behorende solvabiliteitsmarge per 31 december 2022 van 27,8% en is inclusief de werkelijke uitvoeringskosten (onder aftrek van vrijval excasso opslag uit de VPV).

Deze premie is vastgesteld op basis van de rente-termijnstructuur gepubliceerd door De Nederlandsche Bank per 31 december 2022.

Bij de vaststelling wordt de rendementscurve gebruikt die gebaseerd is op:

- de door DNB gepubliceerde RTS per 31 oktober 2020, deze RTS staat vast vanaf 1 januari 2021 tot de implementatie van een regeling op basis van het Pensioenakkoord, maar uiterlijk tot 1 januari 2026;
- de maximale parameters conform commissie parameters juni 2019;
- de strategische ratingverdeling per 31 december 2020.

De toetsingspremie

Vanaf 1 januari 2021 is de toetsingspremie de gedempte kostendekkende premie en is achteraf vastgesteld. De toetsingspremie is bepaald op basis van de door DNB geformuleerde richtlijnen voor de gedempte kostendekkende premie. In deze premie worden de werkelijke uitvoeringskosten meegenomen.

De feitelijke (CDC) premie

De CDC-premie gelijk aan de feitelijke premie en wordt bepaald als een vast percentage van de pensioengrondslagsom van 37% conform de afspraken in de uitvoeringsovereenkomst met Unilever.

De totaal ontvangen feitelijke premie is hoger dan de toetsingspremie.

12 Beleggingsresultaten

2022	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Vastrentende waarden	2.569	-47.053	-501	-44.985
Aandelen	3.571	-25.245	-213	-21.887
Vastgoed	-	-5.146	-36	-5.182
Derivaten	-	-41.663	-42	-41.705
Overige beleggingen	389	128	-15	502
Totaal	6.529	-118.979	-807	-113.257

2021	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Vastrentende waarden	2.157	-2.226	-482	-551
Aandelen	2.056	32.226	-237	34.045
Vastgoed	-	8.201	-44	8.157
Derivaten	-	-20.718	-9	-20.727
Overige beleggingen	-	962	-8	954
Totaal	4.213	18.445	-780	21.878

Vermogensbeheerkosten

De kosten van vermogensbeheer bestaan uit directe en indirecte vermogensbeheerkosten. De directe kosten vermogensbeheer bestaan uit € 313.000 Fiduciair beheer (2021: € 366.000), € 14.000 bewaarloon (2021: € 14.000) en € 466.000 overige kosten (2021: € 400.000).

13 Pensioenuitkeringen

	2022	2021
Ouderdompensioen	-690	-471
Partnerpensioen	-464	-364
Afkopen	-7	-3
Totaal	-1.161	-838

Mutaties pensioengerechtigden in aantallen	Ouderdoms- pensioen	Partner- pensioen	Overig
Stand per 1 januari	184	29	12
Ingang pensioen	53	8	6
Overlijden	-1	-1	-
Afkoop	-	-	-2
Andere oorzaken	-	-	-2
Stand per 31 december	236	36	14

14 Pensioenuitvoeringskosten

	2022	2021
Salarissen	642	645
Sociale lasten	87	81
Pensioenkosten	154	323
Automatiseringskosten	219	241
Kostendoorbelasting Unilever Nederland	82	87
Controle en advies	420	277
Overige	145	160
Totaal	1.749	1.814

Vergoeding externe accountant

De externe accountantskosten bedragen € 79.000 en hebben betrekking op de controle van de financiële jaarrapportage en de jaarstaten van De Nederlandsche Bank (2021: € 72.000).

15 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben. Ook zijn hierin de risico- premies voor overlijden en invaliditeit opgenomen.

Indexering en overige toeslagen

Er wordt geen rekening gehouden met (toekomstige) indexering. Indexaties per 1 januari worden in het voorgaande boekjaar meegenomen. De indexatie per 1 januari 2023 is dus meegenomen in de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2022.

Rentetoevoeging

De benodigde rente is gelijk aan de éénjaarsrente van de door DNB gepubliceerde rentecurve. De benodigde rente wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

De vrijval aan bruto uitkeringen en de afkopen van pensioenen, die in het boekjaar hebben plaatsgevonden zijn opgenomen in deze posten.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de RTS zoals door de DNB is gepubliceerd per die datum. Het effect van de verandering van de rente wordt verantwoord onder wijziging marktrente.

Wijziging actuariële grondslagen

De overlevingstafel en de ervaringssterftecorrecties zijn in 2022 gewijzigd. De overlevingstafels zijn gewijzigd naar de in september 2022 door AG gepubliceerde Prognosetafels AG2022. Deze wijziging zorgde voor een stijging van de VPV van € 3,6 miljoen.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

De waarde van overgenomen en overgedragen pensioenverplichtingen wordt bepaald op basis van de door de Pensioenfederatie gepubliceerde grondslagen voor individuele waardeoverdrachten.

Overige mutaties

Deze bestaan uit: technisch resultaat € 2,244 miljoen en overige oorzaken € -0,077 miljoen.

16 Saldo overdracht van rechten

	2022	2021
Inkomende waardeoverdrachten	5.488	2.122
Uitgaande waardeoverdrachten	-1.112	-583
Totaal	4.376	1.539

17 Saldo risicoherverzekering

	2022	2021
Betaalde premie overlijdensrisicoherverzekering	-596	-805
Betaalde premie arbeidsongeschiktheidsrisicoherverzekering	-1.299	-1.231
Uitkering overlijdensrisicoherverzekering	1.043	1.702
Uitkering arbeidsongeschiktheidsrisicoherverzekering	1.233	-380
Totaal	381	-714

Omdat de risico's voor arbeidsongeschiktheid en overlijden relatief groot zijn ten opzichte van de omvang van Forward, waardoor tegenvallende schades een onevenredig groot effect zouden hebben op de dekkinggraad, is besloten om de overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's van Forward volledig over te dragen aan een herverzekeraar.

Het risicoherverzekeringscontract is een verzekering op risicobasis.

Bestemming saldo baten en lasten

Het saldo baten en lasten over 2022 is ten gunste gekomen van de overige reserves.

Kring Forward

Overige gegevens

Kerncijfers laatste 8 jaar

bedragen in '000 euro's

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantallen deelnemers								
Deelnemers voor wie wordt bijgedragen	2.523	2.692	2.450	2.475	2.417	3.008	3.178	3.129
Deelnemers met premievrije aanspraken	2.731	2.347	2.165	2.015	1.707	735	411	149
Pensioengerechtigden	286	225	174	138	94	72	42	13
Totaal	5.540	5.264	4.789	4.628	4.218	3.815	3.631	3.291

Vermogenspositie								
Fondsvermogen	463.935	522.668	452.646	346.758	244.379	191.668	126.528	62.210
Voorziening pensioenverplichtingen	323.665	423.115	391.933	279.764	186.252	131.993	88.704	38.194
Dekkingsgraad (nominaal)	143%	124%	116%	124%	131%	145%	143%	163%
Beleidsdekkingsgraad (nominaal)	139%	122%	111%	125%	140%	145%	142%	182%
Dekkingsgraad (reëel)	99%	95%	87%	96%	109%	113%	110%	134%

Premiebijdragen								
Feitelijke premie	52.668	50.020	65.261	48.550	52.354	61.890	54.798	68.463 ¹
Waarvan deelnemersbijdrage	4.252	4.070	3.791	3.764	4.103	4.400	4.511	3.345
Kostendeckende premie	73.878	71.850	58.092	47.537	49.503	57.060	50.900	40.762

Pensioenuitkeringen (netto)	-1.161	-838	-621	-482	-414	-343	-119	-14
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer in €	623	622	647	802	712	661	577	425
Beleggingsopbrengsten	-113.257	21.878	35.944	55.446	-3.939	3.673	10.218	-6.127

Beleggingen								
Vastrentende waarden	308.025	327.778	293.100	227.374	162.323	126.716	86.469	45.198
Aandelen	131.487	161.088	133.128	103.264	67.425	56.091	38.486	19.266
Vastgoed	22.543	30.215	22.046	22.749	13.388	9.287	7.322	3.203
Derivaten	-25.740	-6.030	15.577	-9.705	2.156	-1.189	-1.691	-4.586
Overige beleggingen	9.443	5.780	3.548	1.667	204			
Totaal belegd vermogen	445.758	518.831	467.399	345.349	245.496	190.905	130.586	63.081

Rendementen (1 jaar)								
Groeiportefeuille	-12,3%	16,2%	0,9%	19,6%	-5,2%	7,5%	10,3%	-4,9%
Stabiele rendementsportefeuille	-14,6%	-0,8%	3,3%	5,2%	-0,1%	1,7%	3,3%	-0,9%
Renteswaps	-8,1%	-4,6%	7,5%	7,7%	1,8%	-0,7%	8,1%	-17,3%
Totaal	-20,8%	4,5%	9,5%	22,0%	-1,4%	2,3%	16,0%	-20,5%

Kosten vermogensbeheer excl. transactiekosten (in basispunten/gem belegd vermogen)	41	49	59	65	70	64	58	39
---	----	----	----	----	----	----	----	----

Transactiekosten (in basispunten/gem belegd vermogen)	7	8	8	15	11	10	3	5
--	---	---	---	----	----	----	---	---

¹ 2015: inclusief € 15 miljoen garantiestorting en € 15 miljoen indexatiedepot.

Strategische benchmarkbeschrijving

Asset Categorie	Benchmark
Diversified Growth	Customized Diversified Growth
Stable Return	Customized Stable Return
Cash	€STR - 15 bp

Diversified Growth	
Developed Markets	iSTOXX World Net Return
Global Emerging Markets	MSCI Emerging Markets Total Return Net Dividends Reinvested
Listed Real Estate	FTSE EPRA/NAREIT Developed Net Dividends Reinvested
High Yield Obligaties	ICE BoA/ML Global High Yield IG Country Constrained (100% hedged to EUR)
Emerging Markets Debt	50% x JPM EMBI Diversified Comp (100% hedged to EUR) + 50% x JPM GBI-EM Global Diversified Comp
Diversified Income Fund	25% x Credit Suisse Western Europe Institutional Leveraged Loan Total Return (100% hedged to Euro) + 75% x Bloomberg Barclays Pan European Floating ABS Bond Total Return (100% hedged to Euro)

Stable Return	
Staatsobligaties	Portefeuillerendement is benchmarkrendement
Credit obligaties	ICE BoA/ML Q772 Custom (100% hedged to EUR)
Nederlandse Hypotheken	Portefeuillerendement is benchmarkrendement

Overlay	
Nominal Interest Rates Swaps	Portefeuillerendement is benchmarkrendement

Kring Progress

Financiële jaarrapportage

Balans per 31 december 2022

bedragen in '000 euro's

Na resultaatbestemming	Toelichting (vanaf pag 99)	2022	2021
Activa			
Beleggingen voor risico van het pensioenfonds			
Vastrentende waarden	1	3.738.921	3.725.960
Aandelen	2	1.006.241	1.707.645
Vastgoed	3	380.097	504.840
Derivaten	4	436.770	303.160
Overige beleggingen	5	142.697	103.571
Subtotaal		5.704.726	6.345.176
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	6	11.848	15.990
Overige vorderingen en overlopende activa	7	11.933	93.168
Liquide middelen	8	30.696	22.092
Totaal		5.759.203	6.476.426

Passiva			
Reserves	9	2.108.574	2.034.970
Technische voorzieningen	10		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds		3.201.113	4.060.998
Derivaten	4	183.011	149.582
Overige schulden en overlopende passiva	11	266.505	230.876
Totaal		5.759.203	6.476.426

Actuele dekkingsgraad	165,9%	150,1%
Beleidsdekkingsgraad	170,2%	143,9%

Staat van baten en lasten over 2022

bedragen in '000 euro's

	Toelichting (vanaf pag 109)	2022	2021
Premiebijdragen	12	11	61.679
Beleggingsresultaten	13	-625.901	613.272
Pensioenuitkeringen	14	-152.858	-150.961
Pensioenuitvoeringskosten	15	-3.195	-3.511
Mutatie technische voorzieningen	16		
<ul style="list-style-type: none"> • Indexering en overige toeslagen • Rentetoevoeging • Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten • Wijziging marktrente • Wijziging actuariële grondslagen • Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten • Wijzigingen pensioenreglement • Overige mutaties 			
Subtotaal mutatie technische voorzieningen		859.885	302.692
Saldo herverzekering	17	-2.597	-253
Uitgaande waardeoverdrachten		-1.925	-792
Bijdrage weerstandsvermogen APF		-	-968
Overige baten en lasten		184	656
Saldo van baten en lasten		73.604	821.814

Kasstroomoverzicht over 2022

bedragen in '000 euro's

	2022	2021
Verkopen en aflossingen van beleggingen	3.685.305	3.292.362
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	84.971	85.242
Ontvangen collateral	1.766.794	1.251.045
Ontvangen van derivaten	340.890	162.513
Aankopen beleggingen	-3.594.116	-3.218.524
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-226	-327
Betaald collateral	-1.656.759	-1.299.095
Betaald aan derivaten	-458.488	-183.644
Saldo overboeking ¹	-160.000	-94.844
Overige	233	166
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten	8.604	-5.106
Netto kasstroom	8.604	-5.106
Stand liquide middelen per 1 januari	22.092	27.198
Liquide middelen per 31 december	30.696	22.092

¹ Overboeking tussen beleggingsrekening kring Progress en bankrekening Unilever APF

Toelichting op de Financiële jaarrapportage kring Progress

bedragen in '000 euro's

Algemeen

Op 1 januari 2017 is Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Progress" opgegaan in Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland en vormt hierin de collectiviteitkring Progress (Progress), met een eigen afgescheiden pensioenvermogen, een eigen indexatie-, premie- en beleggingsbeleid en een eigen pensioenregeling.

Sinds 1 april 2015 is Progress een gesloten fonds. De deelnemers die werken bij een van de Unileverbedrijven bouwen pensioen op in een collectieve beschikbare premieregeling (CDC) in de collectiviteitkring Forward (Forward).

Alle beleggingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde conform de 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving' (RJ610 "Pensioenfonds") van de Raad voor de Jaarverslaggeving, de beursgenoteerde beleggingen op basis van de marktnotering per balansdatum en niet-beursgenoteerde beleggingen met behulp van algemeen aanvaarde waarderingmodellen en waarde-ringstechnieken. Synoniem van de reële waarde is marktwaarde en internationaal 'fair value'.

Deze financiële jaarrapportage is opgesteld in euro's.

Schattingswijziging

In 2022 heeft het bestuur nieuwe actuariële grondslagen vastgesteld. Hierbij is besloten de meest recente prognose van de toekomstige sterfteontwikkeling toe te passen zoals opgenomen in de AG-prognosetafels die in september 2022 zijn geactualiseerd en gepubliceerd. In 2021 werden de AG-prognosetafels 2020 toegepast. Het verwerken van de geactualiseerde prognosetafels heeft geleid tot een stijging van de technische voorziening van EUR 18,6 miljoen. De impact op de dekkingsgraad bedraagt +/- 0,7%-punt.

De geactualiseerde prognosetafels zijn geen aanleiding om de ervaringssterfte te actualiseren.

Grondslagen voor waardering

Vastrentende waarden

De staats- en bedrijfsobligaties zijn gewaardeerd tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen (mid/bid) aan de diverse beurzen op balansdatum.

Hypotheke zijn opgenomen tegen reële waarde. Bij de bepaling van deze waarde worden door de uitvoerder beheerde waarderingmodellen gebruikt en wordt de Euroswaprente gehanteerd plus een variabele spread op basis van consumententarieven.

Senior Loans zijn opgenomen tegen reële waarde inclusief de lopende rente. Bij de bepaling van deze waarde wordt rekening gehouden met de actuele marktrente, de resterende looptijd, het aflossingspatroon en het risico van vervroegde aflossing.

Asset Backed Securities zijn gewaardeerd tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen op balansdatum.

Emerging Markets Debt en High Yield zijn opgenomen tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen op balansdatum.

Beleggingen in geldmarktfondsen worden opgenomen tegen de reële waarde.

Niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen die onderliggend beleggen in vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen de reële waarde op balansdatum, doorgaans de intrinsieke fondswaarde per participatie.

Aandelen

De beursgenoteerde aandelen zijn opgenomen tegen de reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen op balansdatum. Niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen die onderliggend beleggen in aandelen worden gewaardeerd tegen de waarde op balansdatum.

Private equity beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De waarde wordt bepaald door de officiële waardering van de externe manager indien tijdig beschikbaar. Indien deze nog niet beschikbaar is, wordt een schatting gebruikt van de externe manager aangezien deze beschikt over de meest recente informatie van de markt. Indien deze ook niet beschikbaar is, zullen de officiële waarderings per eind september, verhoogd met investeringen en verlaagd met desinvesteringen/distributies in het vierde kwartaal, worden gebruikt als waardering.

Vastgoedbeleggingen (Indirect)

Niet-beursgenoteerd vastgoed wordt gewaardeerd tegen reële waarde. De waarde wordt bepaald door de officiële intrinsieke waardering van de externe manager indien tijdig beschikbaar. Indien deze nog niet beschikbaar is, wordt een schatting gebruikt van de externe manager aangezien deze beschikt over de meest recente informatie van de markt en het onderliggende onroerend goed. Indien deze ook niet beschikbaar is, zullen de officiële waarderings per eind september, verhoogd met de investeringen en verlaagd met desinvesteringen/distributies in het vierde kwartaal, worden gebruikt als waardering.

Derivaten

Progress kan in het kader van het vermogensbeheer en risicoreductie gebruik maken van derivaten, zoals rente- en inflatieswaps, valutaderivaten en futures. Dit gebeurt om risico's af te dekken of koersen te fixeren in verband met voorgenomen aan- of verkoop-transacties.

De rente- en inflatieswaps worden gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de in de markt geldende €STR swapcurve.

Valutatermijncontracten worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Voor de valuta-

termijncontracten is dit de forwardkoers van alle afzonderlijk afgesloten valutatermijncontracten.

Futures worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Deze reële waarde is gebaseerd op de beurskoers.

Overige beleggingen

De overige beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Deze bestaan uit beleggingen in twee Unilever Sustainability Fondsen (USF I en USF II). De waarde wordt bepaald door de officiële waardering van de externe manager indien tijdig beschikbaar. Indien deze niet beschikbaar is, zal de meest recente waardering, verhoogd met investeringen en verlaagd met desinvesteringen/ distributies in de tussenliggende periode, gebruikt worden als waardering.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Het herverzekeringsdeel van de technische voorziening wordt gewaardeerd op de actuariële bepaalde contante waarde van de herverzekerde aanspraken. Deze herverzekerde aanspraken worden berekend conform de grondslagen van de voorziening pensioenverplichtingen. Progress loopt hierbij geen beleggings- en actuariële risico's anders dan tegenpartijrisico.

Overige vorderingen en overlopende activa

Deze worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs, eventueel verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen. Na eerste verwerking zijn vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves

Overige reserves

De overige reserves worden salderend bepaald en zijn het restant tussen het belegd vermogen en overige activa enerzijds, en de voorziening pensioenverplichtingen en overige passiva anderzijds.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Progress is een gesloten kring per 1 april 2015. Er wordt geen pensioen meer opgebouwd.

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) is gewaardeerd op actuele waarde, en is gelijk aan de contante waarde van de toegekende pensioen-aanspraken binnen Progress. In de VPV per 31 december 2022 is rekening gehouden met de toegekende indexatie per 1 januari 2023. De VPV is verder berekend met inachtneming van de volgende grondslagen en technische veronderstellingen:

Rekenrente

De gehanteerde rekenrente is gelijk aan de RTS (rentetermijnstructuur) overeenkomstig de richtlijnen van DNB per 31 december 2022.

Overlevingstafels

Voor zowel mannen als vrouwen wordt gereserveerd volgens de door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) in september 2022 gepubliceerde gewijzigde Prognosetafel 2022, met startjaar 2023. Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van de ervaringssterfte Willis Towers Watson 2020 correctiefactoren voor deelnemers.

Gezinssamenstelling

Voor niet-pensioentrekkenden is een partnerfrequentie van 100% aangenomen, die na de 68-jarige leeftijd afloopt volgens de sterftegrondslagen voor de meeverzekerde partner. Voor pensioentrekkenden is uitgegaan van de werkelijke burgerlijke staat.

Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is in alle gevallen op drie jaar gesteld, waarbij de mannelijke deelnemer drie jaar ouder wordt verondersteld.

Er wordt verondersteld dat de partner van een mannelijke deelnemer een vrouw is en dat de partner van een vrouwelijke deelnemer een man is.

Kosten

Aangenomen is dat de kosten van de pensioen-administratie kunnen worden gedekt uit de excasso voorziening. De excasso voorziening bedraagt 2,6% van de totale technische voorziening. Doordat elk jaar pensioenen worden uitgekeerd, valt jaarlijks de opslag van 2,6% op de uitgekeerde pensioenen vrij. Deze vrijval dekt de kosten voor 1 jaar.

Invaliditeit

Tot 1 april 2015 lag het invaliditeitsrisico van de actieve deelnemers bij Progress. In het pensioenreglement 2007 is premievrijstelling bij invaliditeit (PVI) en het arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP) opgenomen. Per 1 april 2015 is er geen actieve pensioenopbouw meer binnen Progress en hoeft derhalve geen rekening meer gehouden te worden met toekomstige invaliditeit. Hierdoor is de voorziening voor toekomstige invaliditeit vanaf 31 december 2015 nihil.

Overige schulden en overlopende passiva

Deze worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs. Na eerste verwerking zijn schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs.

Omrekening vreemde valuta

Transacties die in vreemde valuta gedurende het boekjaar zijn afgesloten, zijn omgerekend tegen de werkelijk verrekende valutakoersen. Activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de valutakoersen per balansdatum.

De koers op balansdatum van de euro ten opzichte van de belangrijkste valuta is:

	2022	2021
USD	1,0673	1,1372
JPY	140,82	130,95
GBP	0,8872	0,8396
AUD	1,5738	1,5641
CHF	0,9874	1,0362

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Premiebijdragen

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen of bijbetalingen.

Beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan:

- dividend;
- interest;
- vergoedingen voor uitlenen van effecten;
- overige opbrengsten.

Vergoedingen, ontvangen voor het uitlenen van effecten, worden ten gunste van de desbetreffende aandelen-, vastgoed- en obligatieportefeuille gebracht.

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen. De kosten van het vermogensbeheer, zoals transactiekosten, provisies, kosten van custodians en externe vermogensbeheerders zijn verrekend met de

desbetreffende directe en indirecte beleggingsopbrengsten.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan de pensioengerechtigden uitgekeerde bedragen en afkopen.

Saldo overdracht van rechten

De post Saldo overdracht van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans

bedragen in '000 euro's

Algemeen

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van de kring kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Indien deze instrumenten worden gewaardeerd tegen de reële waarde worden deze gerangschikt onder 'Directe marktnoteringen'. Als niet direct een betrouwbare marktnotering voor de financiële instrumenten is aan te wijzen wordt de marktnotering

gerangschikt onder 'Afgeleide marktnoteringen' als de waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata, en onder 'Waarderingsmodellen en -technieken' als de waarde wordt vastgesteld met behulp van waarderingmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

De marktwaarde van de totale beleggingen wordt ultimo boekjaar als volgt weergegeven:

2022	Directe marktnoteringen	Afgeleide marktnoteringen	Waarderingsmodellen en technieken	Totaal
Vastrentende waarden	2.006.397	1.732.524	-	3.738.921
Aandelen	-	983.230	23.011	1.006.241
Vastgoed	-	-	380.097	380.097
Derivaten	-	253.759	-	253.759
Overige beleggingen	-	-	142.697	142.697
Totaal	2.006.397	2.969.513	545.805	5.521.715

2021	Directe marktnoteringen	Afgeleide marktnoteringen	Waarderingsmodellen en technieken	Totaal
Vastrentende waarden	1.750.956	1.975.004	-	3.725.960
Aandelen	-	1.675.904	31.741	1.707.645
Vastgoed	48.891	-	455.949	504.840
Derivaten	-2.555	156.133	-	153.578
Overige beleggingen	-	-	103.571	103.571
Totaal	1.797.292	3.807.041	591.261	6.195.594

De beleggingen in de Uninvest Pools zijn geclassificeerd als afgeleide marktnotering, echter de inhoud van de beleggingen (look through) betreft beursgenoteerde stukken. Er zijn geen directe belangen in Unilever.

2022	Beursgenoteerd	Niet beursgenoteerd	Totaal
Vastrentende waarden	2.244.754	1.494.167	3.738.921
Aandelen	975.946	30.295	1.006.241
Vastgoed	-	380.097	380.097
Derivaten	-	253.759	253.759
Overige beleggingen	-	142.697	142.697
Totaal	3.220.700	2.301.015	5.521.715

2021	Beursgenoteerd	Niet beursgenoteerd	Totaal
Vastrentende waarden	2.180.671	1.545.289	3.725.960
Aandelen	1.633.825	73.820	1.707.645
Vastgoed	48.891	455.949	504.840
Derivaten	-2.555	156.133	153.578
Overige beleggingen	-	103.571	103.571
Totaal	3.860.832	2.334.762	6.195.594

Het mutatieoverzicht beleggingen ziet er als volgt uit:

2022	Stand 1 januari	Aankopen	Verkopen	Overige mutaties	Her- waardering	Stand 31 december
Vastrentende waarden	3.725.960	1.507.782	-1.045.728	95.287	-544.380	3.738.921
Aandelen	1.707.645	486	-455.075	-	-246.815	1.006.241
Vastgoed	504.840	25.865	-201.813	-	51.205	380.097
Derivaten	153.578	-	83.166	-	17.015	253.759
Overige beleggingen	103.571	41.580	-1.947	-	-507	142.697
Totaal	6.195.594	1.575.713	-1.621.397	95.287	-723.482	5.521.715

2021	Stand 1 januari	Aankopen	Verkopen	Overige mutaties	Her- waardering	Stand 31 december
Vastrentende waarden	3.212.546	902.819	-377.163	-32.513	20.271	3.725.960
Aandelen	1.874.430	1.733.942	-2.331.059	-	430.332	1.707.645
Vastgoed	443.758	5.911	-15.967	-	71.138	504.840
Derivaten	144.340	-	18.621	-	-9.383	153.578
Overige beleggingen	66.525	17.963	-	-	19.083	103.571
Totaal	5.741.599	2.660.635	-2.705.568	-32.513	531.441	6.195.594

De overige mutaties bij vastrentende waarden bestaan uit gesaldeerde transacties op de geldmarkt.

1 Vastrentende waarden

Specificatie naar soort	2022 %	2021 %
Obligaties	57	56
Hypotheekfondsen	18	21
Senior Loans/Asset Backed	11	12
Geldmarkt	14	11
Totaal	100	100

Kredietwaardigheid	2022 %	2021 %
AAA rating	35	25
AA rating	32	36
A rating	8	9
BBB rating	10	12
Lager dan BBB	14	17
Geen rating	1	1
Totaal	100	100

Duration	2022	2021
Duration (gemiddeld in jaren)	4,9	5,5

Portefeuilleverdeling	2022 %	2021 %
Staatsobligaties	28	22
Bedrijfsobligaties	13	14
Hypotheekfondsen	18	21
Senior Loans/Asset Backed	11	12
High Yield	8	10
Emerging Markets Debt	9	10
Geldmarkt	13	11
Totaal	100	100

Contractuele looptijd	2022 %	2021 %
Resterende looptijd < 1 jaar	26	13
Resterende looptijd 1-5 jaar	28	32
Resterende looptijd > 5 jaar	46	55
Totaal	100	100

2 Aandelen

	2022	2021
Aandelen	983.230	1.675.904
Private Equity	23.011	31.741
Totaal	1.006.241	1.707.645

Specificatie naar regio ¹	2022 %	2021 %
Europa ex Verenigd Koninkrijk	13	16
Verenigd Koninkrijk	4	4
Noord-Amerika	61	56
Asia Pacific	11	10
Emerging Markets	11	14
Totaal	100	100

Specificatie naar sector ¹	2022 %	2021 %
Energie	5	3
Materialen	5	5
Industrie	9	9
Consumenten: Auto/Media e.d.	11	13
Consumenten: Voeding/Drank	6	6
Gezondheid	14	12
Financiële instellingen	20	18
Informatietechnologie	22	26
Telecommunicatie	5	6
Nutsbedrijven	3	2
Totaal	100	100

¹ Inclusief de beleggingen in Uninvest Pools, exclusief Private Equity

Progress neemt deel aan een zogenoemd 'securities lending program'. Hierbij ontvangt Progress een vergoeding voor het tijdelijk uitlenen van effecten. Ultimo 2022 bedroeg de waarde van de uitgeleende effecten € 3 miljoen (2021: € 66 miljoen). Hiervoor zijn zekerheden in de vorm van obligaties ontvangen ter waarde van € 3 miljoen (2021: € 69 miljoen).

3 Vastgoed

Specificatie naar regio	2022 %	2021 %
Europa	82	56
Azië en Pacific	4	14
Noord-Amerika	14	30
Totaal	100	100

Specificatie naar soort	2022 %	2021 %
Beursgenoteerd	-	10
Niet beursgenoteerd	100	90
Totaal	100	100

Progress belegt uitsluitend in indirect vastgoed.

4 Derivaten

Progress kan in het kader van het vermogensbeheer en risicoreductie gebruik maken van derivaten, zoals rente- en inflatieswaps, valutaderivaten en futures. Dit gebeurt om risico's af te dekken of koersen te fixeren in verband met voorgenomen aan- of verkooptransacties.

Per saldo is de totale marktwaarde van de derivaten per eind 2022 € 253 miljoen (2021: € 154 miljoen).

Als onderpand is hiervoor per saldo € 260 miljoen aan cash ontvangen (2021: € 141 miljoen). Er zijn eind 2022 geen obligaties uitgeleverd (2021 geen obligaties uitgeleverd).

2022	Onderliggende waarde	Actuele waarde	Positieve waarde (vordering)	Negatieve waarde (schuld)
Renteswaps	-572.277	35.521	132.076	-96.555
Inflatieswaps	1.158.550	135.283	221.588	-86.305
Valutatermijncontracten	-1.517.954	82.955	83.106	-151
Futures	-	-	-	-
Totaal	-931.681	253.759	436.770	-183.011

2021	Onderliggende waarde	Actuele waarde	Positieve waarde (vordering)	Negatieve waarde (schuld)
Renteswaps	-818.377	96.093	147.767	-51.674
Inflatieswaps	988.550	95.790	153.962	-58.172
Valutatermijncontracten	-1.816.204	-35.750	1.173	-36.923
Futures	20.837	-2.555	258	-2.813
Totaal	-1.625.194	153.578	303.160	-149.582

Afdekkingspercentage	2022 %	2021 %
Renteswaps	61	35
Inflatieswaps	21	19

Rente- en inflatieswaps

De totale nominale waarde van de afgesloten rente-swaps bedraagt € -572 miljoen (2021: € -818 miljoen) en hiermee is ongeveer 61% van de rentemismatch (rentegevoeligheid van de kring) afgedekt. Per eind 2021 was dit ongeveer 35%.

De totale nominale waarde van de afgesloten inflatieswaps bedraagt € 1.158 miljoen (2021: € 989 miljoen) en hiermee is ongeveer 21% van de benodigde inflatiebehoefte afgedekt. Per eind 2021 was dit ongeveer 19%. Ultimo 2022 is de totale marktwaarde van deze derivaten € 171 miljoen, eind 2021 is dit € 192 miljoen.

Valutatermijncontracten

Het USD valutarisico wordt voor 80% strategisch afgedekt op totaal kringniveau. Voor staatsobligaties wordt een benchmark gebruikt waarbij het valutarisico volledig (100%) is afgedekt.

De totale balanswaarde van de valutatermijncontracten ultimo 2022 is € 83 miljoen (2021: € -36 miljoen).

Futures

Ten behoeve van de bijsturing van de duration kunnen futures worden afgesloten. Eind 2022 zijn geen future contracten afgesloten. Eind 2021 hadden we 783 future contracten met een marktwaarde van € -2,6 miljoen.

6 Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

	2022	2021
Stand per 1 januari	15.990	17.810
Uitkering herverzekering	-1.545	-1.567
Overige wijzigingen	-2.597	-253
Stand per 31 december	11.848	15.990

Dit is formeel geen herverzekering, maar een vordering op andere verzekeraars en pensioenfonds van te ontvangen aanspraken voor deelnemers. Deze aanspraken zijn inbegrepen in het Progress pensioen. De contante waarde van deze herverzekeringen is als actief post herverzekeringsdeel technische voorzieningen opgenomen aan de activa kant van de balans. De post overige wijzigingen bestaat voornamelijk uit het rente effect en mutatie deelnemersbestand.

5 Overige beleggingen

De overige beleggingen bestaan uit de belegging in twee Uninvest Sustainability Fondsen (USF I en USF II), beleggingsfondsen voor Unilever-ondernemingen die geheel gericht zijn op impactbeleggingen, investeringen in ondernemingen of projecten die daadwerkelijk bijdragen aan een beter milieu of betere sociale omstandigheden.

	2022	2021
USF I	96.548	88.330
USF II	46.149	15.241
Totaal	142.697	103.571

De USF's bestaan uit diverse beleggingscategorieën:

Specificatie naar portefeuille	2022 %	2021 %
Private Debt	27	26
Real Assets	19	19
Private Equity	44	47
Overig	10	8
Totaal	100	100

7 Overige vorderingen en overlopende activa

	2022	2021
Dividend-/couponbelasting	3.339	3.657
Te ontvangen dividend	-	785
Lopende interest	7.064	5.693
Vorderingen uit collateral management	-	81.440
Vordering op Unilever APF		
• Unilever	559	723
• banksaldo	474	140
• overig	497	730
Totaal te vorderen van Unilever APF	1.530	1.593
Totaal	11.933	93.168

8 Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en bestaan uitsluitend uit rekening courantsaldi bij The Bank of New York Mellon (beleggingsrekeningen).

9 Reserves

	2022		2021	
Bestemmingsreserve	-	-	-	-
Overige reserves	2.108.574		2.034.970	
Totaal	2.108.574		2.034.970	
Stand per 1 januari	2.034.970		1.213.156	
Bestemming saldo van baten en lasten	73.604		821.814	
Stand per 31 december	2.108.574		2.034.970	
Solvabiliteit in % van voorziening pensioenverplichtingen				
Minimaal Vereist eigen vermogen	4,0%	127.671	4,0%	161.835
Vereist eigen vermogen	16,8%	537.610	17,3%	702.240
Aanwezig eigen vermogen	65,9%	2.108.574	50,1%	2.034.970

Dekkingsgraad

De actuele dekkingsgraad wordt berekend door het totale fondsvermogen te delen door de voorziening pensioenverplichtingen. Sinds 1 januari 2015 kent het Nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK) naast het begrip dekkingsgraad ook het begrip beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele, nominale dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden.

Als onderdeel van het nFTK is de toekomstbestendige indexatiegrens (TBI-dekkingsgraad) geïntroduceerd. Het uitgangspunt voor TBI-dekkingsgraad is dat indexeren generatie-evenwichtig moet zijn.

De indexatie wordt pas volledig toegekend als de beleidsdekkingsgraad van Progress minimaal gelijk is aan de TBI-dekkingsgraad.

De reële dekkingsgraad, zoals bedoeld in artikel 7 van de Pensioenwet en Wet Verplichte beroepsregelingen, is gelijk aan de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de TBI-dekkingsgraad.

De vereiste dekkingsgraad dient als solvabiliteitsbuffer voor de risico's die Progress loopt.

	2022	2021
Actuele dekkingsgraad	165,9%	150,1%
Beleidsdekkingsgraad	170,2%	143,9%
TBI-dekkingsgraad	128,6%	122,6%
Vereiste dekkingsgraad	116,8%	117,3%
Reële dekkingsgraad	132,4%	117,3%

10 Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen	2022	2021
Voorziening pensioenverplichtingen	3.189.265	4.045.008
Voorziening pensioenverplichtingen herverzekerd	11.848	15.990
Totaal	3.201.113	4.060.998

Als de rente met 1%-punt stijgt, neemt de waarde van de pensioenverplichtingen met ongeveer 13% af. Als de rente met 1%-punt daalt, neemt de waarde van de pensioenverplichtingen met ongeveer 16% toe.

Reguliere indexatie

In het reglement is opgenomen dat de hoogte van de voorwaardelijke indexatie voor:

- de actieve en arbeidsongeschikte deelnemers gelijk is aan de cao-loonstijging over het voorgaande jaar. In 2022 is er een cao loonronde geweest van 4,54%
- de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden gelijk is aan de consumentenprijsindex alle huishoudens (afgeleid) over de periode ultimo oktober tot ultimo oktober. De stijging van de CPIa oktober 2021-oktober 2022 is gelijk aan 16,93%.

De Raad van Bestuur heeft in november 2022 conform het indexatiebeleid besloten dat voor zowel actieve als inactieve deelnemers de indexatie 80% van de ambitie bedraagt. Voor de actieve en arbeidsongeschikte deelnemers is de indexatie derhalve gelijk aan 80% van 4,54% = 3,63%. Voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden is de indexatie gelijk aan 80% van 16,93% = 13,54%. Deze verhogingen zijn in de VPV per 31 december 2022 opgenomen. Per 1 januari 2023

bedraagt de indexatie-achterstand 0,88% voor actieven en 2,99% voor inactieven.

Inhaalindexatie (incidentele indexatie)

Per 1 januari 2022 is er geen sprake van een indexatie-achterstand. Inhaalindexatie is dan ook niet aan de orde. Per 1 januari 2023 is opnieuw indexatie-achterstand ontstaan van 0,88% voor actieven en 2,99% voor inactieven.

PlusPensioen

Het PlusPensioen wordt onvoorwaardelijk jaarlijks verhoogd tot pensioeningang met minimaal 2,0% en maximaal 3,0% indien het fondsrendement toereikend is. Daarnaast, als het fondsvermogen dit toelaat, mag de gemiste indexatie ingehaald worden. Dit is conform artikel 17.5 van het pensioenreglement 2007.

De minimale stijging van 2,0% is opgenomen in de VPV, door aan te nemen dat de opgebouwde aanspraken op PlusPensioen tot het bereiken van de pensioendatum met 2,0% per jaar zullen stijgen.

In 2022 was het fondsrendement onvoldoende om de opgebouwde aanspraken aanvullend te verhogen en per 1 januari 2023 zijn de opgebouwde aanspraken op PlusPensioen dan ook niet extra verhoogd, conform artikel 17.5 van het pensioenreglement 2007.

Voorziening pensioenverplichtingen naar soort deelnemer	2022	2021
Actieve deelnemers	284.412	483.893
Gewezen deelnemers	1.113.514	1.625.553
Pensioengerechtigden	1.803.187	1.951.552
Totaal	3.201.113	4.060.998

De pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling met een pensioenleeftijd van 68 jaar.

Tot 1 april 2015 is jaarlijks een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 1,875% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan het basisloon, vakantietoeslag en als

vast te beschouwen loonbestanddelen onder aftrek van de franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Tevens bestaat er recht op partner- en wezenpensioen. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling als een uitkeringsovereenkomst.

Mutaties alle categorieën in aantallen 2022	Actieve Deelnemers	Gewezen Deelnemers	Pensioen-gerechtigden
Stand per 1 januari	1.218	6.763	10.852
Nieuwe toetredingen	-	-	-
Herintredingen	-	-	-
Uittreding met premievrije aanspraken	-	-	-
Waardeoverdracht	-	-21	-
Ingang pensioen	-17	-161	435
Overlijden	-8	-16	-700
Afkoop	-	-	-25
Andere oorzaken	-116	122	-2
Stand per 31 december	1.077	6.687	10.560

11 Overige schulden en overlopende passiva

	2022	2021
Beleggingen		
Schulden uit collateral management	258.199	222.417
Overig	2	-
Schuld aan Unilever APF		
• Unilever	1.120	1.671
• loonheffing	3.772	3.724
• personeelgerelateerde verplichtingen	1.537	1.633
• verplichting niet opgenomen pensioenen	1.163	1.031
• overige	712	400
Totaal schuld aan Unilever APF	8.304	8.459
Totaal	266.505	230.876

Integrale risicobeheersing en transparantie

Voor het risicobeleid, integraal risicobeheer en transparantie verwijzen wij naar het Bestuursverslag. De kwantitatieve elementen hebben we opgenomen in de individuele toelichtingen op de balans en de staat van baten en lasten.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Ultimo 2022 staan de volgende commitments uit:

- Hypotheken € 4 miljoen (2021: € 66 miljoen)
- Private equity € 15 miljoen (2021: € 15 miljoen)
- USF I € 29 miljoen (2021: € 37 miljoen)
- USF II € 96 miljoen (2021: € 118 miljoen)

Unilever heeft de verplichting premie te betalen tot aan de toekomstbestendige indexatiegrens¹ (TBI-dekkingsgraad) vermeerderd met 5%-punt.

Voorwaarde voor premiebijbetaling is dat de beleidsdekkingsgraad op de peildatum² lager is dan de Indexatie GecorrigeerdeTBI-dekkingsgraad vermeerderd met 5%-punt. Wanneer de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en lager dan de Indexatie GecorrigeerdeTBI-dekkingsgraad vermeerderd met 5%-punt, dan bedraagt de premiebijbetaling één achtste deel (1/8) van het verschil tussen de Indexatie Gecorrigeerde TBI-dekkingsgraad vermeerderd met 5%-punt en de beleidsdekkingsgraad, vermenigvuldigd met de premiebasis technische voorziening. Wanneer de beleidsdekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad dan bedraagt de premiebijbetaling de hoogste van de volgende twee

bedragen: (i) één achtste deel (1/8) van het verschil tussen de Indexatie GecorrigeerdeTBI-dekkingsgraad vermeerderd met 5%-punt en de beleidsdekkingsgraad, vermenigvuldigd met de premiebasis technische voorziening, (ii) één derde deel (1/3) van het verschil tussen de minimaal vereiste dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad, vermenigvuldigd met de premiebasis technische voorziening.

Tevens vindt er een premiebijbetaling plaats wanneer deze noodzakelijk is voor het bereiken van herstel tot het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad binnen de wettelijke termijn van vijf jaar. Er dient dan aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- de beleidsdekkingsgraad was gedaald tot onder de minimaal vereiste dekkingsgraad;
- de wettelijke herstelperiode was van start gegaan;
- er was gedurende een periode van vijf jaar op de jaarlijkse meetmomenten geen sprake van herstel tot het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad.

Verbonden partijen

Unilever APF voert via de collectiviteitkring Progress de pensioenovereenkomsten, zoals Unilever die met een deel van de werknemers heeft afgesloten, uit. Dit is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen Progress en Unilever. In deze uitvoeringsovereenkomst zijn onder meer vastgelegd de hoogte van de door Unilever verschuldigde premie en de voorwaarden waaronder overschotten terugbetaald worden aan Unilever.

¹ De beleidsdekkingsgraad, waarbij op grond van de eisen uit de Pensioenwet, ingegane pensioenen en opgebouwde aanspraken volledig geïndexeerd mogen worden.

² De peildatum is gelijk aan 31 oktober van het voorafgaande kalenderjaar.

Toelichting op de staat van baten en lasten

bedragen in '000 euro's

12 Premiebijdragen

	2022	2021
Werkgever	-	61.667
Werknemer	11	12
Totaal	11	61.679

Vanaf 1 april 2015 wordt geen pensioenpremie meer betaald aan Progress. Progress kan in geval van een tekort-situatie, conform de uitvoeringsovereenkomst tussen Unilever APF en Unilever, een bijbetaling ontvangen van de werkgever. Op 28 januari 2021 heeft Unilever een aanvullende premie betaald aan Progress van € 61,7 miljoen. Deze aanvullende premie was verschuldigd in 2021 en was gebaseerd op de financiële situatie van de kring per 31 oktober 2020. Over het boekjaar 2022 is geen aanvullende premie gevraagd aan Unilever.

Verder ontvangt Progress jaarlijks de werknemerspremies voor de vrijwillige Anw-hiaatverzekering.

13 Beleggingsresultaten

2022	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogens-beheer	Totaal
Vastrentende waarden	50.783	-544.380	-2.727	-496.324
Aandelen	32.835	-246.815	-733	-214.713
Vastgoed	9.736	51.205	-278	60.663
Derivaten	-	17.015	-185	16.830
Overige beleggingen	8.255	-507	-105	7.643
Totaal	101.609	-723.482	-4.028	-625.901

2021	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogens-beheer	Totaal
Vastrentende waarden	47.497	20.271	-2.750	65.018
Aandelen	29.122	430.332	-1.260	458.194
Vastgoed	9.784	71.138	-373	80.549
Derivaten	-	-9.383	-113	-9.496
Overige beleggingen	-	19.083	-76	19.007
Totaal	86.403	531.441	-4.572	613.272

Vermogensbeheerkosten

De kosten van vermogensbeheer bestaan uit directe en indirecte vermogensbeheerkosten. De directe kosten vermogensbeheer bestaan uit € 1,9 miljoen Fiduciair beheer (2021: € 2,2 miljoen), € 0,2 miljoen bewaarloon (2021: € 0,2 miljoen) en € 1,9 miljoen overige kosten (2021: 2,2 miljoen).

14 Pensioenuitkeringen

	2022	2021
Ouderdomspensioen	-113.507	-111.967
Partnerpensioen	-38.489	-38.130
Arbeidsongeschiktheid	-740	-749
Afkopen	-122	-115
Totaal	-152.858	-150.961

Mutaties pensioengerechtigden in aantallen	Ouderdoms- pensioen	Partner- pensioen	Overig
Stand per 1 januari	7.151	3.665	36
Ingang pensioen	179	254	2
Overlijden	-417	-283	-
Afkoop	-3	-18	-4
Andere oorzaken	-	2	-4
Stand per 31 december	6.910	3.620	30

15 Pensioenuitvoeringskosten

	2022	2021
Salarissen	1.175	1.193
Sociale lasten	161	152
Pensioenkosten	285	599
Automatiseringskosten	360	410
Kostendoorbelasting Unilever Nederland	152	166
Controle en advies	589	475
Overige	473	516
Totaal	3.195	3.511

Vergoeding externe accountant

De externe accountantskosten bedragen € 76.000 (2021: € 70.000) en hebben betrekking op de controle van deze financiële jaarrapportage en van de jaarstaten van De Nederlandsche Bank. Vastlegging van deze kosten gebeurt op basis van factuurdatum.

16 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Zowel de financiering als de pensioenopbouw is gestopt per 1 april 2015. In 2022 heeft Progress € 11.000 ontvangen aan vrijwillige Anw-hiaat-verzekeringspremies.

Indexering en overige toeslagen

Er wordt geen rekening gehouden met (toekomstige) indexering. De indexatie per 1 januari 2023 is meegenomen in het boekjaar 2022.

Rentetoevoeging

De benodigde rente is gelijk aan de éénjaarsrente van de door DNB gepubliceerde rentecurve per 31 december van het voorafgaande kalenderjaar.

De benodigde rente wordt berekend over de beginstand van de VPV en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

De vrijval aan bruto uitkeringen en de afkopen van pensioenen, die in het boekjaar hebben plaatsgevonden zijn opgenomen in deze posten. Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de vrijval van kosten die in de VPV worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten van het verslagjaar.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de RTS zoals door de DNB is gepubliceerd per die datum. Het effect van de verandering van de rente wordt verantwoord onder wijziging marktrente.

Wijziging actuariële grondslagen

De overlevingstafel en de ervaringssterftecorrecties zijn in 2022 gewijzigd. De overlevingstafels zijn gewijzigd naar de in september 2022 door AG gepubliceerde Prognosetafels AG2022. Deze wijziging zorgde voor een stijging van de VPV van € 18,6 miljoen.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

De waarde van overgenomen en overgedragen pensioenverplichtingen wordt bepaald op basis van de door de Pensioenfederatie gepubliceerde grondslagen voor individuele waardeoverdrachten.

Overige mutaties

In de post overige mutaties zorgt het technische resultaat voor een daling in de VPV van afgerond € 2,1 miljoen, de sterfte zorgt voor een daling van afgerond € 5,8 miljoen, overige oorzaken zorgen voor een stijging van de VPV van afgerond € 0,2 miljoen. Per saldo is de VPV gedaald met € 7,6 miljoen.

17 Saldo herverzekering

	2022	2021
Uitkering herverzekering	1.545	1.567
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen	-4.142	-1.820
Totaal	-2.597	-253

Bestemming saldo baten en lasten

Het saldo baten en lasten over 2022 is ten gunste gekomen van de overige reserves.

Kring Progress

Overige gegevens

Kerncijfers laatste 10 jaar

bedragen in miljoenen euro's

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Aantallen deelnemers										
Deelnemers voor wie wordt bijgedragen	1.077	1.218	1.303	1.450	1.698	2.509	2.840	3.108	3.294	3.292
Deelnemers met premievrije aanspraken	6.687	6.763	6.864	6.969	7.024	6.536	6.547	6.612	6.752	6.873
Pensioengerechtigden	10.560	10.852	11.211	11.497	11.715	11.904	12.056	12.146	12.285	12.333
Totaal	18.324	18.833	19.378	19.916	20.437	20.949	21.443	21.866	22.331	22.498

Vermogenspositie										
Fondsvermogen	5.310	6.096	5.577	5.473	4.967	5.329	5.093	4.839	5.008	4.455
Voorziening pensioenverplichtingen	3.201	4.061	4.364	4.233	3.825	3.807	3.914	3.745	3.700	3.204
Dekkingsgraad (nominaal)	166%	150%	128%	129%	130%	140%	130%	129%	135%	139%
Beleidsdekkingsgraad (nominaal)	170%	144%	117%	127%	139%	139%	121%	134%		
Dekkingsgraad (reëel)	132%	117%	96%	104%	114%	113%	99%	105%	102%	106%

Premiebijdragen										
Feitelijke premie	-	61,7	0,5	-	-	31,5	-	7,0	28,0	42,2
Waarvan deelnemersbijdrage	-	-	-	-	-	-	-	1,0	1,1	1,1
Kostendeekkende premie	-	-	-	-	-	-	-	10,0	62,0	48,3

Pensioenuitkeringen (netto)	-152	-151	-153	-153	-153	-154	-157	-156	-157	-156
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer in €	274	291	279	272	242	227	180	168	-	-
Beleggingsopbrengsten	-626	613	259	663	-204	361	414	2	690	80

Beleggingen										
Vastrentende waarden	3.739	3.726	3.213	3.120	2.857	2.909	2.728	2.553	2.393	2.302
Aandelen	1.006	1.708	1.874	1.864	1.652	1.937	1.936	1.776	2.270	1.661
Vastgoed	380	505	444	492	465	433	421	513	398	349
Derivaten	254	153	144	51	-18	53	20	-231	67	-124
Overige beleggingen	143	104	67	35	4	0	0	0	0	266
Totaal belegd vermogen	5.522	6.196	5.742	5.562	4.960	5.332	5.105	4.611	5.128	4.454

Rendementen (1 jaar)										
Groeiportefeuille	-7,2%	18,7%	1,3%	19,4%						
Stabiele rendementsportefeuille	-14,9%	-0,7%	2,6%	5,4%						
Vastrentende waarden					0,6%	1,0%	7,5%	4,2%	11,7%	-1,5%
Aandelen					-7,9%	11,8%	9,3%	9,4%	15,4%	24,1%
Vastgoed					12,2%	6,9%	9,3%	14,1%	18,9%	3,9%
Totaal (inclusief derivaten en overige beleggingen)	-10,3%	11,2%	5,0%	13,7%	-3,9%	7,3%	8,9%	0,2%	16,0%	1,9%

Kosten vermogensbeheer (in Basispunten/gem belegd vermogen)	42	49	47	51	44	43	41	45		
--	----	----	----	----	----	----	----	----	--	--

Transactiekosten (in Basispunten/gem belegd vermogen)	8	8	8	13	9	12	9	12		
--	---	---	---	----	---	----	---	----	--	--

Strategische benchmarkbeschrijving

Asset Categorie	Benchmark
Beursgenoteerde aandelen	Customized aandelen benchmark
Vastrentende waarden	Customized vastrentende waarden benchmark
Onroerend goed	Portefeuillerendement is benchmarkrendement
Private equity	Portefeuillerendement is benchmarkrendement
ESG Value Creation	Portefeuillerendement is benchmarkrendement
Cash	Euro short-term rate (€STR) minus 15 basis points pa

Beursgenoteerde Aandelen	
Developed Markets	iSTOXX World Net Return
Emerging Markets	MSCI Emerging Markets Total Return Net Dividends Reinvested

Vastrentende Waarden	
Wereldwijde Staatsobligaties	ICE BofAML Q771 Custom Index (100% hedged to EUR)
Euro Credits	ICE BofAML Euro Non Sovereign Index
Nederlandse Hypotheken	Portefeuillerendement is benchmarkrendement
Diversified Income Fund	25% x Credit Suisse Western Europe Institutional Leveraged Loan Total return (100% hedged to Euro) + 75% x Bloomberg Barclays Pan European Floating ABS Bond Total Return (100% hedged to Euro)
High Yield Bonds	ICE BoA/ML Global High Yield IG Country Constrained (100% hedged to USD)
Emerging Markets	50% x JPM EMBI Global Diversified Comp (100% hedged to EUR) + 50% x JPM GBI-EM Global Diversified Comp

Onroerend Goed	
Indirect onroerend goed	Portefeuillerendement is benchmarkrendement hedged

Unilever APF

Overige gegevens

Actuariële verklaring - kring Forward

Bijlage 1 – Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland te Rotterdam is voor collectiviteitskring Forward aan Actuva Actuariële Diensten de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2022.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op EUR 2.500.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven EUR 125.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door de collectiviteitskring Forward verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van de collectiviteitskring Forward. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met de balansdatum aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van de collectiviteitskring Forward in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel bezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld. Het eigen vermogen van de collectiviteitskring Forward is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van de collectiviteitskring Forward op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland collectiviteitskring Forward is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen toereikend zijn.

Het pensioenfonds heeft in 2022 geen gebruik gemaakt van het 'Besluit toeslagverlening in bijzondere omstandigheden' van 7 juni 2022 (Staatsblad 2022, 211) bij het besluit tot toeslagverlening per 1-1-2023.

Volendam, 1 juni 2023
 drs. J.H.H. Tuijp, AAG

verbonden aan
 Actuva Actuariële Diensten

Actuariële verklaring - kring Progress

Bijlage 1 – Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland te Rotterdam is voor collectiviteitskring Progress aan Actuva Actuariële Diensten de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2022.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op EUR 30.000.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven EUR 1.350.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door de collectiviteitskring Progress verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van de collectiviteitskring Progress. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met de balansdatum aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van de collectiviteitskring Progress in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel bezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld. Het eigen vermogen van de collectiviteitskring Progress is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van de collectiviteitskring Progress op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland collectiviteitskring Progress is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangevane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening goed. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen toereikend zijn.

Het pensioenfonds heeft in 2022 geen gebruik gemaakt van het 'Besluit toeslagverlening in bijzondere omstandigheden' van 7 juni 2022 (Staatsblad 2022, 211) bij het besluit tot toeslagverlening per 1-1-2023.

Volendam, 1 juni 2023
 drs. J.H.H. Tuijp, AAG

verbonden aan
 Actuva Actuariële Diensten

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Bestuur van Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland, inclusief Kring Forward en Kring Progress, per 31 december 2022 en van het saldo van baten en lasten over 2022, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland ('de Stichting') te Rotterdam gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2022;
- 2 de staat van baten en lasten over 2022;
- 3 het kasstroomoverzicht over 2022; en
- 4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen, waaronder:
 - de financiële verantwoordingen van Kring Forward en Kring Progress bestaande uit:
 - de balans per 31 december 2022;
 - de staat van baten en lasten over 2022;
 - het kasstroomoverzicht over 2022; en
 - de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

KPMG Accountants N.V., een naamloze vennootschap ingeschreven in het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Limited, een Engelse entiteit.

2423065/23W00188626UTR

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving en de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Samenvatting

Materialiteit

- Materialiteit voor de Bedrijfsomgeving APF Unilever bedraagt EUR 400.000, voor Kring Forward is dit EUR 2.500.000 en voor Kring Progress is dit EUR 30.000.000.
- Voor de Bedrijfsomgeving APF Unilever betreft dit circa 3,0% van het weerstandsvermogen, voor de Collectiviteitkringen is dit circa 0,5% van het pensioenvermogen (reserves + technische voorzieningen) per 31 december 2022 van de betreffende Collectiviteitkring.

Risico's gerelateerd aan fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving en continuïteit

- Risico's gerelateerd aan fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving: verondersteld risico van doorbreken interne beheersing door de Raad van Bestuur.
- Risico's gerelateerd aan continuïteit: geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd.

Kernpunten

- Waardering van beleggingen van de Collectiviteitkringen.
- Waardering van de technische voorziening pensioenverplichtingen van de Collectiviteitkringen.

Oordeel

Goedkeurend

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij voor de Bedrijfsomgeving APF Unilever en voor de Collectiviteitkringen de materialiteit bepaald zoals is weergegeven in de volgende tabel.

Onderdeel	Benchmark	Materialiteit %	Materialiteit (EUR)	Rapportagegrens afwijkingen (EUR)
Bedrijfsomgeving	Weerstandsvermogen	circa 3,0%	400.000	20.000
Kring Forward	Pensioenvermogen	circa 0,5%	2.500.000	125.000
Kring Progress	Pensioenvermogen	circa 0,5%	30.000.000	1.500.000

Voor de bepaling van de materialiteit wordt voor de Bedrijfsomgeving APF Unilever uitgegaan van het weerstandsvermogen per 31 december 2022. Wij beschouwen dit als de meest geschikte benchmark omdat het aanhouden van een weerstandsvermogens één van de belangrijkste eisen is die wordt gesteld aan de Bedrijfsomgeving APF Unilever.

Voor de bepaling van de materialiteit voor de Collectiviteitkringen wordt uitgegaan van het pensioenvermogen per 31 december 2022. Het pensioenvermogen omvat de reserves en de technische voorzieningen. Wij beschouwen het pensioenvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het pensioenvermogen een bepalende factor is in de berekening van de (beleids)dekkingsgraad die de financiële positie van de Collectiviteitkring weergeeft.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Raad van Bestuur afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de vastgestelde grenzen, zoals weergegeven in voorgaande tabel, rapporteren aan de Raad van Bestuur alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de controle

Uitbesteding van bedrijfsprocessen aan dienstverleners

De Stichting heeft het beheer van de beleggingen uitbesteed aan Univest Company B.V. en de administratie van de beleggingen uitbesteed aan The Bank of New York Mellon. De jaarrekening wordt opgesteld op basis van informatie over de beleggingen en beleggingsopbrengsten die is verstrekt door Univest Company B.V. en The Bank of New York Mellon. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verwerven van inzicht in de aard en de significantie van de door de dienstverleners verleende diensten en in het effect ervan op de voor de controle relevante interne beheersing van de Stichting. Op basis hiervan identificeren wij de risico's op een afwijking van materieel belang en zetten wij controlewerkzaamheden op en voeren wij deze uit om op deze risico's in te spelen.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen van andere onafhankelijke accountants inzake de voor de Stichting relevante interne beheersingsmaatregelen van Univest Company B.V. en The Bank of New York Mellon, zoals weergegeven in de specifiek daarvoor opgestelde (Standaard 3402 type II-) rapportages.

Onze controlewerkzaamheden bestaan uit het bepalen van de minimaal verwachte interne beheersingsmaatregelen. Op basis daarvan evalueren wij de in de Standaard 3402-rapportage beschreven interne beheersingsmaatregelen, de verrichte werkzaamheden ter toetsing van de effectieve werking gedurende 2022 en de uitkomsten daarvan. Ook beoordelen wij de evaluatie door de Raad van Bestuur van de kwaliteit van de uitbesteding aan Univest Company B.V. en The Bank of New York Mellon.

Wij hebben eigen gegevensgerichte analyses uitgevoerd waarbij wij de uitkomsten van directe beleggingsopbrengsten hebben getoetst op basis van verwachtingen die wij zelf hiervoor hebben ontwikkeld. Wij hebben door middel van deelwaarnemingen beleggingen en beleggingsstromen aan de hand van brondocumentatie bij de dienstverlener onderzocht.

Door bovengenoemde werkzaamheden op de uitbestede bedrijfsprocessen en aanvullende eigen werkzaamheden hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen, beleggingsstromen en -opbrengsten verkregen.

Controleaanpak ten aanzien van risico's op fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

In het hoofdstuk 'Risicobeheersing' van het bestuursverslag beschrijft de Raad van Bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de Stichting en haar organisatie, en hebben wij de opzet en de implementatie beoordeeld en, waar van toepassing, de effectieve werking getoetst van het risicomanagement van de Stichting met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Dit betreft tevens de interne beheersmaatregelen die aanwezig zijn bij de externe dienstverleners van de Stichting (zie paragraaf 'Reikwijdte van de controle').

Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, de klokkenluidersregeling, periodieke SLA-rapportages en de procedures van de Stichting om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij de Raad van Bestuur. Wij hebben onder meer de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- inzicht verkrijgen in hoe de Stichting het gebruik van informatietechnologie (IT) beheerst en de invloed daarvan op de jaarrekening, inclusief het risico van cybersecurity-incidenten die een materieel effect hebben op de jaarrekening;
- evaluatie van nevenfuncties van bestuursleden, met speciale aandacht voor procedures en governance met betrekking tot mogelijke belangenconflicten; en
- evaluatie van correspondentie met regelgevende en toezichthoudende instanties (inclusief DNB en AFM).

Daarnaast hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in de wet- en regelgeving die op de Stichting van toepassing is. Wij hebben de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening:

- Pensioenwet;
- Besluit Financieel toetsingskader pensioenfondsen (Bftp);
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG); en
- Sanctiewetgeving.

Wij hebben de risicofactoren voor fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving geëvalueerd om na te gaan of deze factoren duiden op een risico op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij beoordelen het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording (waaronder premieopbrengsten, directe beleggingsopbrengsten en indirecte beleggingsopbrengsten) als niet relevant gezien de aard van de opbrengsten, de aanwezigheid van uitbestedingsrelaties en de beperkte mogelijkheden tot het materieel beïnvloeden van de opbrengstverantwoording.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden hebben wij het volgende risico geïdentificeerd ten aanzien van fraude dat relevant is voor onze controle, inclusief de wijze waarop wij hierop hebben ingespeeld:

Doorbreken van interne beheersing door de Raad van Bestuur (een verondersteld frauderisico)

Risico:

- De Raad van Bestuur is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en verantwoording van resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijkt te werken, bijvoorbeeld voor schattingen gerelateerd aan de waardering van de technische voorziening pensioenverplichtingen en de waardering van de beleggingen.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd en, waar passend geacht, de werking getoetst van de interne beheersingsmaatregelen die het frauderisico dienen te mitigeren, inclusief de interne beheersingsmaatregelen die aanwezig zijn bij de dienstverleners waaraan de Stichting bedrijfsprocessen heeft uitbesteed.
- Wij hebben een analyse uitgevoerd om te identificeren of er sprake is van (administratieve) journaalposten met een hoger frauderisico. De uitkomst van deze evaluatie is dat wij geen (administratieve) journaalposten met een hoger frauderisico hebben geïdentificeerd.
- Wij hebben significante schattingen alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van de Raad van Bestuur met betrekking tot de waardering van de technische voorziening pensioenverplichtingen en de waardering van de beleggingen geëvalueerd. Voor een omschrijving van onze werkzaamheden hieromtrent, verwijzen wij naar de kernpunten met betrekking tot de waardering van de technische voorziening pensioenverplichtingen en de waardering van beleggingen.
- Wij hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen. In dit kader hebben we op basis van de onderliggende documentatie de juistheid van de kosten gerelateerd aan de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel gecontroleerd.

Onze evaluatie van uitgevoerde procedures ten aanzien van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving heeft niet geleid tot een kernpunt van de controle.

Wij hebben onze risico-inschatting, controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan de Raad van Bestuur.

Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

Controleaanpak continuïteit

De Raad van Bestuur van de Stichting heeft een continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van de Raad van Bestuur te beoordelen omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsrisicoanalyse door de Raad van Bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben;
- overwegen of actuariële ontwikkelingen (inclusief de voorzienbare trend in overlevingskansen) en de ontwikkelingen op financiële markten (inclusief ontwikkeling in de rentetermijnstructuur) aanleiding geven tot een significant continuïteitsrisico;
- analyse van de ontwikkeling van de financiële positie van de Stichting gedurende het boekjaar ten opzichte van wettelijke solvabiliteits-eisen op indicatoren die kunnen duiden op continuïteitsrisico's en het evalueren van de toelichting in de jaarrekening hieromtrent.

De resultaten van onze risicobeoordelingsprocedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij aan de Raad van Bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Waardering van beleggingen van de Collectiviteitkringen

Omschrijving

De beleggingen voor risico van het pensioenfonds (hierna: 'de beleggingen') vormen een significante post op de balans van de Stichting. Alle beleggingen dienen conform de Pensioenwet te worden gewaardeerd op reële waarde (marktwaarde). Uit het hoofdstuk 'Toelichting op de balans' van de financiële verantwoordingen van de Collectiviteitkringen blijkt dat de waardering van de beleggingen van de Collectiviteitkringen gebaseerd is op directe marktnoteringen, afgeleide marktnoteringen en waarderingsmodellen en technieken. Het bepalen van de marktwaarde voor deze laatste twee beleggingscategorieën is complex(er) en bevat subjectieve schattingselementen.

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van de Raad van Bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van modellen. Gezien de invloed hiervan op de waardering van de beleggingen, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de (beleids)dekkingsgraad vormde de waardering van de beleggingen een kernpunt van onze controle.

In het hoofdstuk 'Toelichting op de balans' van de financiële verantwoordingen van de Collectiviteitkringen geeft de Stichting de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer.

In de toelichting 'Grondslagen voor waardering' van de financiële jaarrapportages van de Collectiviteitkringen zijn de gehanteerde waarderingmethoden en belangrijke veronderstellingen voor de waardering van deze beleggingscategorie uiteengezet.

Het evalueren van de waarderinggrondslagen en het vaststellen van de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen vormen onderdeel van onze werkzaamheden.

Onze aanpak

Wij maken gebruik van de beheersmaatregelen die zijn ingericht bij de vermogensbeheerder en die onderdeel zijn van de Standaard 3402 type II-rapportage (waarbij een goedkeurend assurancerapport van de accountant is afgegeven). Deze relevante beheersmaatregelen zijn gericht op de aanstelling van betrouwbare fondsmanagers enerzijds en de betrouwbare aanlevering en toereikende evaluatie van periodieke performancecijfers anderzijds. Daarnaast hebben wij de aansluiting vastgesteld tussen de financiële administratie en de actuele financiële rapportages van fondsmanagers, indien nodig gecorrigeerd voor kasstromen tot aan balansdatum.

De waardering van fondsbeleggingen gebaseerd op afgeleide marktnoteringen en/of waarderingmodellen en technieken hebben wij getoetst aan de hand van recente, door andere onafhankelijke accountants gecontroleerde jaarrekeningen. Wij hebben hierbij onder meer aandacht besteed aan consistentie met de waarderinggrondslagen van de Stichting ten opzichte van die van het beleggingsfonds alsmede de strekking van de verklaring van de andere onafhankelijke accountants. Bovendien hebben wij de monitoring van de Stichting op recente financiële informatie van de beleggingen na balansdatum in onze werkzaamheden betrokken.

Tot aan de datum van onze controleverklaring hebben wij voor circa 80% van de niet-beursgenoteerde beleggingscategorieën de waardering niet kunnen toetsen aan door een accountant gecontroleerde jaarrekening voorzien van een goedkeurende controleverklaring.

Wanneer niet tijdig een jaarrekening (voorzien van een goedkeurende controleverklaring) beschikbaar is, hebben wij de betrouwbaarheid van de marktwaardering zoals door de fondsmanager afgegeven, vastgesteld door de inschatting van deze fondsmanagers uit voorgaande jaren te toetsen aan de hand van de later in het jaar beschikbaar gekomen gecontroleerde jaarrekeningen. In aanvulling hierop hebben we diverse gesprekken gevoerd met betrokken frontofficemedewerkers van de vermogensbeheerder, waarbij wij significante gebeurtenissen na balansdatum, mogelijke risico's en andere relevante aspecten die van invloed zijn op de waardering van deze fondsen hebben besproken en getoetst aan brondocumentatie.

De waardering van overige beleggingen gebaseerd op afgeleide marktnoteringen hebben wij onderzocht met gebruikmaking van een eigen waarderingsspecialist. Wij hebben ook de monitoring van de uitvoeringsorganisatie op recente financiële informatie verkregen na balansdatum over de waarde van beleggingen op balansdatum betrokken. Onze waarderingsspecialist heeft de gehanteerde waarderingen vergeleken met zelfstandig bepaalde waarderingen op basis van zelfstandig verkregen in de markt waarneembare prijzen.

Onze observatie

Wij vinden de waardering van de beleggingen in de jaarrekening aanvaardbaar. De toelichting op de samenstelling en het verloop van de beleggingen is toereikend.

Waardering van de technische voorziening pensioenverplichtingen van de Collectiviteitkringen

Omschrijving

De technische voorziening pensioenverplichtingen is een significante post op de balans van de Collectiviteitkringen die wordt gewaardeerd op reële waarde (marktwaarde). De waardering van de technische voorziening pensioenverplichtingen komt tot stand door middel van een berekening waarin aanspraakgegevens van deelnemers met behulp van belangrijke schattingen over levensverwachtingen, kostenniveaus en arbeidsongeschiktheid worden vertaald naar verwachte toekomstige kasstromen (uitkeringen). De kasstromen worden contant gemaakt met gebruikmaking van de rentetermijnstructuur ultimo boekjaar zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming door de Raad van Bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van actuariële modellen en de Raad van Bestuur zich laat adviseren door actuariel deskundigen. Gezien de complexiteit en de invloed hiervan op de hoogte van de technische voorziening pensioenverplichtingen, het saldo van baten en lasten, de reserves en de (beleids)dekkingsgraad vormt de waardering van de technische voorziening pensioenverplichtingen een kernpunt van onze controle.

De Raad van Bestuur heeft in de toelichting 'Algemeen' en 'Grondslagen voor waardering' van de financiële jaarrapportages van de Collectiviteitkringen de waarderingsgrondslagen en veronderstellingen voor de technische voorziening pensioenverplichtingen opgenomen. Uit deze toelichtingen blijkt dat schattingswijzigingen hebben plaatsgevonden. In de toelichting 'Technische voorzieningen' is per Collectiviteitkring de gevoeligheid van de berekening van de technische voorziening pensioenverplichtingen voor schattingen uiteengezet.

Onze aanpak

Bij onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden van de certificerend actuaris die door de Stichting is aangesteld. Wij hebben bij aanvang van de controle en bij afronding ervan afstemming gehad met de certificerend actuaris over de te volgen aanpak, de aandachtspunten en de uitkomsten.

Wij hebben de door de Raad van Bestuur gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen geëvalueerd. Hierbij hebben wij de consistentie, prudentie en actualiteit van de schattingsmethode en veronderstellingen betrokken. Wij hebben de onderbouwing van de veronderstellingen door de Raad van Bestuur geëvalueerd aan de hand van een toetsing van de historische betrouwbaarheid daarvan en algemeen geactualiseerde uitgangspunten zoals overlevingskansen. De gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen hebben wij besproken met de certificerend actuaris. Wij hebben de actuariële verklaring zoals opgenomen in de overige gegevens en de werkzaamheden van de certificerend actuaris geëvalueerd.

Onze werkzaamheden omvatten verder het evalueren van de uitkomst van de actuariële analyse van het saldo van baten en lasten in relatie tot eerder gemaakte schattingen en kasstroomprojecties. Tevens hebben wij de waarderingsgrondslagen en de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen in de jaarrekening geëvalueerd.

Onze observatie

Wij vinden dat de waardering van de technische voorziening pensioenverplichtingen in de jaarrekening op aanvaardbare wijze is bepaald. De toelichting op de samenstelling en het verloop van de technische voorziening pensioenverplichtingen is toereikend.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat; en
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en de niet-naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Raad van Bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van de genoemde verslaggevingsstelsels moet de Raad van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Raad van Bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Raad van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de Raad van Bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Utrecht, 1 juni 2023

KPMG Accountants N.V.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'W. Teeuwissen', written over a light blue horizontal line.

W. Teeuwissen RA

Verlag Intern Toezicht

Het intern toezicht is in handen van niet-uitvoerend bestuurders. Wij houden toezicht op adequate risicobeheersing, evenwichtige belangenafweging en op het beleid en de uitvoering daarvan binnen Unilever APF.

In dit verslag behandelen wij de opvolging van de aanbevelingen uit 2021, observaties en toepassing van de Code Pensioenfonds in 2022, onze opinie over 2022 en nieuwe aanbevelingen.

Opvolging aanbevelingen 2021

Een eerste aanbeveling in 2021 was te zorgen voor een beheerste (voorbereiding op de) invoering van het nieuwe pensioenstelsel aan de hand van een compleet invoeringsplan met heldere mijlpalen. De werkgroep Fast Forward heeft in begin 2022 het totale project in kaart gebracht qua tijdsplanning, risico's en budget. Gedurende 2022 zijn een aantal activiteiten uitgevoerd ter voorbereiding op de invoering van het nieuwe pensioenstelsel.

Ten tweede is aanbevolen om zorg te dragen voor een goede en up-to-date uitvoering van het informatiebeveiligingsbeleid. De laatste update van het informatiebeveiligingsbeleid is in september 2022 door de Raad van Bestuur goedgekeurd. In 2022 is er ook een datakwaliteitsonderzoek uitgevoerd bij Forward door een externe partij, waaruit bleek dat de betrouwbaarheid van de gegevens zeer hoog is.

De derde aanbeveling was om de risicohouding en bereidheid over de niet-financiële risico's vast te stellen, met een heldere rapportage aan de hand van Key Performance Indicators (KPI's) en KRI's. Door een vacature van Risk Controller gedurende 2022 is de invulling van de niet-financiële risico's uitgesteld naar 2023.

Tot slot werd aanbevolen om duidelijker inzicht te verschaffen in de voortgang van de ESG-factoren in de beleggingsportefeuille. Buiten de kwartaalrapportages over ESG is het bestuur tijdens een educatiesessie en in de vergadering geïnformeerd over de voortgang op het gebied van ESG. Ook in de beleggingsadviescommissie en het uitvoerend bestuur staat het onderwerp ESG regelmatig op de agenda.

Observaties 2022

Wij verdelen ons toezicht over thema's. Per thema worden hieronder observaties gegeven.

Governance en human resources

Gedurende 2022 ontstonden er op twee belangrijke functies in de uitvoeringsorganisatie een vacature: Risk Controller en jurist. De werkzaamheden zijn enkele maanden intern opgevangen of (gedeeltelijk) door een externe partij vervuld. Ondanks de specialistische functies en de krapte op de arbeidsmarkt zijn beide functies binnen aanvaardbare tijd weer ingevuld met goede kandidaten.

De vervanging van een niet-uitvoerend bestuurslid is goed verlopen. Er wordt door het Uitvoerend Bestuur veel aandacht besteed aan het voorbereiden van bestuurskandidaten op de toetsing door DNB.

Nu er weer (gedeeltelijk) op kantoor gewerkt wordt is extra aandacht besteed aan de werk-/privé balans van de individuele medewerkers. De afspraak om op een vaste dag op kantoor te werken draagt bij aan de sociale cohesie.

Voor wat betreft het nieuwe pensioenstelsel besloten sociale partners in het laatste kwartaal van 2022 geen verzoek te doen om de gesloten kring Progress in te varen in het nieuwe gewijzigde pensioenstelsel. Het bestuur van Unilever APF moet nu formeel antwoorden naar de sociale partners of zij de argumentatie en conclusie van de sociale partners delen. Er is nog geen principeakkoord bereikt tussen sociale partners ten aanzien van de soort regeling voor Forward. Dat betekent dat de gewenste transitiedatum van 1 januari 2024 niet wordt gehaald. Een uitstel van 12 maanden naar 1 januari 2025 lijkt waarschijnlijk.

Er zijn een aantal besluiten genomen waar het Verantwoordingsorgaan een adviesrecht op had. In maart 2022 heeft de RvB de statutenwijziging goedgekeurd waarmee de statuten o.a. in lijn zijn gebracht met de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen. Daarmee is de RvB steeds in staat om ook bij omstandigheden van belet, ontstentenis of een conflicterend belang

besluiten te nemen. Het proces om te komen tot de gewenste aanpassing van de statuten is diepgaand en zorgvuldig geweest met de nodige bestuurlijke aandacht voor besluitvorming in geval van conflicterend belang. Het volgende besluit betrof het gebruik maken van het toegestane alternatieve ingroepad voor de berekening van de TBI-dekkingsgraad. Als derde werd een wijziging van de uitvoeringsovereenkomst in verband met een correctie voor een dubbel telling in de berekening van de premie bij- en terugbetaling voor Progress voorgesteld. De betreffende Verantwoordingsorganen hebben positief geadviseerd op deze besluiten. Alle processen zijn zorgvuldig verlopen met oog voor evenwichtigheid. Wel was in een enkel geval sprake van een relatief korte tijdsspanne waarin het tot een advies moest komen. Het Bestuur heeft daarom aanvullende afspraken met het Verantwoordingsorgaan gemaakt ten aanzien van de termijnen die hierbij gehanteerd zullen worden. Als het niet mogelijk is om hieraan te voldoen zal dit met duidelijke argumenten omkleed aan het Verantwoordingsorgaan gemeld worden.

De uitzonderlijke omstandigheden op de financiële markten in samenhang met de hoge inflatie creëerden onverwachte scenario's voor de afspraken over premie en indexatie voor Progress, ondanks een recent uitgevoerde ALM-studie met resulterende beleggingsstrategie. De situatie op de financiële markt vereiste enkele ingelaste meetings van de RvB om de besluitvorming volgens de strategie te bekrachtigen of beargumenteerd af te wijken van de strategie. Na uitgebreide overweging zijn de beslissingen genomen in de RvB ten aanzien van de indexaties voor Forward en Progress. Bij Progress besloot de RvB af te wijken van de berekende en mogelijke maximale indexatie voor de gepensioneerden. De discussie en argumenten om af te wijken van het beleid zijn voldoende vastgelegd.

Beleggen (vermogensbeheer)

Het proces rondom de vervanging van één van de BAC-adviseurs in 2022 is goed verlopen. Met de aanzienlijke omvang van bestuurswisselingen dient er aandacht te blijven voor continuïteit en voortgang. Het vraagstuk hoe de continuïteit gewaarborgd kan worden in de BAC is uitvoerig besproken in de Raad van Bestuur. Uiteindelijk is besloten dat een tweede uitvoerend bestuurder toegevoegd zal worden aan de BAC om het kennisniveau te waarborgen.

Gedurende 2022 vielen de beleggingsrendementen negatief uit gedreven door de externe markt context. In de BAC zijn vier langere termijn stressscenario's geïdentificeerd en besproken. Bovendien zijn in 2022 alle assetcategorieën in de BAC besproken en gereviseerd. Voortaan zullen de reviews uitgespreid worden over 3 jaar.

Voor wat betreft ESG is er een lange termijn klimaatrisico-analyse gedaan waarbij de impact op de beleggingsportefeuille van verschillende klimaatscenario's over de komende 30 jaar bekeken zijn. Ook de vraag of de doelstelling in het ESG-framework om te groeien naar 5% in de strategische allocatie naar ESG Value Creation nog realistisch is, is zowel in de BAC als in de Raad van Bestuur aan de orde geweest. Uiteindelijk is besloten om te wachten met uitbreiding van de ESG Value Creation portefeuille totdat er meer duidelijk is over de keuze van de sociale partners voor een meer individueel of meer collectief pensioencontract, beleggingen in het nieuwe stelsel en wat de gevolgen zijn voor de verhouding liquide/illiquide beleggingen. Dit besluit is weloverwogen genomen en het advies van de BAC is meegenomen in de overwegingen. Alhoewel de contractkeuze van sociale partners voor Forward nog niet duidelijk is, is er in de BAC ook aandacht besteed aan de gewenste mate van illiquide beleggingen en het beschermingsrendement. Hiermee is er voldoende aandacht besteed aan ESG en aan de voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel voor wat betreft de beleggingen.

Risicobeheersing en IT

Processen binnen APF verlopen, net als in voorgaande jaren, gestructureerd en zijn 'in-control'. Er is voldoende aandacht voor risicobeheersing in het algemeen, en IT en cyberrisico's in het bijzonder.

In 2022 zijn drie focusgebieden gehanteerd bij het Risicobeheersing en IT: project pensioenakkoord, cybersecurity en niet-financiële risico's, die hieronder behandeld worden.

Het project pensioenakkoord komt in deze rapportage intern toezicht bij verschillende thema's aan bod. Bij risicobeheersing en IT is gekeken naar het onderzoek datakwaliteit dat in het 4e kwartaal van 2022 bij Forward is uitgevoerd waarbij de data door een externe partij op juistheid en volledigheid zijn getest. 99,996% van de testen was positief. De gevonden verschillen zijn beperkt qua impact en inmiddels opgelost. Ook is er in 2022 is een Changemanagementbeleid gemaakt.

Hierdoor is het ook mogelijk om het project pensioenakkoord te toetsen aan dit beleid.

Binnen Unilever APF is er voldoende aandacht voor cybersecurity en IT. Voor wat betreft de geplande audit cybersecurity bij Unilever IT moet de aanpak aangepast worden. Deze audit schuift door naar 2023. Na het IB Fundamenteel onderzoek van DNB naar het volwassenheidsniveau van informatiebeveiliging in 2022 zal er in 2023 een actieplan worden opgesteld om enkele lage scores omhoog te halen.

Het opstellen van KRI's van de niet-financiële risico's is door het opnieuw ontstaan van een vacature van Risk Controller vertraagd. De invulling hiervan is nu ingepland voor 2023. Het risicodashboard monitort de niet-financiële risico's voldoende, maar is nog niet gebaseerd op onze risicohouding en risicobereidheid.

Pensioenuitvoering en communicatie

Gedurende 2022 is veel van de reguliere communicatie (UPO, jaarbericht, nieuwsbrief) digitaal verstuurd naar de deelnemers die zich hiervoor hebben aangemeld. Overige deelnemers worden aangemoedigd via diverse acties om zich alsnog aan te melden voor digitale communicatie. De vooraf gestelde doelen voor digitale communicatie zijn gehaald en geeft hoop op verdere digitalisering van de communicatie. De omslag naar digitaal zal nog tijd en moeite vergen, maar is voor de korte termijn van belang en voor de toekomst noodzakelijk.

In de aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel, is een risicobereidheidsonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van het onderzoek zijn via de eService en website gedeeld met de deelnemers.

Bij de pensioenuitvoering is het STP-project bijna afgerond en de voortgang wordt door de AC gevolgd.

Alle oude regelingen zijn grotendeels overgezet naar de huidige regeling (op een enkele uitzondering na). Dit versimpelt de administratie. De overgang naar de huidige regeling is op neutrale basis geschied, dit is nooit ten nadele van de deelnemer gegaan.

Doordat het nog steeds onduidelijk is wanneer de sociale partners tot een akkoord gaan komen is het in deze fase lastig in te schatten of en in hoeverre de pensioenuitvoering onder druk zal komen te staan. Een en ander hangt ook af of er meerdere projecten op tafel komen te liggen. Dit moeten we in de eerste helft van 2023 verder gaan monitoren.

Code Pensioenfonds

Wij bekijken of de Code Pensioenfonds nageleefd en toegepast wordt. Hiervoor gebruiken wij de analyse van de uitvoerend bestuurders in het jaarverslag en onze observaties gedurende het jaar. Waar sprake is van afwijkingen is dat toegelicht en daarmee onderschrijven wij dat de Code nageleefd en toegepast is in 2022.

Opinie en aanbevelingen

Toezien op evenwichtigheid in het afwegen van belangen hoort bij onze wettelijke taak en wij zijn van mening dat dit goed en aantoonbaar gedaan is door het bestuur.

Vanuit de wettelijke opdracht en onze verantwoordelijkheid als toezichthouders zijn wij positief over de inzet, getoonde flexibiliteit en resultaten.

Een compliment aan de UB en uitvoeringsorganisatie is hier op zijn plaats.

Wij komen tot de volgende nieuwe aanbevelingen.

Draag zorg voor:

1. Blijvende aandacht vanuit de RvB voor datakwaliteit en de uitwerking van de noodzakelijke vervolgstappen.
2. Pensioenakkoord: maak een nieuwe strategie voor de toekomst van Unilever APF en de pensioenuitvoering van de beide kringen op basis van invaren Forward en niet-invaren Progress.
3. Behoud het momentum voor wat betreft ESG. Borg de voortgang zodat de plannen worden omgezet naar implementatie en verder concretisering..
4. Maak het klimaatrisico beter zichtbaar en meetbaar. Vanuit toezicht en Europese regelgeving komt ook steeds meer aandacht voor het strategisch klimaatrisico.

Rotterdam, 1 juni 2023

Liesbeth Galesloot
Jeroen Delsink
Joost Folkers
Herwin Post

Theo Rutten
Frans van de Veen
Rob Zoon

Verlag Verantwoordingsorgaan kring Forward

De Raad van Bestuur dient verantwoording af te leggen aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd en ook over de naleving van de principes voor goed pensioenfondsbestuur. Het Verantwoordingsorgaan heeft de taak om hier een oordeel over te geven.

Het Verantwoordingsorgaan kring Forward heeft het jaarverslag en het verslag intern toezicht 2022 uitvoerig bestudeerd en heeft in een aparte vergadering een dialoog gevoerd met de niet-uitvoerend bestuurders. In deze vergadering hebben de verschillende bestuurscommissies mondeling verslag gedaan van hun activiteiten in het afgelopen jaar en zijn de vragen van het Verantwoordingsorgaan naar tevredenheid beantwoord. De in het verslag intern toezicht genoemde bevindingen kan het Verantwoordingsorgaan onderschrijven. Blijvende aandacht voor een zorgvuldige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel met oog voor evenwichtigheid en kosten is gewenst.

Het Verantwoordingsorgaan is van oordeel dat het bestuur op een evenwichtige en adequate wijze zijn beleid heeft uitgevoerd in 2022 en op basis van argumenten de juiste besluiten heeft genomen ten behoeve van de beleidsvorming. Het bestuur heeft de belangen van alle belanghebbenden (actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) daarbij in voldoende mate en op evenwichtige wijze in aanmerking genomen. Het Verantwoordingsorgaan is voorts van oordeel dat de Raad van Bestuur de principes voor goed pensioenfondsbestuur correct naleeft.

Het Verantwoordingsorgaan heeft ook in 2022 voldoende mogelijkheden gekregen haar kennis op peil te houden en te vergroten. Dit wordt gedaan via themasessies en (online) trainingen of seminars (van zowel Unilever APF als externe partijen).

Het Verantwoordingsorgaan waardeert de prettige en transparante samenwerking met het bestuur en de medewerkers van de uitvoeringsorganisatie in het afgelopen jaar.

Reactie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur bedankt de leden van het Verantwoordingsorgaan voor hun oordeel over 2022 en kan zich vinden in het oordeel. De goede samenwerking en contacten met het Verantwoordingsorgaan wordt ook door de Raad van Bestuur zeer op prijs gesteld. Dit is, ook met het oog op de toekomstige ontwikkelingen van grote waarde. Wij kijken uit naar het verder uitbouwen van de goede relatie en naar de inhoudelijke samenwerking in de komende jaren.

Verlag Verantwoordingsorgaan kring Progress

De Raad van Bestuur dient verantwoording af te leggen aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd en ook over de naleving van de principes voor goed pensioenfondsbestuur. Het Verantwoordingsorgaan heeft de taak om hier een oordeel over te geven.

Het Verantwoordingsorgaan kring Progress heeft in het kader van zijn taakuitoefening kennisgenomen van het jaarverslag over 2022 en van de rapportage intern toezicht 2022.

De ontvangen documenten en de werkzaamheden van de bestuurscommissies zijn toegelicht in de vergadering door de niet-uitvoerend bestuurders. In samenhang met de rapportage intern toezicht geeft dit een goed beeld van het gevoerde beleid in 2022.

Het Verantwoordingsorgaan is van mening dat het beleid en beheer passend is bij de risicohouding en het gehanteerde ambitieniveau. Ook geeft het bestuur op een adequate manier invulling aan de risicobeheersing binnen het fonds.

In 2022 verliep de samenwerking met het bestuur wederom goed. Er is sprake van een constructieve en transparante dialoog. Wel ligt er soms tijdsdruk op het Verantwoordingsorgaan bij het opstellen van een advies. Om de zorgvuldigheid te bewaren is door het Verantwoordingsorgaan een standaard reactietijd gevraagd van 2-4 weken, behoudens bijzondere omstandigheden. Het bestuur heeft toegezegd hier rekening mee te gaan houden. Er wordt voldoende tijd vrijgemaakt om het Verantwoordingsorgaan te informeren en mondelinge toelichtingen te verstrekken.

Verder ontvangt het Verantwoordingsorgaan alle benodigde informatie om zijn taak goed uit te kunnen voeren en wordt het Verantwoordingsorgaan door het

bestuur gestimuleerd om kritisch te zijn. Het Verantwoordingsorgaan blijft via educatiesessies op de hoogte over het nieuwe pensioenstelsel, zodat het zich goed kan voorbereiden op de gesprekken met het bestuur en/of intern toezicht.

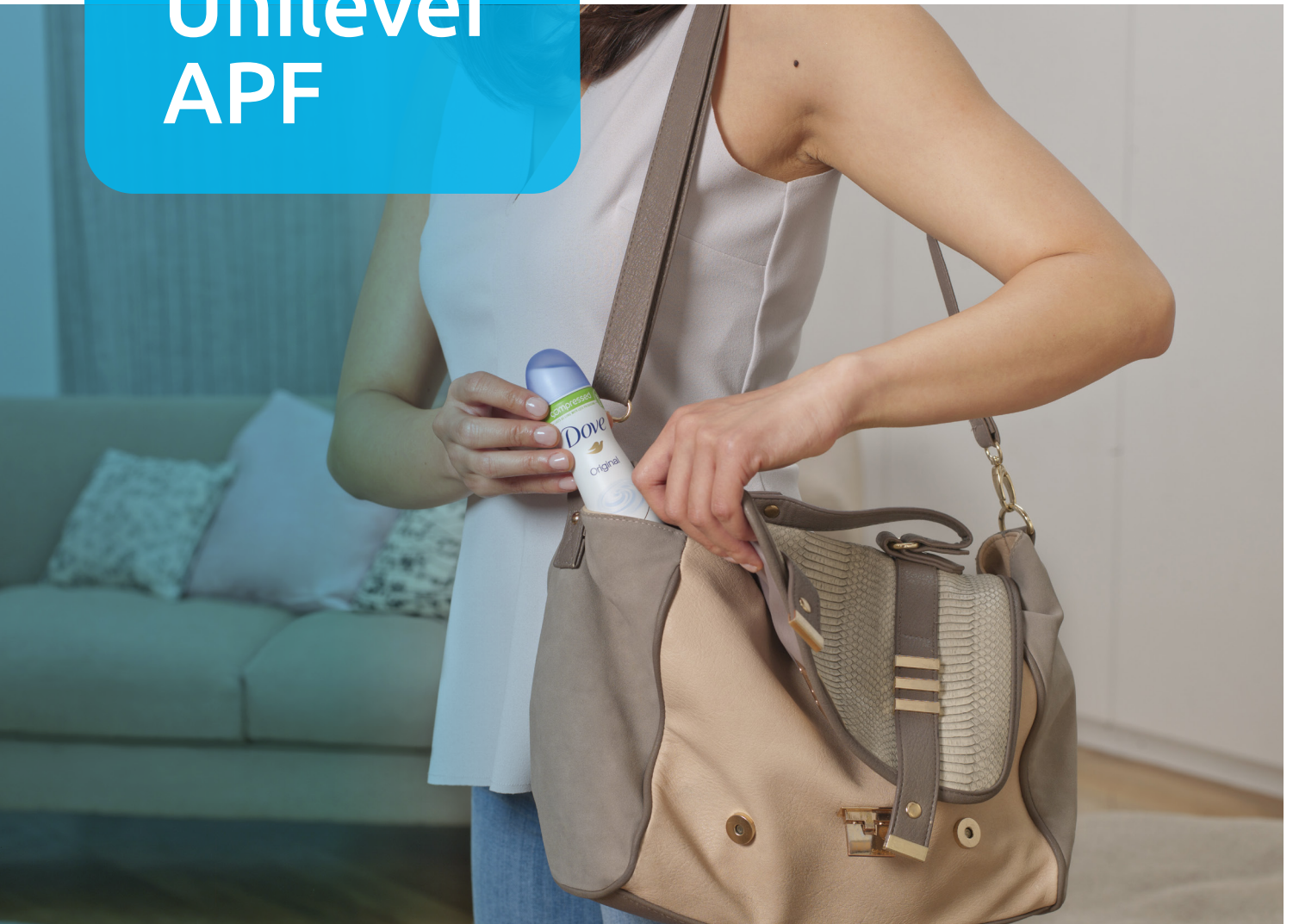
Gezien de inhoud van de verstrekte informatie en documenten is het Verantwoordingsorgaan van oordeel dat de Raad van Bestuur in 2022 de aan haar toebedeelde taken naar behoren heeft uitgevoerd en daarbij een evenwichtig beleid heeft gevoerd, waarbij de belangen van alle stakeholders evenwichtig zijn meegewogen. Het Verantwoordingsorgaan is voorts van oordeel dat de Raad van Bestuur de principes voor goed pensioenfondsbestuur correct naleeft.

Het Verantwoordingsorgaan wil tevens zijn waardering uitspreken naar de Raad van Bestuur en de medewerkers van Unilever APF voor de ondersteuning van het Verantwoordingsorgaan met bijscholing en regelmatige informatiebijeenkomsten, naast de formele vergaderingen.

Reactie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur bedankt de leden van het Verantwoordingsorgaan voor hun oordeel. Wij onderschrijven de conclusies van het oordeel. Tevens delen wij de opvatting van het Verantwoordingsorgaan dat de samenwerking constructief en transparant verloopt. Wij streven ernaar de gewenste reactietijd aan te houden en hopen de goede relatie en de inhoudelijke samenwerking in de komende jaren verder uit te diepen.

Unilever APF

Bijlagen

Bijlage 1 Personalía per 31 december 2022

Raad van Bestuur

Uitvoerend bestuurders

Jeannelle Kooman
Hedda Renooij
Willy Westerborg

Niet-uitvoerend bestuurders

Liesbeth Galesloot (onafhankelijk voorzitter)
Jeroen Delsink
Joost Folkers
Herwin Post
Theo Rutten
Frans van de Veen
Rob Zoon
Vacature (2x)

Bestuurssecretaris

Danielle Verburg

Beleggingsadviescommissie

Jeannelle Kooman
Joost Folkers
Vacature
Willem Scheepers (extern)
Arjen Soederhuizen (extern)
Onno Steenbeek (extern)

Auditcommissie

Herwin Post
Frans van de Veen
Rob Zoon

HR-commissie

Jeroen Delsink
Theo Rutten
Vacature

Compliance Officer

Martijn Lazet (extern)

Actuaris

Edmond Halley

Accountant

KPMG Accountants N.V.

Sleutelfunctiehouders

Jeroen Tuijp (actuariaal)
Jan Verburg (interne audit)
Willy Westerborg (risicobeheer)

Verantwoordingsorgaan Progress

Ryanne Besselink (U)
Mieke Claushuis (G)
Marco Dekker (W)
Linn ten Haaf (U)
Jan Heemskerk (G)
Jolanda Mathot (W)
Nico Overbeeke (G)
Marianne Rots (G)
Dick Toet (G)
Corrinne van Velden (W)
Peter van de Wattering (G)
Vacature (W)

Verantwoordingsorgaan Forward

Ryanne Besselink (U)
Marco Dekker (W)
Linn ten Haaf (U)
Jolanda Mathot (W)
Corrinne van Velden (W)
Sebastiaan de Vries (W)

(G) = Gepensioneerdenleden

(U) = Unilever

(W) = Werknemersleden

Bijlage 2 Hoofdpijnen pensioenregeling Forward

Vanaf 1 april 2015 bouwen medewerkers van Unilever pensioen op bij Forward. Dat gebeurt in een collectieve beschikbare premieregeling (afgekort CDC-regeling, naar Engelse benaming). Kenmerkend hiervoor is dat het pensioenfonds een vastgestelde premie ontvangt die onder normale omstandigheden genoeg is voor de opbouw van het pensioen waarop gemikt wordt. In slechte tijden kan er niet worden aangeklopt bij de werkgever voor extra geld. Maar in goede tijden vindt er ook geen terugstorting plaats naar de werkgever. Dat betekent dat de financiële risico's van de regeling volledig bij het collectief van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden liggen. Een mogelijke maatregel wanneer Forward er financieel niet goed voor staat en er op korte termijn geen zicht is op verbetering is het verlagen van de opgebouwde pensioenen. Dit is vooralsnog niet aan de orde geweest.

Medewerkers betalen in 2022 een premie van 3% over de pensioengrondslag (het all-in jaarsalaris minus een franchise van € 14.802, stand van 1 januari 2022). Daarmee bouwen ze ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen op. Vanaf een bepaalde salarisingrens is men bovendien verzekerd van een arbeidsongeschiktheidspensioen.

Ouderdomspensioen

Doel van de regeling is dat de deelnemer jaarlijks 1,875% van de pensioengrondslag in dat jaar opbouwt. Die opbouw is gebaseerd op een pensioenleeftijd van 68 jaar.

Partner- en wezenpensioen

Ieder jaar bouwt de deelnemer ook een partnerpensioen op. Dat bedraagt 70% van het ouderdomspensioen. Als een deelnemer overlijdt tijdens het dienstverband bij Unilever is er voor zijn of haar partner een levenslange uitkering van 70% van het ouderdomspensioen dat bereikt zou zijn als hij of zij tot de pensioendatum bij Unilever was blijven werken. De hoogte van het wezenpensioen (voor kinderen tot 21 jaar) is 20% van het partnerpensioen. Forward biedt ook een aanvullende Anw-gatverzekering aan waarmee deelnemers

op vrijwillige basis extra zekerheid voor hun gezin kunnen regelen.

Arbeidsongeschiktheid

Bij arbeidsongeschiktheid gaat de pensioenopbouw bij Forward geheel of gedeeltelijk (afhankelijk van het wel of niet beëindigen van het dienstverband) door. Er is bij Forward ook voorzien in een verzekering die zorgt voor een aanvulling op de WIA-uitkering voor het geval het salaris uitkomt boven de WIA-grens (in 2022 € 63.154 per jaar).

Keuzes bij pensionering

De standaard pensioenleeftijd bij Forward is 68 jaar of de eerdere leeftijd waarop de AOW in gaat. Maar deelnemers kunnen ook eerder met pensioen. De jaarlijkse pensioenuitkering wordt dan vanzelfsprekend lager. Daarbij kan door inlevering van ouderdomspensioen een overbruggingspensioen tot de AOW-leeftijd worden ingekocht. Ook kan de deelnemer er bij pensionering voor kiezen de verhouding tussen het ouderdomspensioen en het partnerpensioen te wijzigen. En er is de mogelijkheid eerst een periode meer pensioen te ontvangen en daarna minder. Andersom kan ook.

Indexatie

De indexatie van de pensioenen is voorwaardelijk: de pensioenen kunnen alleen verhoogd worden als de financiële situatie van Forward dat volgens de wettelijke regels én naar het oordeel van de Raad van Bestuur toelaat. Het pensioenfonds probeert de pensioenen van de actieve deelnemers jaarlijks te verhogen met het percentage van de cao-loonstijging(en) bij Unilever. Voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers is de doelstelling om de pensioenen te laten meestijgen met de prijsstijgingen in Nederland (de afgeleide Consumentenprijsindex van het CBS).

Bijlage 3 Verklaring van afkortingen

Afkorting	Voluit
AC	Auditcommissie
AFM	Autoriteit Financiële Markten
AG	Actuarieel Genootschap
ALM	Asset & Liability Management
AOP	Arbeidsongeschiktheidspensioen
BAC	Beleggingsadviescommissie
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDC	Collective Defined Contribution
DNB	De Nederlandsche Bank
ERB	Eigenrisicobeoordeling
ESG	Environmental, Social, Governance oftewel duurzaam beleggen
FCP	Fonds Commun du Placement (vorm van beleggingsfonds)
Forward	Collectiviteitkring Forward
(n)FTK	(Nieuwe) Financieel Toetsingskader
HRC	HR-commissie
IMVB	Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen
IORP	Institutions for Occupational Retirement Provision
IRBB	Integraal risicobeheersingsbeleid
KDE	Kritische Data Element
KPI	Key Performance Indicator
KRI	Key Risk Indicator
LDI	Liability Driven Investments
NUB	Niet-uitvoerend bestuurders
Progress	Collectiviteitkring Progress
PVI	Premievrijstelling bij invaliditeit
RCF	Risk Control Framework
RJ	Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving
RTS	Rentetermijnstructuur
SFDR	Sustainable Finance Disclosure Regulation
SLA	Service Level Agreement
SWF	Sustainable World Fund
TBI-dekkingsgraad	Toekomst bestendige indexatiedekkingsgraad
UB	Uitvoerend bestuurders
UFR	Ultimate Forward Rate
Unilever APF	Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland
UPO	Uniform Pensioenoverzicht
USF	Uninvest Sustainability Fund
VPV	Voorziening Pensioenverplichtingen

Bijlage 4 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Forward**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

Model voor de periodieke informatieverstopping voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland (Unilever APF) – Kring Forward (Forward Circle)

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 5493003C6X2GVYZ4T11

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt bij het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de onderneming waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S kenmerken)

Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

●● ☐ Ja	●● ☒ Nee
☐ Er zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling gedaan: ___% <ul style="list-style-type: none"> ☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☐ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie 	☐ Het product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken, en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimaal aandeel duurzame beleggingen van ___% <ul style="list-style-type: none"> ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☐ met een sociale doelstelling
☐ Er zijn duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ___%	☒ Het product promootte E/S kenmerken, maar deed geen duurzame beleggingen

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Wij hebben in 2022 ons Verantwoord Beleggen beleid toegepast en als actief eigenaar opgetreden richting ondernemingen. Door te beleggen met een focus op de drie thema's uit ons beleid, dragen wij bij aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Dit komt zowel terug in onze beleggingen als in onze engagement activiteiten en ons stemgedrag. Verder hebben we ons uitsluitingsbeleid in volledigheid nageleefd. Deze getroffen maatregelen om te voldoen aan de gepromote ecologische en sociale kenmerken waren van toepassing op de gehele portefeuille

1

Bijlage 4 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Forward**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

● **Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?**

De verwezenlijking van de ecologische of sociale kenmerken van de pensioenregelingen wordt gemeten door een aantal duurzaamheidsindicatoren:

- De gemiddelde Sustainalytics ESG-risicorating van de beleggingscategorieën in onze portefeuille ligt tussen 19,6 (laag) en 25,9 (gemiddeld).
- Wij hebben bij 28 van de 29 externe vermogensbeheerders de integratie van gepromote ecologische of sociale kenmerken getoetst. 26 van deze managers voldoen aan onze criteria.
- In 2022 hebben we via Hermes EOS met 526 bedrijven waarin we beleggen in het kader van engagement intensief overleg gevoerd over 2.434 doelstellingen op het gebied van milieu, sociale en ethische onderwerpen, goed ondernemingsbestuur, strategie en risico's. Op 1.463 aandeelhoudersvergaderingen over de hele wereld hebben we onze stem uitgebracht over 17.375 resoluties.
- Ultimo 2022 heeft onze ESG Value Creation portefeuille, waarin we 'real world impact' nastreven, een aandeel van 2,0%.
- Tot slot meten en rapporteren we over de CO₂-uitstoot van onze beleggingen op basis van de Weighted Average Carbon Intensity (tCO₂e / USD miljoen inkomsten). De WACI voor onze SWF, emerging markets equity, global credits en global high yield portefeuille betreft respectievelijk 65, 298, 194 en 284 eind 2022.

● **...en in vergelijking met voorafgaande perioden?**

N.v.t. → 2022 is eht eerste jaar waarover op de wijze verslag wordt gedaan.

● **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Het pensioenfonds heeft nog geen doelstelling vastgesteld waarbij rekening gehouden wordt met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

● **Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstig afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen??**

Het pensioenfonds heeft geen duurzame beleggingen gedaan.

Bijlage 4 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Forward**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

In de EU taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu- of social doelstellingen.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Unilever APF heeft vooralsnog gekozen voor de opt-out bij Artikel 4 en neemt negatieve impact niet mee.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die tijdens de referentieperiode **het grootste deel uitmaken van de beleggingen** van het financiële product.

Grootste beleggingen	Sector	%	Land
Developed Markets (U-FCP SWF, USD)	Equities	23,3%	Lux
Emerging Market Debt (U-III, EUR)	Fixed Income	12,9%	Lux
DMFCO (EUR)	Dutch Mortgages	8,5%	NL
Government Bonds (Cardano, EUR)	Global Government Bonds	8,5%	Lux

Bijlage 4 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen kring Forward

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

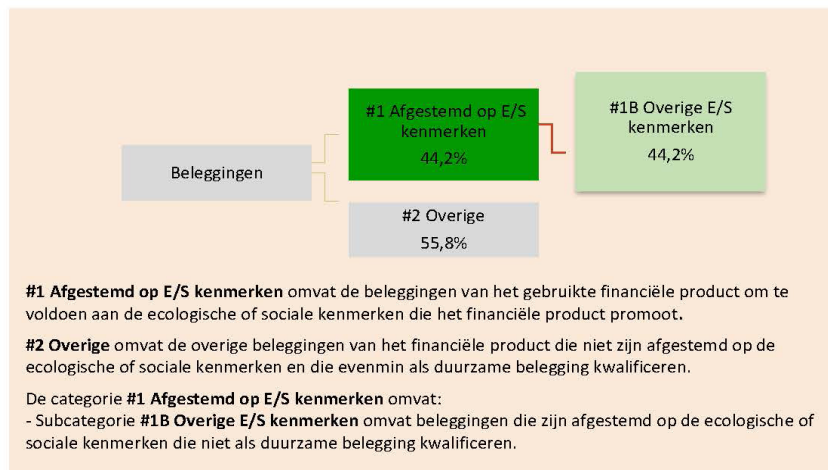
Asset allocatie beschrijft het aandeel van investeringen in specifieke activa.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

44,2% van de beleggingen is afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken in de zin van artikel 8 van SFDR (ultimo 2022). De overige beleggingen zijn nog geclassificeerd als artikel 6 met de doelstelling artikel 8 classificatie waar mogelijk. Unilever APF streeft naar een portefeuille met zoveel mogelijk artikel 8 geclassificeerde beleggingen.

● Wat was de activa-allocatie?

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

● In welke economische sectoren werd belegd?

De beleggingen zijn gemaakt binnen de beleggingscategoriën aandelen en obligaties over meerdere sectoren.

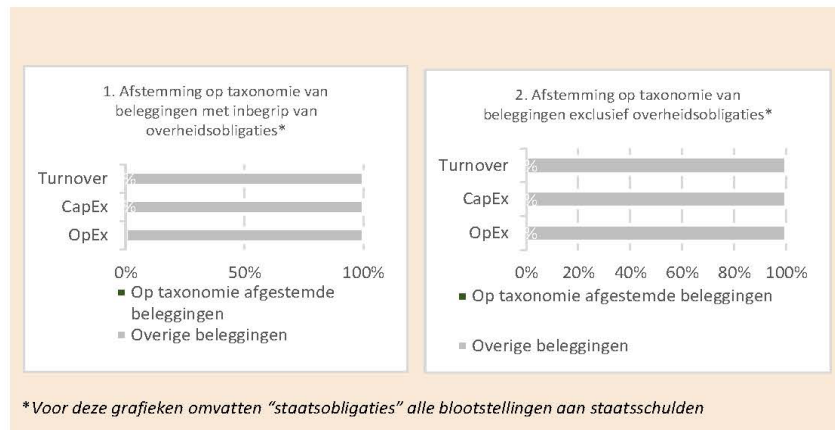

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Van de beleggingen van Unilever APF is 0% afgestemd op de EU-taxonomie.

Bijlage 4 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Forward**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

● Wat is het minimaal aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het minimaal aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten is 0%.

● Wat is het minimaal aandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie?

0%

● Wat is het minimaal aandeel van sociaal duurzame beleggingen?

0%

● Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Dit betreft artikel 6 beleggingen waaronder vastgoed, NL hypotheek, high yield en emerging market aandelen. Op deze beleggingen opgenomen in "#2 Overige" worden ecologische en sociale minimumwaarborgen toegepast door vermogensbeheerders te selecteren die ondertekenaar zijn van de PRI, een eigen ESG beleid hebben in lijn met de duurzaamheidsbeliefs van het pensioenfonds. Ook wordt engagement gevoerd met deze beleggingen en stemt Hermes EOS namens het pensioenfonds op aandeelhoudersvergaderingen.

Bijlage 4 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Forward**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken?

Ook in 2022 heeft Forward zich opgesteld als actieve en verantwoordelijke aandeelhouder door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Dat doen we via Hermes EOS, waarin wereldwijd institutionele beleggers zich gezamenlijk inzetten voor een betere wereld. Samen hebben we impact op bedrijven over de hele wereld. Wanneer er een stem tegen het management wordt uitgebracht, wordt er met het betreffende bedrijf gecommuniceerd om dit toe te lichten en om constructieve oplossingen aan te dragen.

Verder heeft het pensioenfonds in 2022 een klimaatactieplan opgesteld op de website gepubliceerd.

Hoe heeft dit financieel product gepresteerd ten opzicht van de referentiebenchmark?

In de zin van SFDR-wetgeving hanteert het pensioenfonds geen referentiebenchmark

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

Bijlage 5 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Progress**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

Model voor de periodieke informatieverstopping voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland (Unilever APF) – Kring Progress (Progress Circle)

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 549300F7FI32HILF3489

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt bij het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de onderneming waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S kenmerken)

Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

●● ☐ Ja	●● ☒ Nee
☐ Er zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling gedaan: ___% <ul style="list-style-type: none"> ☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☐ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie 	☐ Het product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken, en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimaal aandeel duurzame beleggingen van ___% <ul style="list-style-type: none"> ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☐ met een sociale doelstelling
☐ Er zijn duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ___%	☒ Het product promootte E/S kenmerken, maar deed geen duurzame beleggingen

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Wij hebben in 2022 ons Verantwoord Beleggen beleid toegepast en als actief eigenaar opgetreden richting ondernemingen. Door te beleggen met een focus op de drie thema's uit ons beleid, dragen wij bij aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Dit komt zowel terug in onze beleggingen als in onze engagement activiteiten en ons stemgedrag. Verder hebben we ons uitsluitingsbeleid in volledigheid nageleefd. Deze getroffen maatregelen om te voldoen aan de gepromote ecologische en sociale kenmerken waren van toepassing op de gehele portefeuille

1

Bijlage 5 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Progress**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

● **Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?**

De verwezenlijking van de ecologische of sociale kenmerken van de pensioenregelingen wordt gemeten door een aantal duurzaamheidsindicatoren:

- De gemiddelde Sustainalytics ESG-risicoring van de beleggingscategorieën in onze portefeuille ligt tussen 18,3 (laag) en 25,9 (gemiddeld).
- Vastgoedbeleggingen in onze actieve portefeuille hebben een gemiddelde GRESB-score van 86.
- Wij hebben bij 28 van de 29 externe vermogensbeheerders de integratie van gepromote ecologische of sociale kenmerken getoetst. 26 van deze managers voldoen aan onze criteria.
- In 2022 hebben we via Hermes EOS met 509 bedrijven waarin we beleggen in het kader van engagement intensief overleg gevoerd over 2.286 doelstellingen op het gebied van milieu, sociale en ethische onderwerpen, goed ondernemingsbestuur, strategie en risico's. Op 1.464 aandeelhoudersvergaderingen over de hele wereld hebben we onze stem uitgebracht over 17.379 resoluties.
- Ultimo 2022 heeft onze ESG Value Creation portefeuille, waarin we 'real world impact' nastreven, een aandeel van 3,3%.
- Tot slot meten en rapporteren we over de CO₂-uitstoot van onze beleggingen op basis van de Weighted Average Carbon Intensity (tCO₂e / USD miljoen inkomsten). De WACI voor onze SWF, emerging markets equity en global high yield portefeuille betreft respectievelijk 65, 298 en 284 eind 2022.

● **...en in vergelijking met voorafgaande perioden?**

N.v.t. → 2022 is eht eerste jaar waarover op de wijze verslag wordt gedaan.

● **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Het pensioenfonds heeft nog geen doelstelling vastgesteld waarbij rekening gehouden wordt met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

● **Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstig afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen??**

Het pensioenfonds heeft geen duurzame beleggingen gedaan.

Bijlage 5 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Progress**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

In de EU taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu- of social doelstellingen.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Unilever APF heeft vooralsnog gekozen voor de opt-out bij Artikel 4 en neemt negatieve impact niet mee.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die tijdens de referentieperiode **het grootste deel uitmaken van de beleggingen** van het financiële product.

Grootste beleggingen	Sector	%	Land
Internal Global Government Bonds (Cardano)	Global Gov. Bonds	19,5%	Lux
Developed Markets (U-FCP SWF, USD)	Equities	17,2%	Lux
Statestreet Credit Bonds	ESG investment grade credits	10,3%	US
Univest IV Diversified Income Fund	Fixed Income	8,2%	Lux

Bijlage 5 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Progress**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

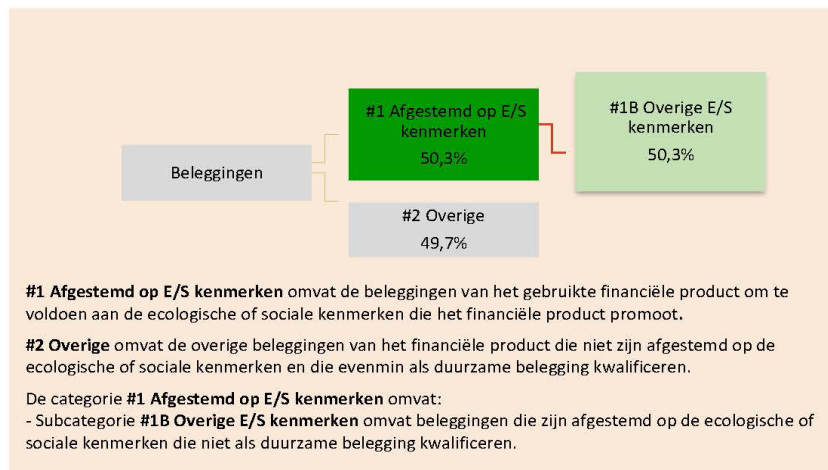
Asset allocatie beschrijft het aandeel van investeringen in specifieke activa.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

50,3% van de beleggingen is afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken in de zin van artikel 8 van SFDR (ultimo 2022). De overige beleggingen zijn nog geassocieerd met artikel 6 met de doelstelling artikel 8 classificatie waar mogelijk. Unilever APF streeft naar een portefeuille met zoveel mogelijk artikel 8 geassocieerde beleggingen.

● Wat was de activa-allocatie?

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

● In welke economische sectoren werd belegd?

De beleggingen zijn gemaakt binnen de beleggingscategorieën aandelen en obligaties over meerdere sectoren.

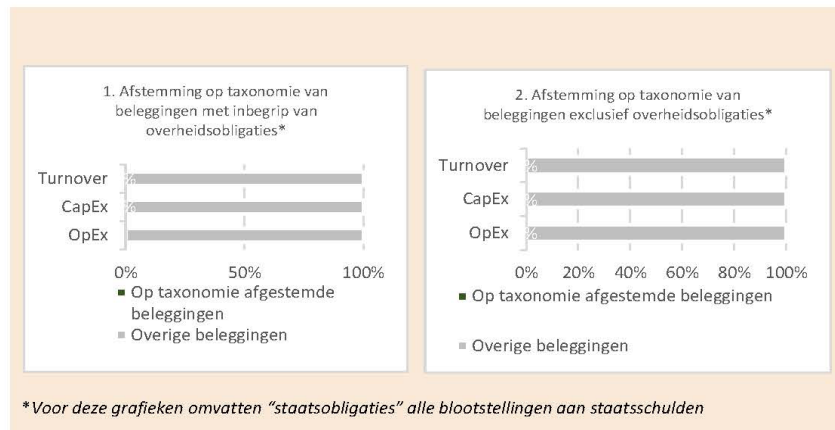

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Van de beleggingen van Unilever APF is 0% afgestemd op de EU-taxonomie.

Bijlage 5 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Progress**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

● **Wat is het minimaal aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?**

Het minimaal aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten is 0%.

● **Wat is het minimaal aandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie?**

0%

● **Wat is het minimaal aandeel van sociaal duurzame beleggingen?**

0%

● **Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?**

Dit betreft artikel 6 beleggingen waaronder vastgoed, NL hypotheek, high yield en emerging market aandelen. Op deze beleggingen opgenomen in "#2 Overige" worden ecologische en sociale minimumwaarborgen toegepast door vermogensbeheerders te selecteren die ondertekenaar zijn van de PRI, een eigen ESG beleid hebben in lijn met de duurzaamheidsbeliefs van het pensioenfonds. Ook wordt engagement gevoerd met deze beleggingen en stemt Hermes EOS namens het pensioenfonds op aandeelhoudersvergaderingen.

Bijlage 5 Ecologische en/of sociale kenmerken beleggingen **kring Progress**

Unilever APF
Het pensioenfonds van Unilever Nederland

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

● **Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?**

De verwezenlijking van de ecologische of sociale kenmerken van de pensioenregelingen wordt gemeten door een aantal duurzaamheidsindicatoren:

- De gemiddelde Sustainalytics ESG-risicoring van de beleggingscategorieën in onze portefeuille ligt tussen 19,6 (laag) en 25,9 (gemiddeld).
- Wij hebben bij 28 van de 29 externe vermogensbeheerders de integratie van gepromote ecologische of sociale kenmerken getoetst. 26 van deze managers voldoen aan onze criteria.
- In 2022 hebben we via Hermes EOS met 526 bedrijven waarin we beleggen in het kader van engagement intensief overleg gevoerd over 2.434 doelstellingen op het gebied van milieu, sociale en ethische onderwerpen, goed ondernemingsbestuur, strategie en risico's. Op 1.463 aandeelhoudersvergaderingen over de hele wereld hebben we onze stem uitgebracht over 17.375 resoluties.
- Ultimo 2022 heeft onze ESG Value Creation portefeuille, waarin we 'real world impact' nastreven, een aandeel van 2,0%.
- Tot slot meten en rapporteren we over de CO₂-uitstoot van onze beleggingen op basis van de Weighted Average Carbon Intensity (tCO₂e / USD miljoen inkomsten). De WACI voor onze SWF, emerging markets equity, global credits en global high yield portefeuille betreft respectievelijk 65, 298, 194 en 284 eind 2022.

● **...en in vergelijking met voorafgaande perioden?**

N.v.t. → 2022 is eht eerste jaar waarover op de wijze verslag wordt gedaan.

● **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Het pensioenfonds heeft nog geen doelstelling vastgesteld waarbij rekening gehouden wordt met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

● **Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstig afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen??**

Het pensioenfonds heeft geen duurzame beleggingen gedaan.

Colofon

Een uitgave van Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland

Bezoekadres

Unilever
Hofplein 19
3032 AC Rotterdam

Postadres

Postbus 2071
3000 CB Rotterdam

Telefoon: 010 4394937

E-mail: pensioen.infolijn@unilever.com

Internet: unileverpensioenfonds.nl